

C. W. Leadbeater

Nevidljivi pomagači

The invisible helpers

"RetroPrint", Mostar 2008

Sadržaj

Poglavlje I	
Univerzalno vjerovanje	4
Poglavlje II	
Moderni primjeri	13
Poglavlje III	
Osobno iskustvo	21
Poglavlje VI	
Pomagači	27
Poglavlje V	
Realnost nadnaravnog života	34
Poglavlje VI	
Pravodobne intervencije	38
Poglavlje VII	
Priča o anđelu	41
Poglavlje VIII	
Priča o vatri	47
Poglavlje IX	
Materijalizacija i vraćanje	51
Poglavlje X	
Dva brata	56
Poglavlje XI	
Sprečavanje samoubojstva	62

Poglavlje XII	
Izgubljeni dječak	65
Poglavlje XIII	
Priča o Ivy	70
Poglavlje XIV	
Tipični slučajevi	77
Poglavlje XV	
Brodolomi i katastrofe	84
Poglavlje XVI	
Rad među mrtvima	88
Poglavlje XVII	
Rad u svezi s ratom	102
Poglavlje XVIII	
Ostala područja rada	119
Poglavlje XIX	
Veliki rad	123
Poglavlje XX	
Put probacionizma	131
Poglavlje XXI	
Vlastiti put	139
Poglavlje XXII	
O onome što se nalazi "iza"	148

Poglavlje I

Univerzalno vjerovanje

Prirodna filozofija nam koristi i pomaže u religijskom okruženju u kojem smo odrasli, samo u racionalnijem obliku. Mnogi su se na krilima razuma i intuicije iz slijepog vjerovanja uspjeli k slobodi i plemenitijem mentalnom životu viših razina postojanja, osjećajući da tijekom tog sjajnog postignuća nešto gube, da su napuštajući vjerovanja iz djetinjstva odbacili mnogo ljepote i životnog pjesništva.

Ukoliko su njihovi dosadašnji životi bili dovoljno ispunjeni, omogućujući im dobrostiv utjecaj prirodne filozofije, otkrivaju u naročitosti tog nauka veliku dobit. Slava, ljepota i pjesništvo razvijaju se u daleko većoj mjeri nego što bi se isprva moglo uočiti. Nema više jednostavnog i ugodnog sna iz kojeg ih svjetlo javnog mnijenja može u bilo kojem trenutku probuditi; postoji samo istina prirode koja nalaže istraživanje i traganje postajući svjetlija, potpunija i savršenija, ujedno pridonoseći boljem i ispravnijem razumijevanju tematike.

Izražena želja ili, bolje rečeno, molba za dobrohotnim djelovanjem prirodne filozofije predstavlja put kojim se nevidljivi svijet (koji se povlači pred velikim va-

lom materijalizma iako ga uglavnom smatraju podrijetlom svih živih bića) može pretvoriti u moderan život. Ovo učenje pokazuje da čudesne narodne tradicije i predaje o elfima, dobrim kućnim duhovima, gnomima, duhovima zraka i vode, duhovima šuma, planina i rudnika nisu besmisleno praznovjerje, već da su zasnovane na stvarnim i znanstvenim činjenicama. Ovdje nalazimo odgovor na temeljno životno pitanje: "Da li čovjek živi nakon smrti?" Učenja o prirodi i životu nakon smrti bacaju snop svjetla na neprobojnu tamu kojom se zapadnjački svijet već otprije okružio.

Nije potrebno posebno naglasiti da u učenju o besmrtnosti duše prirodna filozofija zastupa potpuno drugačije stajalište od religije, ne postavljajući velike istine samo na temelju autoriteta svete knjige iz davnina. Govoriti o ovakvim temama ne znači razmjenjivati pobožna razmišljanja ili metafizičke spekulacije, već čvrste i određene činjenice, stvarne i neposredne poput zraka koji udišemo ili mjesta u kojem živimo. O ovim činjenicama mnogi od nas imaju postojano iskustvo, uključujući i svakodnevan rad nekih naših izučavatelja što ću ga u ovoj knjizi predočiti. *Moi qui vous parle* - pišem ove riječi ukazujući vam na stvari koje su mi poznate više od četrdeset godina, a sada su mi mnogo stvarnije i važnije od onih na fizičkoj razini.

Pretpostavljam daje jedan dio čitatelja već upoznat s općom koncepcijom svijeta s one strane groba: da se ne nalazi daleko i da nije bitno različit od ovog svijeta, već je njegov nastavak. Život u njemu nije opterećen

postojanjem fizičkog tijela. Onima koji posjeduju intelektualne ili umjetničke sposobnosti taj je život viši od ovoga, a onima koji nisu duhovno, intelektualno i umjetnički razvijeni ponekad se može doimati jednolično i dosadno.

U tom svijetu, kao i u ovom, postoje ljudi kojima je potrebna pomoć, i treba im je pružiti; mnogo se toga može učiniti, mnogo je različitih smjerova djelovanja. Moram napomenuti također da ideja pomaganja nije isključivo vezana za teozofsku ideju. Mrtvi uvijek pomažu mrtvima; oni često pokušavaju utješiti žive. Vjerojatno nekoliko živih ljudi radi u samom astralnom svijetu, što nikada nije razmatrano znanstveno, na određen i organiziran način.

Veliki je broj živih ljudi uvijek radio indirektno, npr. moleći za umrle. No, taj je napor nekako neodređen, jer oni koji ga čine obično ne znaju mnogo o zbivanjima s one strane groba. U Rimokatoličkoj crkvi ljudi su se uvijek molili u Božjoj vjeri i strahu za one koji su napustili ovaj život. Njihova molitva ni u kom slučaju nije prazna forma, ali vjerojatno nije potpuna u obliku u kojem je molitelji upućuju. Nije potrebno reći Bogu što bismo htjeli da učini za nas, što ne znači da molitva ne daje nikakav rezultat. Ona za posljedicu ima snažno izlivanje energija na višim razinama - velik mentalan i emotivan napor. U svijetu kojim upravlja zakon nema napora koji ne stvaraju određenu vrstu rezultata. Akcija i reakcija međusobno su isprepletene. Svaki napor, bez obzira da li je fizički, emotivan ili mentalan, mora stvo-

riti nešto u prirodi djelovanja ili reakcije. Nepobitno je stoga utvrditi da molitva za mrtve jako djeluje na njih, a pritom se oslobađa velika količina duhovne snage. Oni koji mole pomažu u evoluciji onih kojima je molitva upućena, čak i bez poznavanja mogućnosti izravnog rada na višim razinama. Živi su oduvijek utjecali na umrle.

Netko bi se mogao zapitati: "Je li prije pojave teozofske ideje bila raširena ideja o 'Velikom bijelom bratstvu' i Adeptima? Zar Adepti i njihovi učenici nisu pružali takvu vrstu pomoći?"

Naša predodžba o važnosti izuzetno je relativna. Mi smatramo da je od primarne važnosti ono što je izravno povezano s nama, ne shvaćajući da energije koje oblikuju evoluciju djeluju na čovječanstvo, a ne na individue; ne na desetine, stotine, već na tisuće i milijune. Adepti ne posvećuju svoje vrijeme takvom radu, ali to rade njihovi učenici. U prošlosti su mnogi od njih bili Indijci. Svatko tko zna nešto o indijskoj religiji uvidjet će da ideja pomaganja mrtvima nije uvriježena među njenim poklonicima.

Njihova ideja o stanju nakon smrti počiva na apsorpciji u nekom obličju kojim se predstavlja božanstvo, a time i na postizanju značajnog napretka. Bez ikakve dvojbe mogu biti od velike koristi čovječanstvu kada uznapreduju, ali teško to mogu ostvariti u sadašnjem međustanju. Hinduistička religija svoje sljedbenike uči o stanjima nakon smrti pa stoga ne postoji velika potreba za pomaganjem mrtvima; nakon smrti Indijac

nikako ne smije biti uznemiren ili ometen. Misao da mrtvi trebaju pomoć nakon izvođenja *Shraddha* ceremonije potpuno je strana indijskom umu. Nama ostaje dojam o vrlo slabo organiziranom radu. Postoji velik djelokrug aktivnosti u kojem svaka osoba koja nešto zna o stanjima u tom svijetu može biti od koristi. Stoga se oni ubacuju u taj svijet i čine što mogu.

I druge su religije u svojim zapisima detaljno učile o stanjima nakon smrti. Egipatska je religija jedna od njih, ali je njihov pristup atlantiđanski. Egipćani nisu imali ideju uopćavanja. Iako se radi o mnoštvu slučajeva, izgleda da iz njih nisu izvodili neko opće pravilo. U "Knjizi mrtvih" pronalazimo ogromnu količinu detalja koji su pažljivo zapisani i vremenski određeni. No, čini se da Egipćani nisu poklanjali mnogo pažnje činjenici da je to očitovanje ljudske volje; jaka volja može nositi čovjeka i bez detaljnog znanja pa se može reći da su u tom slučaju čarolije i recitacije nepotrebne.¹

Dok teozofija nije započela s obrađivanjem ove materije, na Zapadu nismo imali nikakav zapis ni tvrdnju o svijetu u koji se ulazi nakon smrti. Spiritizam je dao zbirnu informaciju, ali su mu metode bile sporadične. Osim toga, nije mnogo govorio o drugom svijetu. Teo-

¹ "Knjiga mrtvih" i neki drugi egipatski zapisi detaljno opisuju što se događa s čovjekom nakon ovozemaljskog života. U Egiptu je svatko imao pravo na život nakon života, a poimanje tog stanja razlikovalo se od čovjeka do čovjeka ovisno o njegovoj svijesti. Stoga su egipatski tekstovi simbolični, a njihova religija višeznačna.

zofija je učinila daleko više. Približila je suvremen znanstveni duh problemu nevidljivog svijeta tabelirajući svoja promatranja i izgradivši suvisao sustav. Ipak, činjenica je da nemamo isključivo pravo u svim stvarima. Sve obavijesti o astralnom svijetu može zamijetiti i prenijeti svaki inteligentan stanovnik tog svijeta. Često se do informacija dolazi drugim kanalima. One bi zasigurno bile učestalije da veći broj umrlih ima izražene osobine znanstvenih promatrača. Oni opisuju samo ono što vide u neposrednoj okolini, ne pokušavajući uočiti astralni svijet kao cjelinu.

Kada smo počeli proučavati tijek sna, ubrzo smo spoznali da postoji više smjerova među živima i mrtvima koji traže pomoć. Riječi *živi i mrtvi* rabim u uobičajenom značenju, iako to vjerojatno ne bih trebao činiti. Mrtvi su više živi od nas samih, što nam uporno i stalno priopćavaju. Oni o nama govore kao o mrtvima, jer smo zakopani u grobove od krvi i mesa, zatvoreni za više utjecaje. Nikada se ne žale na svoje stanje već, naprotiv, prema nama iskazuju žaljenje. O njima ćemo razmišljati kasnije, a sada pogledajmo na koji način možemo pomoći živim ljudima.

Pokušajte se, svaki put prije odlaska na spavanje, sjetiti da ulaskom u stanje sna napuštate tijelo. Tada potpuno slobodno živite u astralnom svijetu kao umrla osoba, iako zadržavate sposobnost vraćanja u fizičko tijelo ili fizički nosač. S vremena na vrijeme susrećete stalnije astralne stanovnike te s nekima možete razgo-

varati licem u lice, jednako kao što to činite svakodnevno s poznanicima i prijateljima na materijalnoj razini.

Na astralnoj razini, kao i na ovoj, možete utješiti one koji pate. Čak i onima koji još uvijek žive na daleko materijalnijoj razini zemlje možete pomoći svojim dobrohotnim osjećajima. U pravilu se ne možete prikazati nijednoj budnoj osobi. Da biste to učinili, potrebna je materijalizacija, odnosno astralno tijelo morate oviti velom fizičke materije. Naravno, to umijeće nije lako postići. Određenoj osobi možete iskazivati ljubav i simpatije bilo kada, ali za razgovor ili prikazivanje bolje je pričekati vrijeme sna. Čak i iz astralnog tijela možete poslati umirujuće i spokojne vibracije koje će osloboditi prenapregnute živce tijela te omogućiti san nekome tko ga ne može postići. Također možete ublažiti nečiju mentalnu zabrinutost polažući u njegov um vedre i vesele misli, pokazujući mu bez riječi da njegov slučaj može biti mnogo gori nego što jest.

Često možete pomoći zabrinutim i uzbuđenim ljudima. Postoji na tisuće onih koji nikada nisu upoznali stanje oslobođenosti od briga, a uglavnom ih uzrokuju neki događaji koji uopće nisu bitni. Takvi su ljudi mentalno bolesni; ozbiljno bolesni u odnosu spram svojih viših nosača. Postoje ljudi koji uvijek u nešto sumnjaju, što je pak druga vrsta mentalnog oboljenja. Postoje još i materijalisti koji tvrde da je njihova doktrina u skladu s općim mišljenjem (javnim mnijenjem); no može se tumačiti da teorija koja se uzima u razmatranje nije fi-

zički čimbenik pa je na astralnoj razini lakša demonstracija tih činjenica nego na ovoj.

Onima koje volimo možemo pomoći dajući im kvalitete koje im nedostaju. Plahom i nervoznom prijatelju možemo poslati misli ohrabrenja, snage i povjerenja. Ako je netko grub i netolerantan u prosuđivanju, možemo ga okružiti oblacima ljubavi i nježnosti. Takav se pothvat mora provoditi vrlo pažljivo, uvijek pomoću neznatnih sugestija, a nikako pokušajima dominiranja.

Iz višeg svijeta nije teško čovjeku utisnuti snažnu misao. Prosječnom osobom možemo dominirati i praktički je misaono prisiliti da prihvati određen smjer djelovanja, što u potpunosti držim neprihvatljivim. Postoji teorija o velikim i korisnim posrednicima "Prirode". Vjerovanje u njih potječe još od najdavnijih vremena, a rašireno je i dan-danas usprkos osporavanju određenih dogmatičkih krugova koji nastoje osporiti pravednu i istinitu ideju o posrednicima. Oni sve nastoje reducirati na dva čimbenika: božanstvo i čovjeka, degradirajući koncepciju božanskog te čineći čovjeka bespomoćnim.

Već i trenutna misao pokazuje da uobičajena predodžba "providnosti" - koncepcije nejednakog miješanja posredovanjem "središnje snage" univerzuma kao rezultata "njegove" vlastite naredbe - uključuje uvodne djelomičnosti u shemu, a dosljedno tomu i čitav slijed "zala" koja prate ovaj trag. Teozofski nauk čovjeku pomaže na ovaj neobičan način samo ako je on svojim djelima zaslužio pomoć, koja se čak i u tom slučaju daje posredovanjem onih u blizini njegove razine. On nam

približava staru i važnu koncepciju o neprekinutom slijedu živih bića što se proteže od samog Logosa do zemlje pod našim nogama.

Na Istoku od pamtivijeka znaju za nevidljive pomagače, iako su im imena i pridružene karakteristike različiti od zemlje do zemlje. U Europi postoje stare grčke priče o utjecaju bogova na događaje među ljudima. Rimska legenda o Kastoru i Poluksu vodi legije mlade republike u bitku kod jezera Religus. Takve koncepcije ne izumiru završetkom klasičnog razdoblja te imaju svoje legitimno naslijeđe u srednjovjekovnim pričama o svecima. One se pojavljuju u kritičnim razdobljima, okrećući ratnu sreću u korist kršćanskih vojski. Znakovite su priče o anđelima čuvarima koji se katkad pojavljuju i spašavaju pobožne putnike od nesreća i nezgoda.

Poglavlje II

Moderni primjeri

Usprkos sumnjičavom razdoblju i zbrci dvadesetog stoljeća, usprkos dogmatizmu znanosti i smrtnoj dosadi protestantizma, mogu se pronaći primjeri posredovanja ili djelovanja koji su potpuno neprotumačivi sa staništa materijalizma. U želji da ih predočim čitateljima, ukratko ću iznijeti nekoliko primjera u obliku kratkih priča, a ujedno ću navesti i one kojima sam osobno svjedočio.

Jedno osobito obilježje tih nedavnih primjera počiva u činjenici da je intervencija vrlo često bila namijenjena pomaganju ili spašavanju djece.

Zanimljiv događaj koji se zbio u Londonu prije samo nekoliko godina povezan je sa spašavanjem djeteta u velikom požaru nedaleko od Holborna u kojem je do temelja izgorjelo nekoliko kuća. Vatra se širila takvom brzinom da vatrogasci više nisu mogli spasiti kuće, ali su uspjeli spasiti sve stanovnike izuzev starice koja se ugušila dimom prije no što su vatrogasci uspjeli stići do nje i petogodišnjeg djeteta na koje se uslijed žurbe i uzbuđenja zaboravilo.

Majka je prijatelju ili rođaku kućevlasnice ostavila malenog na čuvanje jer se tog dana morala poslovno zaputiti u Colchester. Kada su svi bili spašeni, a čitava kuća zahvaćena plamenom, s užasom su se prisjetili djeteta. U tom se trenutku pokušaj spašavanja činio beznadnim, pogotovo zbog toga što je dijete bilo u tavanskom stanu. Jedan je vatrogasac herojski odlučio pokušati spasiti dijete. Primivši upute o točnom položaju sobe, nestao je u dimu i vatri. Pronašao je dijete i iznio ga vani potpuno neozlijeđeno, a priča koju je ispričao kolegama po mnogočemu je jedinstvena i neobična. Kada se uspio probiti do sobe koja je bila sva u plamenu, velik dio poda već se bio urušio. Međutim, vatra se "savijala" prema prozorima na neobičan i neobjašnjiv način što on, usprkos svom dugogodišnjem iskustvu u vatrogastvu, nikada prije nije vidio. Dio sobe u kojem se nalazilo dijete bio je netaknut, iako je pod na kojem se nalazio dječji krevetić napola izgorio. Dijete je bilo jako preplašeno. Vatrogasac je nekoliko puta jasno i precizno utvrdio da je prilikom tih nekoliko izrazito rizičnih koraka vidio neko obličje, lik sličan "anđelu". Njegove su riječi bile: "Nešto veličanstveno bijelo i srebrno nadvilo se nad krevet, smirujući vatru koja je zahvatila poplun." Tvrđio je da je dobro vidio, jer je lik bio vidljiv nekoliko trenutaka, a potom je, kada mu se približio na udaljenost od samo nekoliko koraka, nestao.

Postoji još jedna zanimljivost vezana za ovu priču. Dječakova majka te noći nikako nije mogla zaspati. Ispunjavao ju je osjećaj straha da njenom djetetu prijeti

neka opasnost. Osjećaj je bio toliko intenzivan da je konačno ustala i iskreno se pomolila da joj dijete bude zaštićeno od opasnosti koju je instinktivno osjetila. Ovakvu intervenciju kršćani bi nazvali odgovorom na molitvu. Prevodeći istu ideju znanstvenijom frazeologijom, može se reći da je njezin snažan izljev ljubavi stvorio energiju koju je jedan od pomagača upotrijebio pri spašavanju djeteta od užasne smrti.

Slučaj u kojem su djeca zaštićena na jednak način dogodio se nekoliko godina ranije od navedenog na obalama Temze u blizini Maidenheada. Opasnost je ovaj put prijetila iz vode. Troje djece, koja su živjela u blizini mjesta Shottesbrook, krenulo je s dadiljom u šetnju. Trčkarajući uokolo naletjeli su na konja koji je vukao teretni čamac. Preplašivši se, dvoje se djece iznenađeno našlo na drugoj strani užeta za tegljenje koje ih je potom odbacilo u vodu. Vidjevši što se događa, lađar je brzo priskočio u pomoć. Tada je ugledao djecu kako plutaju na "potpuno neprirodan način", krećući se prema obali. To je bilo sve što su on i dadilja vidjeli. Djeca su pak tvrdila da su vidjela "predivnu osobu, bijelu i svijetlu" koja im je pomagala vodeći ih do obale. Njihova priča nije ostala nepotvrđena. Lađareva kćerka također je vidjela nešto slično. Začuvši dadiljine krikove, istrčala je iz kabine i vidjela predivnu ženu kako izvlači djecu na obalu.

Priča nam ne iznosi pojedinosti pa je stoga teško sa sigurnošću utvrditi kojoj je vrsti *anđela* pripadao taj

pomagač. Postoji vjerojatnost da se radi o razvijenom ljudskom biću koje djeluje unutar svog astralnog nosača, što se može potkrijepiti onim što ćemo iznijeti u daljnjem tekstu, promatrajući čitavu situaciju više iz kuta pomagača nego onoga kome je pomoć potrebna.

Slučaj u kojem je posredovanje jasnije određeno prenosi nam poznati svećenik dr. John Neale. On govori o čovjeku koji je izgubio ženu i nedugo potom poveo djecu na selo kod prijatelja koji su povremeno obitavali u velikoj staroj gospodarskoj kući. U njenom donjem dijelu nalazili su se dugi i tamni hodnici u kojima su se djeca oduševljeno igrala. Odjednom su se uspela u dnevnu sobu na katu prepričavajući kako su dolje sreli majku koja im je rekla da se vrate, a potom je nestala. Pregledavajući poslije hodnike, prijatelji su ustanovili da se samo nekoliko koraka od mjesta gdje su djeca vidjela majku nalazio nepokriven otvor spremišta. Da su djeca potrčala samo nekoliko koraka dalje, pala bi kroz okno. Prikazanje njihove majke spasilo ih je od gotovo sigurne smrti.

Ovaj je primjer poprilično jasan. Majka s ljubavlju nadzire djecu s astralne razine. Njena naglašena želja za upozorenjem na opasnost dala joj je mogućnost da je djeca na trenutak mogu vidjeti i čuti, ili je jednostavno utisnula u njihove umove misao da su je vidjeli i čuli. Moguće je da je pomagač bio i netko drugi tko je uzeo prepoznatljiv majčin lik kako ne bi uznemirio i preplašio djecu. Ipak, najvjerodostojnija hipoteza je pridruži-

vanje intervencije djelovanju uvijek budne majčinske ljubavi nepomućene prelaženjem kroz vrata smrti.

Majčinska ljubav, jedan od najsvetijih i najnesebičnijih ljudskih osjećaja, predstavlja na višim razinama jedan od najtrajnijih osjećaja. Nalazeći se na nižim nivoima astralne razine, a time još uvijek u dodiru sa zemljom, majka održava svoj interes i brigu za vlastitu djecu jer ih je sposobna vidjeti. Čak i nakon ulaska u nebeski svijet ti maleni su najistaknutiji sadržaj njezinih misli. Izobilje ljubavi kojom obasipa obličja koja je od njih stvorila predstavlja izlivanje duhovne energije što kreće dolje na njezino potomstvo koje se još uvijek bori u ovom donjem svijetu i okružuje ih živim centrima dobrohotne energije.

Nedavan slučaj, koji se dogodio pod nadzorom naših istraživača, na dobar način prikazuje rečeno. Radi se o ženi koja je umrla prije dvadeset godina i za sobom ostavila dva sina za koje je bila duboko vezana. Potpuno je prirodno da su oni bili najistaknutiji likovi njezina nebeskog života, kao što je i prirodno da je o njima mislila kao o dječacima od petnaest ili šesnaest godina, koliko su imali kada ih je ostavila. Ljubav koju je tako neprestano izlivala na te likove u nebeskom svijetu zaista je djelovala kao dobrohotna sila koja je obasipala već odrasle ljude u fizičkom svijetu. No, na njih ipak nije djelovala u jednakoj mjeri zbog toga što je postojala velika razlika među samim likovima.

Majka nije mogla vidjeti nikakvu razliku. Oba lika izgledala su joj jednako. Očima istraživača bilo je jasno

da je jedan od likova bio čista misaona forma bez ičega što bi odgovaralo stvarnosti, dok je drugi lik predstavljao mnogo više od same slike, jer to je bio prirodni nagon sa živom energijom. Prateći ovu zanimljivu pojavu do njenog ishodišta, pronašli smo da je u prvom slučaju njezin sin izrastao u običnog poslovnog čovjeka, ni na koji način lošeg čovjeka, ali ni po čemu duhovno orijentiranog. Njezin drugi sin postao je čovjek vrlo nesebičnih težnji, plemenit i kulturnan. Tijekom svog života razvio je daleko više svijesti u svom egu od svojega brata. Upravo je zbog toga njegova viša bit bila sposobna energizirati izgled dječaka, onaj koji je njegova majka stvorila u svom nebeskom životu, i staviti nešto od sebe same u njega.

Londonski biskup vjeruje da neka djeca mogu vidjeti anđele. Propovijedajući na svom vlastelinstvu, zaključio je da su Bog i anđeli uvijek blizu nas te je zamolio slušatelje da dječje tvrdnje o viđenju takvih bića ne tumače kao posljedicu uobrazilje. Ispričao im je kako je jednom služio misu u Westminster Abbeyju. Među skupom se nalazilo dijete od trinaest godina koje je došlo pratiti krizmu svog brata. Za vrijeme služenja mise, dijete je upitalo svoju majku:

"Vidiš li ih, majko?"

"Vidim li što?" upitala je majka, a dijete je odgovorilo:

"Anđele. Sa svake biskupove strane nalazi se po jedan."

Rečeno je da samo oni čistoga srca mogu vidjeti Boga. Nije li stoga moguće da dijete savršene čistoće može vidjeti stvari koje odrasli ne mogu vidjeti?

Biskup je također ispričao priču o pet djevojaka čiji je otac, osjetivši se loše, legao u krevet. Najmlađa je djevojčica otišla na spavanje, a nedugo poslije iz njene se sobe začuo uzvik:

"Evo ih. Dva se anđela uspinju stubištem!"

Nitko nije vidio ništa slično. Poslije je dijete opet zvalo:

"Opet su tu. Anđeli silaze niz stube. Tata se nalazi između njih."

Svih pet djevojaka ovaj je put vidjelo istu stvar. Otišavši u sobu svog oca, pronašle su na krevetu njegovo beživotno tijelo.

Malena kćer nekoga biskupa izašla je u šetnju sa svojom majkom. Šetale su svojim rodnim gradom, a dijete je bezglavo jurilo ulicama. Iza ugla je iznenada banula kočija s konjima i dijete je palo. Vidjevši svoje dijete među konjskim kopitima, majka je pojurila svojoj kćeri očekujući da će je zateći teško povrijeđenu. No, dijete je veselo ustalo govoreći: "Mama, nisam povrijeđena. Nešto u bijelom držalo je konje kako me ne bi ozlijedili i govorilo mi da se ne bojim."

Naredni slučaj, koji se dogodio u Buckinghamshiru, znakovit je s obzirom na vremenski period tijekom kojeg se odvijalo fizičko očitovanje posredovanja i pomoći. U dosad navedenim primjerima posredovanja su se do-

gađala u nekoliko trenutaka, dokje tijekom ovog fenomena stvarno posredovanje trajalo više od pola sata.

Farmerova su se djeca zabavljala i igrala dok su roditelji i čitavo susjedstvo bili zaokupljeni žetvom. Djeca su otišla u šumu i, udaljivši se od kuće, shvatila su da su zalutala. U sumrak su roditelji otkrili da djece nema. Nakon što su ih uzalud pokušavali pronaći u okolici, roditelji, susjedi i radnici krenuli su ih tražiti. Njihovi naponi nisu urodili plodom i na farmu su se vratili razočarani i zabrinuti. Nedugo potom ugledali su neobično svjetlo koje se polako kretalo poljem prema cesti. Opisali su ga kao veliku okruglu svjetleću masu ispunjenu zlatnim odsjajem, potpuno drugačijim od svjetla obične svjetiljke. Kada se svjetlo približilo, u njegovom su središtu vidjeli nestalu djecu. Otac i neki od prisutnih odmah su potrčali prema svjetlu. Tek kada su se potpuno približili djeci, svjetlo je nestalo, ostavljajući ih u mraku.

Potom su djeca ispričala svoju priču. Kada se spustila noć lutali su neko vrijeme po šumi plačući i konačno su iscrpljeni legli pod neko stablo pokušavajući zaspati. Probudila ih je predivna dama sa svjetiljkom. Uzela ih je za ruke i odvela kući. Kada bi je nešto upitali, samo bi se nasmijala ne izgovorivši ni riječi. Oba djeteta su tvrdila isto. Nije bilo moguće poljuljati njihovu vjeru u ono što su vidjeli. Vrijedno je to što su svi prisutni vidjeli svjetlo. Vidjeli su kako baca svoje zrake na okolno drveće i granje, kao što to čini i obično svjetlo. Ipak, lik zagonetne dame vidjela su samo djeca.

Poglavlje III

Osobno iskustvo

Priče koje sam do sada naveo manje ili više su poznate, a mogu se pronaći u knjigama koje se bave tom tematikom. Jedna od takvih knjiga je "Bljeskovi nevidljivog svijeta" dr. Leeja. Dva slučaja koja ću iznijeti u narednom tekstu nisu do sada nigdje objavljena, a oba su se dogodila u posljednjih pet godina. Jedan se dogodio meni, a drugi našem predsjedniku čija se sposobnost zamjećivanja takvih pojava ne može dovoditi u pitanje.

Moja vlastita priča poprilično je jednostavna, ali meni neobično važna jer se posredovanjem zasigurno spasio moj život. Jedne vjetrovite i kišne noći prolazio sam ulicom u blizini Westbourne Grove boreći se s naletima vjetra koji su prijetili da će istrgati kišobran iz mojih ruku. Hodajući tako, pokušao sam razmišljati o pojednostima posla što sam ga baš nedavno bio započeo.

Iznenada je u mom uhu odjeknuo glas, glas koji sam dobro poznao, glas mog indijskog Učitelja: "Odskoči unatrag". Potpuno mehanički ustuknuo sam nekoliko koraka prije nego što sam o svemu mogao promisliti. Trenutak poslije kišobran mije ispao iz ruke, a težak metalni dimnjak pao je tek na pola metra ispred

mog lica. Njegova velika težina i brzina kojom se obrušio zasigurno bi me na mjestu usmrtili da nije bilo upozoravajućeg glasa. Ulica je bila prazna, a osoba čiji sam glas prepoznao bila je udaljena sedam tisuća milja daleko od mene.

Nije to bio jedini slučaj u kojem sam primio pomoć nadnaravne vrste. U mladosti me prikazanje drage osobe, koja je nedugo prije toga umrla, spriječilo da počinim nešto što sada smatram ozbiljnom kriminalnom radnjom, premda mi se u svjetlu tadašnjeg znanja to činilo trgovačkim pothvatom vrijednim pohvale. Mnogo kasnije primio sam upozorenje s viših razina pod najimpresivnijim okolnostima. Ono mi je omogućilo da spriječim drugoga čovjeka da krene putem za koji sada znam da bi završio katastrofalno iako u to vrijeme o tome nisam imao nikakve predodžbe. Vidljivo je stoga da imam dovoljno osobnog iskustva za jačanje svog vjerovanja u doktrinu o nevidljivim pomagačima, iako čak odvojeno od vlastitog znanja o pomoći koja mi se tijekom sadašnjeg vremena neprestano daje.

Drugi je slučaj još zanimljiviji. Kada je ova knjiga prvi put tiskana, prije više od trideset godina, predsjednica našega društva dozvolila mi je objavljivanje nekih priča o njezinom radu i događajima na višim razinama, ali nije htjela da se spominje njezino ime. Sada, nakon toliko vremena, vjerojatno mi neće zamjeriti što objavljujem do sada čuvanu tajnu.

Jednom se prilikom našla u pogibeljnoj situaciji. Zahvaljujući okolnostima, koje ovdje nije potrebno na-

voditi, našla se usred meteža na jednoj vrlo opasnoj ulici. Tik do nje nekoliko je ljudi oboreno i ozbiljno povrijeđeno. Očekivala je da će ista sudbina zadesiti i nju, jer je izbjegavanje "sudara" izgledalo nemoguće.

Iznenada je doživjela neobičan osjećaj daje u vrtlogu odnesena iz mase. Našla se potpuno nepovrijeđena i sama u maloj sporednoj ulici paralelnoj s onomu kojoj se dogodio spomenuti metež. Do nje je još uvijek dopirao zvuk borbe. Stajala je začuđena uslijed svega što joj se dogodilo kada je dvoje ili troje ljudi utrčalo u ulicu. Ugledavši je, bili su iznenađeni i veseli. S obzirom da su se tijekom ulične borbe nalazili blizu nje, njezin iznenadni nestanak stvorio je dojam da je uslijed cjelokupnog meteža pala. Kući se vratila u vrlo čudnim okolnostima. U to vrijeme nije mogla pronaći nikakvo logično tumačenje. Kada je u kasnijem razdoblju spomenula neobičan događaj, Madame Blavatsky je rečeno da je njezina karma omogućila spašavanje iz tog izuzetno opasnog položaja; jedan od Učitelja poslao je "nekog" da je zaštititi zbog činjenice da je njezin život bio potreban za daljnji rad.

Ipak, čitav slučaj ostaje jako neobičan zbog velike količine očitovane snage i zbog neuobičajenog javnog manifestiranja. Nije teško zamisliti *modus operandi*. Njeno je tijelo moralo biti podignuto iznad prostirućeg bloka kuća i položeno u paralelnu ulicu. S obzirom da njeno fizičko tijelo nije bilo vidljivo u zraku, očito je bilo pokriveno nekom vrstom koprene (vjerojatno od eteričke materije) za vrijeme njenog prijenosa.

Znakovito je da sve ono što može sakriti fizičku materiju i samo mora biti izgrađeno od materije, a stoga i vidljivo; zato može odgovarati procesu koji je blizak svim izučavateljima okultizma a koji se sastoji u iskrivljavanju svjetlosnih zraka (svjetlosne zrake u okviru sadašnjih znanstvenih spoznaja putuju pravocrtno sve dok se ne reflektiraju). Zaokruživši određeni objekt, one opet poprimaju svoj prijašnji smjer. Ukoliko je to učinjeno na opisan način, objekt će fizičkim očima biti potpuno nevidljiv sve dok se zrakama ponovno ne dozvoli poprimanje njihovog uobičajenog smjera. Potpuno sam svjestan da će ovu moju tvrdnju suvremeni znanstvenici proglasiti glupošću, ali ja tu zaista ništa ne mogu učiniti. Ja samo iznosim mogućnost koja postoji u prirodi i koju će znanost budućnosti jednoga dana bez sumnje otkriti; za one koji nisu izučavatelji okultizma ova će opaska morati pričekati vrijeme pravednog preispitivanja.

Proces je, kao što sam već rekao, dovoljno razumljiv onima koji imaju imalo saznanja o okultnim silama prirode, ali se pojava još uvijek doima jako dramatičnom.

Još jedan nedavan primjer posredovanja, manje bombastičan ali u potpunosti uspješan, bio mi je priopćen u razdoblju kada sam prvi put izdavao ovu knjigu. Jedna je gospođa namjeravala krenuti na dugo putovanje vlakom te je unaprijed rezervirala čitav kupe. Ali čim je vlak napustio kolodvor, u njen je odjeljak ušao čovjek odbojnog izgleda i bijedne vanjštine. Sjeo je u

kut. Gospođa se jako uzrujala i uznemirila. Bila je sama s čovjekom sumnjiva izgleda, a bilo je kasno da potraži pomoć. Ostala je mirno sjediti i iskreno se preporučila svom svecu zaštitniku.

Uskoro se njezin strah pojačao jer se čovjek podigao i okrenuo prema njoj nacerivši se, ali jedva da je zakoračio prema njoj kadli se iznenada predomislio i vratio na svoje sjedalo zaprepašten i užasnut. Bacivši letimičan pogled, gospođa je ugledala nasuprot sebi gospodina pogleda upiljenog u zbunjenog lopova, gospodina koji u kupe nikako nije mogao ući na uobičajen način. Strašno se preplašila. Ne progovorivši ni riječi, promatrala ga je potpuno zapanjena čitavih pola sata. Nije izustio ni riječi. Nije ju čak ni pogledao. Njegov je pogled počivao na lopovu koji je drhtureći sjedio u svom kutu. Kada je vlak ušao u sljedeću stanicu, i prije nego što se u potpunosti zaustavio, potencijalni nasilnik žurno je otvorio vrata i izjurio van. Osjetivši duboku zahvalnost zbog takvog raspleta situacije, gospođa se okrenula namjeravajući zahvaliti nepoznatom gospodinu, ali ugledala je samo prazno sjedalo. U tako kratkom periodu gotovo je nemoguće da bilo koje fizičko tijelo napusti kupe.

U ovom je slučaju materijalizacija postignuta tijekom dužeg razdoblja nego što je uobičajeno, ali nije se koristilo djelovanje bilo kakve druge sile, niti je bilo potrebno da se nešto takvo učini jer je samo prikazanje bilo dovoljno za izvršenje misije.

Premda se ove priče odnose na ono što uobičajeno nazivamo anđeoskim posredovanjem, ilustriraju samo malen dio aktivnosti naših nevidljivih pomagača. Prije nego što razmotrimo druga polja njihova djelovanja, bilo bi dobro upoznati različite vrste bića kojima pomagači mogu pripadati.

Poglavlje IV

Pomagači

Pomoć mogu pružiti neke vrste stanovnika koji naseljavaju astralnu razinu. Pomoć može doći od strane *deva*, prirodnih duhova, ili od onih koje nazivamo duhovima jednako kao i od onih koji svjesno rade na astralnoj razini tijekom života; to su poglavito adepti i njihovi učenici. Proučimo li temu malo detaljnije, vidjet ćemo da sve spomenute vrste mogu, a ponekad to i čine, sudjelovati u takvom radu, premda je njihov udio u tome poprilično nejednak pa je uglavnom zastupljen samo jednom vrstom.

Činjenica da toliko pomaganja mora biti učinjeno na astralnoj razini ili s astralne razine omogućuje nam tumačenje. Svakome tko posjeduje čak najmanju ideju o tome kako stvarno izgledaju moći koje posjeduju adepti bit će odmah jasno da za njih rad na astralnoj razini predstavlja veći gubitak energije nego što bi za naše liječnike i znanstvenike bio posao popločavanja ulica.

Djelokrug adepta počiva u višim područjima, uglavnom na tri viša nivoa mentalne razine odakle može usmjeriti svoje energije utjecajima ega ili pravoj indivi-

dualnosti čovjeka, a ne samoj personalnosti koja pripada astralnom ili fizičkom svijetu. Snaga koju on iskazuje u tome uzvišenom kraljevstvu donosi daleko veće rezultate, dalekosežnije i trajnije od onih koji se mogu postići ovdje na zemaljskoj razini uz trošenje čak i do deset puta veće količine energije. Djelovanje na tim razinama može izvršiti samo *on*, dok na nižim razinama, u određenoj mjeri, to mogu obavljati i oni čiji koraci još uvijek počivaju na nižim stepenicama velikog stubišta koje će ih jednoga dana odvesti do mjesta gdje se *on* sada nalazi.

Isto je primjenjivo na Deve ili anđele. S obzirom da pripadaju višem kraljevstvu prirode, njihov se rad uglavnom ne dovodi u vezu s čovječanstvom; među njihovim redovima nalaze se i oni koji ponekad odgovaraju na naše više čežnje i molbe, ali to radije čine na mentalnoj nego na fizičkoj ili astralnoj razini i češće u razdoblju između naših inkarnacija nego tijekom našega zemaljskog života.

Zamijećeni su neki primjeri takve vrste pomoći u podnivoima mentalne razine. U jednom je slučaju anđeo podučavao korskoga pjevača najdivnijoj nebeskoj glazbi, a u drugom je slučaju davao poduke astronomu koji je nastojao shvatiti oblik i strukturu univerzuma.

Ovo su samo prikazi mnogih primjera kako veliko anđeosko kraljevstvo pomaže evoluciju i odgovara višim težnjama čovjeka nakon smrti. Postoje metode kojima se čak i tijekom zemaljskoga života može približiti *velikima* i uzvišenom znanju koje se od njih može na-

učiti. Dodir i komunikacija s njima mogu se prije postići uzdizanjem na njihovu razinu nego njihovim prizivanjem ili invokacijom na našu.

Anđeo vrlo rijetko posreduje pri običnim događajima iz našeg života. On je toliko zaokupljen radom na svojoj vlastitoj razini da je toga vjerojatno jedva svjestan. Premda se ponekad može dogoditi da postane svjestan ljudske tuge ili poteškoće koja pobudi njegovo sažaljenje te ga pokrene na davanje pomoći, njegovo dalekosežnije viđenje nesumnjivo prepoznaje da u sadašnjem evolutivnom stanju takvo posredovanje može u većini slučajeva stvoriti daleko više štete nego dobra. U prošlosti, u mladim danima ljudskoga roda, postojalo je razdoblje kada je bilo daleko više vanjske pomoći nego što je ima sada. U vrijeme kada su svi Buddhe i Manui, pa čak i viši obični vođe i učitelji bili povučeni iz redova anđeoske evolucije ili iz savršenijeg čovječanstva naprednijeg planeta, pomoć koju su pružali morala su prenositi ta uzvišena *bića*. No, svojim je napretkom čovjek postao sposoban djelovati kao pomagač, prvo na fizičkoj razini, a potom na višim razinama. Sada smo dosegli stadij na kojemu je čovječanstvo sposobno brinuti se, što u određenoj ali ipak maloj mjeri i čini, omogućujući nevidljivim pomagačima daleko korisniji i uzvišeniji rad za kojeg su i sami sposobni.

Međutim, u sadašnjem vremenu u obzir moramo uzeti još jednu vrlo važnu činjenicu. Svojim evolutivnim razvojem svijet kojime vladaju i kojemu pomažu svaka od sedam velikih *zraka* ulazi u razdoblje kada postaje

dominantan utjecaj *sedme zrake*. Jedna od najvažnijih karakteristika te zrake je uspostavljanje suradnje između ljudskog i anđeoskog kraljevstva prirode. Odnosi između ova dva kraljevstva trebali bi u budućnosti postati bliskiji i prisniji. Njihovo približavanje vjerojatno se može očitovati u povećanju slučajeva individualne pomoći i posredovanja, jednako kao i u suradnji tijekom veličanstvenih ceremonija različitih vrsta.

Ipak, to ne mijenja očitu činjenicu da pomoć na kakvu ovdje upućujemo mogu doslovce pružiti ljudi na određenom evolutivnom stupnju, bez pomoći adepta koji su sposobni činiti daleko veći, širi i korisniji rad bez pomoći običnih ljudi koji nisu osobito duhovno razvijeni, a time i nesposobni za takvu vrstu rada. Pronalazimo da se rad na astralnoj i nižim mentalnim razinama nalazi uglavnom u rukama učenika - ljudi koji su, iako još uvijek daleko od postignuća *adeptstva*, razvijeni do određenog stupnja na kojem su sposobni djelovati svjesno na razinama o kojima se govori.

Neki od njih poduzeli su daljnje korake u dovršavanju svoje veze između fizičke svijesti i one iz viših razina te stoga imaju veliku prednost prisjećajući se u budnom stanju onoga što su učinili u drugim svjetovima. Postoje i drugi, koji ne mogu prenijeti svoju svijest potpuno neprekinutu, ali ipak ne gube vrijeme tijekom onoga što sami smatraju snom, već ga provode u plemenitom i nesebičnom radu za svoje bližnje.

Prije nego što prikažemo takav rad, moramo razmotriti onaj dio teme koji se često navodi u vezi s tim

radom; također ćemo navesti poprilično rijetke slučajeve posredovanja prirodnih duhova i ljudi lišenih svojega fizičkog tijela.

Ponekad ljudi čije je razumijevanje "ideje" još uvijek nedovršeno često dvoje da li im je dopušteno pomoći nekome koga zateknu u poteškoćama ili tuzi jer se ne žele uplitati u sudbinu koja je tom čovjeku određena apsolutnom pravdom vječnog zakona *karme*. Oni kažu: "Čovjek se nalazi u ovom položaju zbog toga što ga je zaslužio. On odrađuje prirodan rezultat nekog lošeg djela koje je počinio u prošlosti. Kakvo pravo imam uplitati se u djelovanje velikoga kozmičkog zakona pokušavajući poboljšati njegovo stanje, kako na astralnoj tako i na fizičkoj razini?"

Dobri ljudi koji imaju takve sugestije, a pritom su sami nesvjesni, zaista stvaraju nevjerojatne zaključke koji obuhvaćaju dvije zapanjujuće pretpostavke: prvo, da točno znaju kakva je karma drugoga čovjeka i koliko je trajanje njegovih patnji; drugo, da oni, mala, neznatna i sićušna bića, mogu pobiti kozmički zakon i spriječiti izvođenje karme nekom svojom akcijom. Možemo biti uvjereni da su velika kozmička božanstva u potpunosti sposobna upravljati svojim poslom bez naše pomoći te ne trebamo strahovati da bi bilo koji korak koji poduzimamo njima činio čak i najmanju poteškoću i nelagodu.

Ako je čovjekova karma takva da mu se ne može pomoći, tada će svi naši dobro skrojeni naponi u tom smjeru pasti, premda ćemo, usprkos tome, već samo

čineći ih postići dobru karmu. Kakva je čovjekova karma - to nije naša stvar. Naša je dužnost uložiti naše najveće snage, a naše je pravo samo u djelovanju. Odluka je u nekim drugim i višim rukama. Ne možemo reći na koji će način druga osoba "položiti račun". Ona može trošiti svoju lošu karmu te se u ovom trenutku nalaziti u točki gdje će joj biti potrebna pomoć u obliku davanja oslobođenja i uzdizanja iznad problema i potištenosti. Zbog čega mi ne bismo imali privilegij učiniti to dobro djelo? Ako mu možemo pomoći, tada već sama ta činjenica pokazuje da je zaslužio pomoć, ali to ne možemo znati dok ne pokušamo. Zakon karme će se u svakom slučaju za to pobrinuti, a mi se zbog toga ne trebamo zabrinjavati.

Neki slučajevi govore o posredovanju i pomoći prirodnih duhova. Većina se tih bića povukla pred čovjekom; ne odgovaraju im buka, vibracije i nemir kojima je ispunjena čovjekova okolina. Osim nekih viših redova, oni su općenito nevažni i lakomisleni; više su nalik razigranoj i sretnoj djeci nego ozbiljnim i odgovornim bićima. Ponekad se događa da netko od njih postane vezan za ljudsko biće čineći mu dobro; ali u sadašnjem evolutivnom stadiju na taj se dio prirode ne može osloniti kao na suradnike u radu nevidljivih pomagača.

Ponekad pomoć pružaju oni koji su netom umrli. Oni još uvijek prebivaju na astralnoj razini i u bliskom su kontaktu sa zbivanjima na zemlji, što podsjeća na već spomenuti slučaj majke koja je spasila svoju djecu od pada u podrum. Ali isto je tako vidljivo da količina

takve pomoći mora prirodno biti ograničena. Što je osoba nesebičnija i sklonija pomaganju, manje je vjerojatno da će nakon smrti biti pronađena kako se zadržava pri punoj svijesti na nižim nivoima astralne razine, s koje je zemlja najdostupnija. U svakom slučaju, ukoliko nije izrazito loš čovjek, ostaje unutar kraljevstva tamo gdje bi samo posredovanje moglo biti relativno kratkotrajno; iz nebeskog svijeta on još uvijek može imati dobrotiv utjecaj na one koje je volio na zemlji.

Veći dio umrlih koji žele pomoći onima koje su ostavili iza sebe pronalazi da su potpuno nesposobni utjecati na njih, premda utjecaj s jedne razine na bića na drugoj razini zahtijeva također veliku senzibilnost i određena je količinom znanja i spretnošću operatora. Stoga, premda prikazanja neposredno nakon smrti nisu uobičajena, teško je pronaći neki primjer u kojem je umrla osoba zaista učinila nešto korisno ili uspjela utjecati na svog prijatelja ili rođaka kojeg je posjetila. Postoji nemali broj takvih slučajeva, ali oni su ipak znatno rjeđi od slučajeva prikazanja duhova. Tako je malo pomoći pruženo mrtvima od strane živih. Stoga najveći teret rada koji treba biti učinjen pada na teret onih živih bića koja su sposobna svjesno djelovati na astralnoj razini.

Poglavlje V

Realnost nadnaravnog života

Onima koji su navikli na uobičajen i materijalistički tok misli ovoga stoljeća teško je u potpunosti vjerovati i shvatiti stanje savršene svijesti odvojene od fizičkog tijela. Posjedovanje duše je činjenica usađena u vjerovanje svakog kršćanina. Ali ako mu sugerirate mogućnost da duša može biti dovoljno realna stvar i vidljiva u određenim okolnostima, odvojena od tijela i tijekom života i tijekom smrti, šanse su deset prema jedan da će vam prezrivo reći da ne vjeruje u duhove te da je takva ideja samo anakronističko preživljavanje odbačenoga srednjovjekovnog praznovjerja.

Stoga, ako želimo razumjeti rad skupina nevidljivih pomagača i sami učiti o sudjelovanju u njima moramo zbaciti okove suvremene misli o tom subjektu i spremno pojmiti veliku istinu (sada je to mnogima od nas već demonstrirana činjenica), naime da fizičko tijelo predstavlja samo nosač ili ogrtač stvarnoga čovjeka. Tijelo se nakon smrti napušta trajno, a privremeno svake noći za vrijeme sna.

I ponavljam, ovo nije puka teorija ili dosjetljiva pretpostavka. Postoje mnogi među nama koji su sposobni

izvoditi (i izvode svaki dan) taj elementaran magijski čin pri punoj svijesti, koji vlastitom voljom prelaze s jedne razine na drugu. Ukoliko se to jasno razumije, postaje očito kako im se grotesknom i apsurdnom mora doimati obična nerazumna tvrdnja da je takva stvar krajnje nemoguća. To je kao kada bismo rekli čovjeku da mu je nemoguće zaspati ili da njegovo vjerovanje da je zaspao mora biti posljedica halucinacija.

Čovjek koji nije razvio vezu između astralne i fizičke svijesti nesposoban je napustiti svoje grublje tijelo vlastitom voljom ili se sjetiti većeg dijela onoga što se dogodilo dok je bio izvan njega. Činjenica je da fizičko tijelo napušta svaki put tijekom sna. Vidovita osoba može vidjeti kako astralno tijelo pluta u samoj blizini fizičkoga tijela, jedva nešto manje uspavano od njega, bezoblično i nerazvijeno. Činjenica je da ne može biti odvučeno čak ni na neposrednu udaljenost od svoga fizičkog tijela a da se ne izazove ozbiljna nelagoda koja će probuditi njegovo fizičko tijelo. Razvijajući se, čovjekovo astralno tijelo postaje sve određenije i svjesnije, a time i sve primjerenijim nosačem. U slučaju većine inteligentnih i kulturnih ljudi stupanj svijesti daleko je veći i značajniji, a čovjek koji je potpuno duhovno razvijen svjestan je svog nosača kao i svog fizičkog tijela.

Premda u potpunosti može biti svjestan na astralnoj razini tijekom sna i sposoban slobodno se kretati gdje god poželi, ne znači da je spreman priključiti se skupinama pomagača. Većina ljudi u tom je stanju toliko ovisna o svojim vlastitim mislima da nastavlja slijed

misli koji je imala tijekom budnih sati, postajući nezainteresirana za sve što se oko nje događa. U većini se slučajeva to pokazuje dobrim, jer postoji mnogo toga na astralnoj razini što može biti obeshrabrujuće i užasavajuće svakome tko nema cjelovito znanje o stvarnoj prirodi onoga što bi mogao vidjeti, a time, normalno, i hrabrosti.

Ponekad se čovjek postupno uzdiže iz tog stanja, budi se u astralnom svijetu u kojemu se nalazi, ali češće ostaje u tom stanju sve dok ga netko tko je već aktivan ne primi za ruku i probudi. Međutim, takvu odgovornost nije lako preuzeti. Probuditi čovjeka na astralnoj razini relativno je lako, ali vratiti ga u stanje sna gotovo je nemoguće, osim uz pomoć najnepoželjnijih mesmerističkih vježbi. Prije nego što član skupine pomagača probudi uspavanu osobu, mora se uvjeriti u čovjekovu narav, čija će volja sada biti u njegovim rukama, te u činjenicu da su čovjekovo znanje i hrabrost dovoljni da ga učine razboritim i da neće pretrpjeti nikakvu štetu.

Buđenje izvedeno na takav način staviti će čovjeka u položaj u kojem se može pridružiti skupinama onih koji pomažu čovječanstvu. No, mora biti jasno da to ne podrazumijeva sposobnost prisjećanja svega što se dogodilo. Tu sposobnost čovjek mora steći sam. U većini slučajeva ona ne dolazi dugi niz godina, pa čak nije sigurno da će je steći tijekom jednog života. Gubitak sjećanja ni na koji način ne zaustavlja rad tijela. Izuzev zadovoljstva koje stvara saznanje o tome što se dogo-

dilo i o onome čime je bio zaokupljen tijekom sna, ne postoji nikakva druga važnost. Važno je samo da rad treba biti učinjen; nije važno sjećati se tko ga je učinio.

Poglavlje VI

Pravodobne intervencije

Rad na astralnoj razini je raznolik, ali je usmjeren prema jednom velikom cilju - *napretku i pomaganju evolutivnog razvoja*. Prigodno je povezan s razvojem nižih kraljevstva čiju je evoluciju u određenim okolnostima moguće neznatno ubrzati. Dužnost prema nižim kraljevstvima, elementalnom jednako kao i životinjskom i biljnom, jasno se može razabrati uz pomoć naših adepta, iako u nekim slučajevima samo kroz vezu ili korištenjem pomoću čovjeka.

Prirodno je da je najveći i najvažniji dio posla povezan sa čovječanstvom. Postoji nekoliko službi za izvođenje tog posla i one su uglavnom zaokupljene čovjekovim duhovnim razvojem. Fizičke intervencije koje smo već spomenuli izuzetno su rijetke. One se zbivaju povremeno. Kako je moja želja istaknuti mogućnost pružanja mentalne i moralne pomoći našim bližnjima, bit će dobro prikazati dva ili tri slučaja u kojima su prijatelji koje poznajem osobno pružili fizičku pomoć onima u nevolji. Tako ćemo vidjeti kako su ti primjeri iz iskustva pomagača u skladu s kazivanjima onih koji su primili *nadnaravnu pomoć*.

Za pobune u Matabelelandu jedan je od naših članova poslan na kratak put milosrđa koji može služiti kao objašnjenje za način na koji se povremeno pruža pomoć na tim nižim razinama. Jedne su noći neki farmer i njegova obitelj mirno spavali ne sluteći da se na udaljenosti od samo nekoliko kilometara nalaze divlje neprijateljske horde koje su vrebale u zasjedi i spremale pljačke i ubojstva. Zadatak pomagača bio je probuditi uspavanu obitelj na bilo koji način, unijeti u njih osjećaj užasavajuće opasnosti, što pomagaču nije izgledalo osobito teškim.

Pokušaj utiskivanja ideje o neposrednoj opasnosti u farmerov um nije uspio, a kako je hitnost slučaja zahtijevala jače "sredstvo", naš se prijatelj odlučio materijalizirati i protresti farmerovu ženu čime bi je prisilio da se dignu iz kreveta. Uspjevši u svojoj namjeri, naš je prijatelj potom nestao, a farmerova žena nikad nije uspjela saznati tko ju je od njenih susjeda tom prigodom probudio i tako sačuvao živote čitave obitelji. Bez ove tajnovite intervencije zasigurno bi pola sata kasnije bili izmasakrirani u vlastitim krevetima. Nikada nije uspjela shvatiti kako je taj prijatelj uspio ući u kuću kada su svi prozori i vrata bili u stanju kao i prije nemilog događaja - dobro zakračunati iznutra.

Naglo se probudivši, farmerova je žena upozorenje protumačila kao san. Međutim, ustala je i provjerila da li je sve u redu. Unutar kuće ništa nije nedostajalo. Otvorila je kapke na prozorima i ugledala nebo crveno od ne tako udaljenog požara. Probudila je muža i ostatak

obitelji. Zahvaljujući pravodobnom upozorenju, sklonili su se na sigurno mjesto prije dolaska divljih hordi koje su spalile kuću i opustošile polja, ali su bile razočarane izostankom ljudskih žrtava koje su očekivali. Možemo zamisliti kakav je bio osjećaj spasitelja kada je poslije u novinama čitao o sretnom spasenju čitave obitelji.

Poglavlje VII

Priča o anđelu

Jedan ne tako davni događaj posredovanja na fizičkoj razini jest i predivna priča o spašavanju jednoga života. Međutim, potrebno je prethodno objasniti neke stvari. Među našim skupinama pomagača u Europi nalaze se dvije osobe koje su davno, u drevnome Egiptu, bile braća te su još uvijek blisko povezane. U sadašnjoj inkarnaciji između njih postoji velika dobna razlika: jedan je od njih sredovječni muškarac dok je drugi još dijete, ali je njegov ego prilično napredan i obećavajuć. Prirodno je da je stariju osobu zapala dužnost da uvježbava i vodi mlađu u okultnom radu kojemu su oboje tako srčano posvećeni. Obojica su bila potpuno svjesna i aktivna na astralnom planu, gdje su provodili većinu vremena ostavljajući svoja grublja tijela i djelovali prema uputama njihovog zajedničkog "Učitelja" pružajući i živima i mrtvima pomoć koja je bila u djelokrugu njihovih mogućnosti i moći.

Navest ću priču o događaju koji se dovodi u vezu s pismom napisanim od strane starijeg pomagača neposredno nakon događaja. Ondje prikazan opis mnogo

je življi i slikovitiji nego što bi to mogao biti da ga je ispričala neka treća osoba.

"Išli smo nekim poslom kada je Cyril iznenada uzviknuo: 'Što je to?' Potom smo začuli užasavajuć krik bola i straha. U trenu smo se našli na tom mjestu i vidjeli da je dječak od jedanaest ili dvanaest godina pao sa stijene i da je ozbiljno povrijeđen. Slomio je ruku i nogu, ali najgore je bilo što je krvario iz posjekotine na bedru. Cyril je uzviknuo. 'Pomozimo mu, umrijet će!'

U teškim i kritičnim slučajevima poput ovoga mora se brzo razmišljati. Trebalo je učiniti dvije stvari: zaustaviti krvarenje i pobrinuti se za tjelesnu pomoć. Morao sam materijalizirati Cyrila ili sebe jer smo fizičkim rukama željeli staviti zavoj, a osim toga činilo nam se da je bolje da jedno dijete vidi kako je netko uz njega. Mislio sam da bi se bolje osjećao uz Cyrila nego uz mene te da bih se ja vjerojatno bolje pobrinuo za pomoć, pa je podjela posla bila učinjena.

Plan je u osnovama dobro funkcionirao. Odmah sam materijalizirao Cyrila (tada još nije znao sam to učiniti) i rekao mu da uzme dječakovu maramu, da je omota oko njegovog bedra te da kroz nju provuče štap.

'Neće li ga to boljeti?' upitao je Cyril, ali učinio je kako sam mu rekao i krvje prestala istjecati. Ozlijeđeni dječak bio je u polusvjesnom stanju. Jedva je govorio. Pogledao je malu svjetleću formu koja se nadvila nad njim i upitao: 'Da li si ti anđeo?'

Cyril se dražesno nasmijao i odgovorio: 'Ne, ja sam samo dječak, ali došao sam ti pomoći.' Potom sam ga

ostavio da utješi dječaka dok sam ja požurio po dječakovu majku koja je živjela kilometar dalje.

Ne biste mi vjerovali kada bih vam rekao kakvih sam sve problema imao pri utiskivanju u nju osjećaja da nešto nije u redu s njezinim sinom. Konačno je spustila tavu koju je čistila i glasno rekla: 'Ne znam što me to zadesilo, ali moram poći potražiti svog dječaka.' Čim je krenula, mogao sam je voditi bez velikih poteškoća, ali u isto sam vrijeme snagom volje zadržao Cyrila sve dok iznenada pred očima dječaka njegov anđeoski lik nije iščezao.

Vidite, kada materijalizirate formu, mijenjate materiju iz njezinog prirodnog stanja u neko drugo, privremeno se suprotstavljajući kozmičkoj volji. Odvratite li svoj um samo na djelić sekunde, ona se brzinom munje vraća u svoje primarno stanje. Zbog toga nisam mogao cjelokupnu pažnju posvetiti toj ženi. Čim se približila stijeni učinio sam da Cyril nestane. Ipak, uspjela ga je vidjeti pa sada čitavo selo ima najbolje potvrđenu priču o anđeoskoj intervenciji.

Nezgoda se dogodila u ranim jutarnjim satima. Iste sam večeri pogledao obitelj (s astrala) želeći vidjeti kako se događaji dalje razvijaju. Dječakove noge i ruke bile su namještene i učvršćene, a velika posjekotina sanirana. Ležao je u krevetu izgledajući blijedo i umorno, ali bilo je očito da će se s vremenom oporaviti. Kod majke je boravilo nekoliko susjeda i ona im je prepričala dogodovštinu. Priča je bila neobična za onoga tko je znao stvarne činjenice.

S mnogo riječi tumačila je kako ne može točno reći što je to bilo, ali nešto se nadvilo nad nju čineći da osjeti da se nešto događa s njenim dječakom. Morala je izaći i potražiti ga. Isprva joj se to činilo besmislenim; pokušavala je odbaciti taj osjećaj, ali nije pomoglo. Morala je krenuti. Rekla je kako nije znala što ju je nagnalo da krene prema stijeni, ali upravo tako se dogodilo. Obišavši stijenu, vidjela je dječaka kako leži na kamenu, a do njega je klečalo "najdivnije dijete" koje je ikada vidjela, odjeveno u bijelo i svjetleće, ružičastih obraza i lijepih smeđih očiju; smijao joj se uzvišenog izraza lica. Potom je, u trenu, nestao. Bila je zbunjena i nije znala što bi mislila. Pala je na koljena i zahvalila Bogu što joj je poslao anđela koji je pomogao njenom sirotom dječaku.

Zatim je ispričala kako ga je podigla i odnijela kući. Putem mu je htjela skinuti maramu u koju je bila omotana dječakova noga, ali on joj to nije dopustio rekavši da je ne smije dirati. Kada je to kasnije spomenula doktoru, protumačio joj je da bi skidanje marame s dječakove noge prouzročilo njegovu smrt. Potom je ponovila dječakov dio priče, kako je trenutak nakon pada do njega došao taj predivan mali anđeo (znao je da je to anđeo jer u vidokrugu od jednog kilometra nije bilo nikoga koga bi zamijetio s vrha stijene; jedino nije mogao razumjeti zbog čega nema krila i zbog čega je izgledao kao običan dječak) koji ga je podigao sa stijene, povio njegovu nogu i rekao mu da se ne treba bojati jer netko će već dovesti njegovu majku, kako ga je poljubio i pokušao učiniti da se osjeća sigurnim i kako su ga njegove

male tople ruke čvrsto držale. Sve vrijeme pričao mu je neobične i predivne priče kojih se nije mogao jasno sjetiti, ali znao je da su bile dobre jer je gotovo zaboravio na povredu sve dok nije ugledao majku; uvjerio ga je da će ponovno biti dobro; smijao se i čvrsto držao njegove ruke, a potom je nestao.

Od tog je trenutka u selu nastupio religiozni preporod. Njihov svećenik im je rekao da takav nagovještaj posredovanja božanske 'providnosti' mora biti shvaćen kao znak ukora ismijavateljima i dokaz istinitosti Svetog pisma i kršćanske religije; nitko u takvoj začuđujućoj tvrdnji nije uočio taštinu.

Čitav događaj djelovao je na dječaka pozitivno, jednako moralno kao i tjelesno. Prije događaja po svemu je bio poprilično nepažljivo i nestašno dijete, ali poslije je osjećao da njegov anđeo može biti uz njega bilo kada, pa stoga neće učiniti ili reći ništa grubo, vulgarno ili agresivno što bi on mogao vidjeti ili čuti.

Njegova velika želja bila je da jednoga dana ponovno vidi svog anđela. Znao je da će ga ponovno vidjeti i da će njegovo predivno lice biti prvo koje će pozdraviti na drugoj strani."

Zaista predivna i emotivna priča. Moralni sažetak događaja za selo i svećenika je vjerojatno *a non sequitur*; ipak, svjedočanstvo o postojanju nečega iza ove materijalne razine zasigurno nam može donijeti više koristi nego štete. Majčin zaključak o onome što je vidjela bio je savršeno korektan, premda bi je posjedova-

nje veće količine znanja navelo da ga izrazi malo drugačije.

Zanimljiva činjenica koju je istraživanjem otkrio autor pisma baca zanimljivo svjetlo na razloge koji leže u pozadini spomenutog događaja. Otkriveno je da se dva dječaka poznaju otprije. Nekoliko tisuća godina prije dječak koji je pao sa stijene bio je sluga drugome. Jednom je spasio život svom gospodaru izlažući pritom svoj, a zauzvrat je bio oslobođen. I sada, nakon toliko vremena, gospodar ne samo da je vratio dug već je također dao svom bivšem sluzi visok ideal i povod za moralno življenje koje će vjerojatno promijeniti čitav tok njegove buduće evolucije. Istina je da nijedno dobro dijelo ne ostaje nenagrađeno od strane karme, ali se njeno djelovanje doima vrlo usporenim.

Poglavlje VIII

Priča o vatri

Drugi rad što ga je učinio isti dječak, Cyril, odlično se nadovezuje na neke od priča koje sam iznio na prethodnim stranicama ove knjige. On i njegov stariji prijatelj obavljali su jedne noći uobičajen posao kada su primijetili odsjaj velike vatre. Ne oklijevajući, krenuli su "dolje" želeći vidjeti mogu li biti od kakve koristi.

Ogroman hotel koji se nalazio tik do velikog jezera bio je u vatri i dimu. Zgrada i trgovine na katovima činile su tri strane oko vrta prepunog stabala i cvijeća, a na unutarnjoj strani nalazilo se jezero. Do njega su dopirala dva krila zgrade. Veliki prozori gotovo su se nadvijali na površinom ostavljajući na svakoj strani samo uzak prolaz. Pročelje i krila izgrađeni su unutar tunela u kojem su se nalazile uzdignute rešetke. Kada je vatra izbila, širila se gotovo nevjerojatnom brzinom. I prije nego što su je naši prijatelji primijetili tijekom svojega astralnog putovanja, jednu etažu već je zahvatio plamen. Srećom, uglavnom su svi bili spašeni, ali su mnogi od njih zadobili ozbiljne opekotine i druge povrede.

Unutra je ostao jedan maleni dječak, zaboravljen u jednoj od gornjih soba lijevoga krila. Njegovi su roditelji

bili na plesu. O požaru ništa nisu znali. Da se netko i sjetio njihovog sina, bilo bi kasno. Vatra se toliko proširila katom da se gotovo ništa više nije moglo učiniti. Njegova je soba gledala na vrt, pa je stoga bio odsječen od bilo kakve pomoći. Dječak još nije bio svjestan opasnosti. Gust, zagušljiv dim postupno je ispunjavao sobu i njegov je san postajao sve dublji i dublji.

U takvom ga je stanju zatekao Cyril, kojega su osobito privlačila djeca u opasnosti. Njegovi prvi napori bili su usmjereni na pokušaj podsjećanja nekih ljudi na dječaka. Bilo je uzalud. Zaista je bilo malo mogućnosti da mu netko pomogne, pa je uskoro ustanovio daje to gubitak vremena. Stariji pomagač je tada materijalizirao Cyrila u sobu te ga uputio da probudi napola omamljeno dijete. Nakon velikih poteškoća Cyril je uspio u naumu, ali dječak je sve vrijeme bio polubudan pa ga je trebao gurati, vući, bodriti i pomagati mu pri svakom koraku.

Najprije su iz sobe ispuzali u središnji hodnik koji je vodio kroz krilo zgrade. Vidjevši da vatra i dim počiju prodirati kroz pod, daljnje napredovanje postalo je nemoguće. Cyril je odveo dječaka natrag u sobu. Kroz prozor su izašli na kamenu izbočinu, oko četrdeset centimetara široku, koja se pružala uza zid neposredno ispod prozora. Cyril je oprezno napredovao držeći svog malog prijatelja skroz uz zid. Pri kraju kamenog bloka, gdje se vatra doimala slabijom, ušli su kroz otvoren prozor i ponovno dosegli prolaz nadajući se da će na kraju hodnika pronaći još uvijek prohodne stube. Kako

su one bile zahvaćene dimom i vatrom, morali su se hodnikom povući natrag. Cyril je nastojao da dječak drži spuštenu glavu. Doprli su do rešetke otvora dizala što je vodio dolje u središte bloka.

Dizalo je bilo u prizemlju pa su se spuštali niz unutarnju stranu rešetke i došli na vanjsku stranu gornjega kata. Da Cyril nije otkrio otvor na rešetkama, ostali bi tamo zaglavljani. Tako su konačno dosegli prolaz. Maleni je dječak bio napola zagušen od dima; prokrčili su put do sobe na suprotnoj strani. Konačno su se našli na vrhu terase koja je vodila u prizemlje. Bilo je prilično lako odatle se spustiti u vrt, ali čak i tamo vrućina je postala neizdrživa, a prijetila je opasnost od urušavanja zidova. S obzirom da je vatra zahvatila uske prolaze, potražili su utočište u malom čamcu koji se nalazio uza stube što su iz vrta vodile u jezero.

Cyril je namjeravao veslajući zaobići krilo u plamenu i iskrcati dječaka na sigurnom mjestu, ali otisnuvši se, podalje od obale nabasali su na jezerski brod. Ubrzo su ih ugledali, jer je čitav krajolik bio pod odsjajem svjetla gorućega hotela. Brod je pristao uz čamac želeći ih prihvatiti, ali umjesto dva dječaka koje su vidjeli zatekli su samo jednog; stariji je pomagač dopustio Cyrilu da se vrati u svoje astralno obličje raspršujući gušću materiju od koje je bilo sačinjeno njegovo materijalno tijelo te je zbog toga on postao nevidljiv.

Nakon što su bezuspješno tražili drugog dječaka, zaključili su da je pao s čamca i utopio se u trenutku kada je brod pristajao uz čamac. Spašeni je dječak pao

u nesvijest pa od njega nisu dobili nikakvu informaciju. Kada se osvijestio rekao je samo da je vidio drugog dječaka trenutak prije nego što su pristali i da se ne sjeća više ničega.

Brod je otplovio uz jezero na mjesto udaljeno dva dana plovidbe. Trebalo je više od tjedan dana da se spašeni dječak vrati svojim roditeljima koji su mislili da je nastradao u požaru. Napori kojima se u njihov um nastojala utisnuti ideja da je njihov sin živ i zdrav bili su neuspješni pa nije teško zamisliti kakva je bila njihova sreća pri ponovnom susretu sa sinom.

Dječak je još uvijek dobro. Nikada nije prestao razmišljati o svojoj avanturi. Mnogo je puta zažalio što je njegov dobri spasitelj nestao u tako misterioznim okolnostima u trenutku kada je opasnost konačno prošla. Čak je rekao da njegov prijatelj nije nestao, da je on možda princ iz bajke. Naravno, njegova je izjava samo izazvala dobrohotan smiješak superiornosti odraslih. Karmička veza između njega i njegovog spasitelja još nije ustanovljena, ali bez sumnje mora postojati.

Poglavlje IX

Materijalizacija i vraćanje

Susrećući se s ovakvim pričama izučavatelje često zanima da li su u tim opasnim situacijama nevidljivi pomagači sigurni; da li je npr. materijalizirani dječak spašavajući drugoga od vatre i sebe izlagao opasnosti; da li je njegovo fizičko tijelo na bilo koji način moglo biti povrijeđeno vatrom ili padom s kamene izbočine kojom je koračao tako nesigurno. Ustvari, iako znamo da je često povezanost između materijalizirajuće forme i fizičkog tijela dovoljno bliska za ponovno vraćanje, nije li se ona mogla pojaviti i u ovom slučaju?

Ponovno vraćanje je izuzetno tajanstvena i teško razumljiva pojava. Još uvijek nismo u mogućnosti u cijelosti protumačiti taj zanimljiv fenomen. I zaista, da bi se materija savršeno razumjela potrebno je razumjeti zakone vibracija na jednoj ili više razina. Proučavanjem smo ipak upoznali neka od stanja koja dopuštaju takvo djelovanje. Smatram da imam pravo reći da je to ovdje bilo potpuno nemoguće. Da bismo vidjeli zašto je to tako moramo se sjetiti da postoje tri određene vrste materijalizacije kojih je svjestan svatko tko ima dovoljno duhovnog iskustva. Ne namjeravam ovdje tuma-

čiti kako se materijalizacije izvode, već jedino želim utvrditi neospornu činjenicu o njihovom postojanju.

1. Postoji materijalizacija koja je opipljiva, ali ipak nije vidljiva uobičajenim tjelesnim pogledom. Takve su naravi nevidljive ruke koje tako često hvataju nečiju ruku ili udaraju nečije lice za vrijeme *seanse*; ponekad nose zrakom razne predmete, kuckaju o stol i slične predmete, iako se ova dva fenomena lako mogu stvoriti i bez materijaliziranih ruku.

2. Postoji matenjalizacija koja je vidljiva, ali nije dodirljiva - forma duha kroz koju ruke prolaze kao kroz zrak. U nekim je slučajevima obličje maglovito i nejasno, a u drugim slučajevima obličje je potpuno normalno pa se stvara dojam da je pojava prava i izgrađena od čvrste tvari sve dok je netko ne pokuša uhvatiti.

3. Postoji savršena matenjalizacija koja je vidljiva i opipljiva; ona ne samo da izgledom odgovara umrlom prijatelju, već se obličje također može rukovati tako dobro poznatim stiskom ruke.

Za treću vrstu materijalizacije postoji dovoljno dokaza da se ona odvija u određenim okolnostima, ali se to sa sigurnošću ne može primijeniti na prvu i drugu vrstu. U slučaju "dječaka pomagača" vjerojatno je da matenjalizacija nije treće vrste. Uvijek se s najvećom pažnjom nastoji ne potrošiti više energije nego što je

potrebno za stvaranje željenog rezultata. Očito je da se manje energije koristi u stvaranju više djelomičnih formi koje smo nazvali prvom i drugom vrstom. Vjerojatno je samo ruka kojom je pomagač držao povrijeđenog dječaka bila materijalizirana i stoga opipljiva; ostatak njegovog tijela koji se doimao savršeno prirodnim bio je u daleko manjoj mjeri opipljiv.

No, potrebno je razmotriti i druge točke. Kada se dogodi prava materijalizacija, bez obzira da li je subjekt živ i zdrav, potrebno je skupiti fizičku materiju određene vrste. Na spiritističkim seansama materija se zamjećuje na eteričkom dvojniku medija, a ponekad čak i na njegovom fizičkom tijelu, premda su zabilježeni slučajevi kada je njegova tjelesna težina smanjena baš za vrijeme očitovanja te pojave. Ovom se metodom na najjednostavniji način stvara materijalizacija jer je medij unutar granice dohvata bića koja su prema njemu usmjerena. Posljedica je uspostavljanje bliske veze između medija i materijalizirajućeg tijela, pa se tako fenomen (iako ga nedovoljno razumijemo) kojeg nazivamo "privremenim vraćanjem" očituje vrlo jasno. Ako npr. ruku materijaliziranog tijela obojimo kredom, ona će kasnije biti nađena na rukama medija iako je on sve vrijeme bio pažljivo zaključan u kabinetu pod okolnostima koje u potpunosti odbacuju bilo kakvu sumnju i prijevaru. Ako bi se materijaliziranoj formi nanijela bilo kakva povreda, ona bi se reproducirala na odgovarajućem dijelu tijela medija. Ponekad se može primijetiti kako materija

od koje je izgrađeno to duhovno obličje ulazi u tijelo medija.

U slučaju koji smo opisali sve je uglavnom znatno drugačije. Cyril je tisućama milja bio udaljen od svog uspavanog fizičkog tijela. Njegovom prijatelju stoga nije bilo moguće iz njega povući eteričku materiju. Pravila po kojima svi učenici velikih "Učitelja mudrosti" izvršavaju svoj zadatak pomaganja zacijelo bi ga spriječila, čak i uslijed najplemenitijih ciljeva, od činjenja takvog napora i iskušenja po bilo čije tijelo. Također je takav napor nepotreban, jer pomagači uglavnom koriste manje opasnu metodu materijalizacije - kondenzaciju iz okolnog etera ili čak iz fizičkog zraka u onoj količini koja je potrebna. Takva je vještina nedvojbeno iznad sposobnosti koju prosječno biće očituje tijekom seanse, ali ne predstavlja poteškoće izučavatelju okultne kemije.

Različitost postignutog rezultata je velika. U slučaju medija postoji materijalizirana forma u bliskoj povezanosti s fizičkim tijelom. Stvorena je mentalnim naporom iz materije strane tijelu i nesposobna je na njega djelovati privremenim vraćanjem, jednako kao što mramorni kip ne može djelovati na čovjeka.

Zbog toga prolazak kroz vatru ili pad s visokog kamenog stuba ne bi imao nikakvog učinka na dječaka pomagača. Jednom drugom prigodom materijalizirani član skupine bez ikakvih nepogodnosti po fizičko tijelo spustio se u potonuli brod.

U oba spomenuta primjera moglo se primijetiti da dječak Cyril nije mogao materijalizirati sebe i da je taj postupak za njega morao izvesti njegov stariji prijatelj. Još jedno od njegovih iskustava vrijedno je usporedbe jer nam govori o slučaju kada je zbog velikog stupnja sažaljenja i odlučne volje bio sposoban prikazati sebe; slučaj je na neki način sličan onome u kojem je ljubav majke omogućila prikazanje i spašavanje života svoje djece.

Premda se doima neprotumačivo, ne postoji sumnja u postojanje zadivljujuće snage volje nad materijom na svim razinama. Ukoliko je snaga dovoljno velika, praktički se može stvoriti bilo kakav rezultat njenim izravnim usmjerenjem a da se pritom ne posjeduje znanje ili čak i pomisao o toj volji i *kako* se to izvodi. Imamo mnogo dokaza da ta snaga vrijedi u slučaju materijalizacije, iako je uobičajeno da se ta vještina mora naučiti kao i svaka druga. Prosječan se čovjek ne može materijalizirati na astralnoj razini a da to prethodno nije naučio, jednako kao što na ovoj razini čovjek prvo mora naučiti svirati instrument, a tek onda može uistinu svirati. Ipak, postoje izuzeci, a sljedeća nam priča govori upravo o jednom takvom izuzetku.

Poglavlje X

Dva brata

Priča je zabilježena s poprilično dramatskim obilježjima i prikazana bogatstvom detalja koje ovdje neću iznositi u cijelosti. Iznijet ću slučaj ukratko, vlastitim riječima, nastojeći ga što jasnije predočiti. Imena koja ću koristiti, zbog određenih razloga ne odgovaraju pravih imenima naših likova.

Naše *dramatis personae* su dva brata. Jedan je Lancelot, četrnaestogodišnji dječak, a drugi Walter, dvanaestogodišnjak, djeca provincijskog gospodina. Bili su dobroga zdravlja, poput tisuća ostale djece, bez nekih posebnih psihičkih osobina, ali njihovim je krvnim žilama tekla uglavnom keltska kr/. Njihova najznakovitija osobina bio je intenzitet međusobne privrženosti. Bili su gotovo nerazdvojni. Nigdje nisu išli jedan bez drugoga, a mlađi je dječak idealizirao starijeg, kao što to ponekad braća čine.

Jednoga nesretnog dana Lancelota je zbacio poni i dječak je umro. Walterov je svijet postao prazan. Dječakova je žalost bila toliko stvarna i teška da više nije mogao ni jesti ni spavati. Majka i dadilja nisu se mogle snaći i nisu znale što učiniti. Doimao se gluhim na sve

što se oko njega događa. Kada su mu rekli da je tuga grijeh i da je njegov brat na nebu odgovorio je da u to ne može biti siguran pa čak da je to i istina, jer zna da Lancelot na nebu ne može biti sretan bez njega, jednako kao što on ne može biti sretan ovdje, na zemlji, bez Lancelota.

Može zvučati gotovo nevjerojatno, ali mali je dječak umirao od tuge. Ono što je čitav slučaj činilo još dramatičnijim bilaje činjenica, njemu nepoznata, da je njegov brat sve vrijeme bio uz njega, potpuno svjestan njegovog jada i izmučen od neuspješnih pokušaja uspostavljanja kontakta.

Treće večeri nakon nesreće stanje je još uvijek bilo loše. Zbog čega su Cyrilovu pažnju privukla dva brata, ni sam nije znao. "Prolazio sam onuda", rekao je, ali zasigurno ga je volja "Gospodara samilosti" odvela na to mjesto. Jadni Walter ležao je očajan i iscrpljen. Da ga je samo na trenutak mogao vidjeti, tada bi znao, tada bi bio potpuno siguran. "Kada bih mogao čuti njegov glas koji bi mi rekao da je dobro, ne bih se više brinuo." Cyril je znao da Walterovu želju nije tako jednostavno ispuniti i da ona ne zahtijeva samo običnu potporu. Kada je nerado i žaleći počeo to govoriti, iznenada je osjetio "prisutnost" koju svi pomagači dobro poznaju. Iako nije bila izgovorena nijedna riječ, u njegovom je umu rođena misao da umjesto onoga što je htio reći mora obećati Walteru ispunjenje želje. "Pričekaj", rekao je. "Kada se vratim, ponovno ćeš vidjeti Lancelota". A tada je nestao.

Samo jedan dodir Učitelja pokazao mu je što da učini i kako da to učini. Požurio je do svojeg starog prijatelja koji mu je već toliko puta pomogao. Stariji pomagač još se nije odmorio, ali začuvši Cyrilove užurbane pozive nije gubio vrijeme i za nekoliko minuta oboje su se nalazili uz Walterov krevet. Jadno je dijete već počelo vjerovati da je susret s Cyrilom bio samo lijep san. Predivno je bilo vidjeti njegovo oduševljenje i olakšanje kada je ponovno ugledao Cyrila. Još je ljepše bilo vidjeti prizor koji je potom uslijedio, kada je u skladu s Učiteljevom riječju stariji pomagač materijalizirao nestrpljivog Lancelota. Živ i mrtav ponovno su stajali jedan uz drugoga, držeći se za ruke. Za oba je brata tuga preinačena u neopisivu radost. Uvijek iznova ponavljali su da nikada više neće osjećati tugu, jer sada znaju da smrt nema moć da ih razdvoji. Njihova sreća nije bila pomućena ni kada im je Cyril pažljivo protumačio, na prijedlog starijeg pomagača, da ovaj neobičan fizički sastanak neće biti ponovljen, ali da će Lancelot sve vrijeme biti uz Waltera, koji ga pritom neće moći vidjeti. Svake će noći Walter iskliznuti iz svog tijela i ponovno postati svjestan svojeg brata.

Začuvši to, jadni i iscrpljeni Walter odmah je zaspao i provjerio istinitost rečenog. Bio je zadivljen saznanjem da dosad nepoznatom brzinom on i njegov brat mogu zajedno letjeti na svoja omiljena mjesta. Cyril ga je promišljeno upozorio da će probudivši se narednog dana vjerojatno zaboraviti veći dio svojeg slobodnog življenja, ali da uz mnogo sreće ipak neće zaboraviti na način

koji je karakterističan za većinu nas. Vjerojatno je šok zbog velike sreće probudio latentne psihičke sposobnosti koje se pripisuju keltskoj krvi. Nije zaboravio nijednu pojedinost o onome što se dogodilo i sljedećeg je jutro ispričao neobičnu priču.

Roditelji su mislili da mu se um pomutio od tuge. Iako je on sada bio jedini nasljednik, pažljivo su ga i dugo promatrali tražeći daljnje simptome poremećenosti koje srećom nisu pronašli. Smatrali su da je čitava stvar njegova fiks-ideja, ali su također bili svjesni da je ta "opsjena" spasila njegov život. Jedino je starija časna sestra, katolkinja, vjerovala u istinitost njegovih riječi. Smatrala je da se Isus, koji je i sam nekoć bio dijete, sažalio nad Walterom vidjevši kako umire od tuge pa mu je poslao svog anđela da mu iz svijeta mrtvih dovede brata kao nagradu za ljubav koja je bila jača od smrti. Ponekad popularna vjerovanja lakše pronalaze put do istine nego što to čini obrazovani skepticizam.

Priča ovdje ne završava, jer dobar rad, započet te noći, još uvijek traje i napreduje, a nitko ne može reći koliko će se širiti utjecaj tog čina. Walterova astralna budnost koja je na taj način u potpunosti razvijena ostaje i nadalje aktivna. Svakog jutra dovodi u tjelesni mozak sjećanja o noćnim avanturama s njegovim bratom. Svake noći zajedno susreću dragog prijatelja Cyrila od kojeg su mnogo naučili o predivnom novom svijetu koji se pred njima otvorio, kao i o svjetovima koji postoje na još višim razinama. Pod Cyrilovim vodstvom također su postali odani i iskreni članovi grupe pomaga-

ča. U nadolazećim će godinama - sve dok se Lanceloto-vo astralno tijelo ne dezintegrira - imati razloga biti zahvalni toj trojci koja nastoji da na njih prijede nešto od radosti koju su i sami primili.

Novi obraćenici nisu bili od koristi samo mrtvima. Tražili su i pronalazili drugu živu djecu koja su iskazivala svijest na astralnoj razini tijekom sna. Jedan kojeg su doveli Cyrilu već se pokazao kao vrijedno pojačanje dječjoj grupi, jednako kao i simpatičan mali prijatelj ovdje dolje, na fizičkoj razini.

Onima kojima su ove ideje nove ponekad je teško shvatiti kako djeca mogu biti od koristi u astralnom svijetu. Reći će da astralno tijelo djeteta mora biti nerazvijeno, a ego time ograničen "djetinjstvom" na astralnoj razini jednako kao i na fizičkoj. Na koji način bi takav ego mogao biti koristan ili sposoban pomagati duhovnu, mentalnu i moralnu evoluciju čovječanstva, za što smo rekli da čini glavnu preokupaciju pomagača?

Kada je prvo takvo pitanje postavljeno, ubrzo nakon objavljivanja jedne od priča u našem časopisu, poslao sam ga Cyrilu želeći vidjeti što će odgovoriti. I njegov je odgovor bio: "Istina je, kao što pitanje kaže, da sam samo dječak, da još uvijek znam jako malo i da ću jednoga dana, s više znanja, biti korisniji. Ali sposoban sam činiti malo čak i sada jer postoji toliko mnogo ljudi koji ništa nisu naučili o prirodnoj filozofiji premda o svemu ostalom znaju daleko više od mene. Kada želite doći do određenog mjesta, maleni dječak koji poznaje

put može za vas učiniti mnogo više od stotina mudrih ljudi koji put ne poznaju."

Može se nadodati da buđenje djeteta na astralnoj razini pospješuje brz razvoj astralnog tijela. Uskoro je u položaju neznatne inferiornosti s obzirom na probuđenog odraslog čovjeka. No, u velikoj je prednosti glede "korisnosti" spram najmudrijeg, ali još uvijek neprobuđenog čovjeka. Sve dok ego koji se izražava kroz tijelo dječaka ne postigne određene kvalifikacije odlučne namjere pune ljubavi koje je jasno očitovao u svojim prijašnjim životima, nijedan okultist neće preuzeti ozbiljnu odgovornost njegovog buđenja na astralnoj razini. Kada karma omogući buđenje, djeca se obično pokazuju kao najuspješniji pomagači. Obično se čitavom dušom posvećuju radu. I tako je još jednom ispunjeno staro proročanstvo: "...mala djeca će ih voditi".

Čitajući ovu posljednju priču o dva brata, čitatelj bi mogao postaviti pitanje: "Premda je Cyril bio sposoban materijalizirati se pomoću čiste energije ljubavi i sažaljenja te snagom volje, nije li čudno da Lancelot, koji je toliko dugo nastojao uspostaviti kontakt, nije uspio učiniti istu stvar?"

Nije teško uočiti zašto je Lancelot bio nesposoban komunicirati sa svojim bratom, jer ta je nesposobnost normalno stanje razvoja događaja. Čudno je to što je Cyril bio sposoban materijalizirati sebe. Cyril je točno znao što želi učiniti. Znao je da je materijalizacija moguća. Imao je općenitu ideju kako to učiniti, dok Lancelot tada o tome još ništa nije znao.

Poglavlje XI

Sprečavanje samoubojstva

Jedne večeri pisao sam u svojoj sobi u Adyaru malo duže nego obično kada me jedan od naših mladih pomagača dozvao (prema dogovoru) u svom astralnom tijelu želeći me pratiti tijekom mog noćnog putovanja. Zamolio sam ga da pričeka nekoliko minuta dok ne završim posao kojim sam bio zaokupljen. Stoga je kružio okolicom, a potom iznad Bengalskog zaljeva. Vidjevši brod, oborio se na njega (iz čiste znatiželje). Njegovu je pažnju odmah privukla užasavajuća zelena aura velike potištenosti koja se projicirala kroz zatvorena vrata kabine. Vidjevši pogibeljan znak, nastavio je dalje istraživati. Ušavši u kabinu, vidio je na krevetu čovjeka s revolverom u ruci kojeg je podigao do čela, a potom spustio. Mladi je pomagač osjetio da nešto treba brzo učiniti, a kako je u ovom poslu bio nov, nije znao što je najbolje rješenje. I tako je ponovno bio u mojoj sobi. Uzbuđeno mi je rekao: "Dođi, odmah. Tamo je čovjek koji se namjerava ubiti."

Prestao sam pisati, bacio tijelo na ležaj i pridružio mu se. Čim sam dobio uvid u situaciju, odlučio sam otezati jer sam se morao vratiti i završiti posao. U um

potencijalnog ubojice snažno sam utisnuo misao da nije vrijeme za bilo kakav brzoplet čin, da treba pričekati do ponoći kada ničim neće biti uznemiravan.

Da sam na njegov mozak pokušao utisnuti misao o bezbožnosti samoubojstva, počeo bi umovati i raspravljati, a ja za to nisam imao vremena. Odmah je prihvatio ideju o odlaganju. Ostavio sam svog malog pomoćnika rekavši mu da me odmah obavijesti ako čovjek ponovno otvori ladicu gdje sam ga naveo da odloži revolver. Potom sam se vratio u svoje tijelo i dovršio rad.

Ponoć se približavala. Požurio sam natrag pomoći mladom pomagaču. Zatekao sam ga prilično zbunjelog, iako me izvijestio da se ništa nije dogodilo. Potencijalni samoubojica još je uvijek bio u stanju potištenosti. Oklijevao je glede konačnog rješenja. Nastavio sam istraživati njegov um i otkrio da je jedan od brodskih časnika te da je neposredan uzrok depresije bila krivnja zbog neke pronevjere u svezi s brodskim računom koja će ubrzo biti otkrivena. Bio je nesposoban suočiti se s posljedicama. Učinio je to zbog mlade dame kojoj je kupio skupe poklone, za što mu je bio potreban novac. Kako je iznos bio povelik, svojim primanjima nije ga mogao nadomjestiti.

Doimao se kao dobrodušan mladi čovjek s potpuno čistim zapisom iza sebe (osim zaluđenosti djevojkom, čime je počinio ozbiljnu pogrešku), kao osjećajan i častan čovjek.

Nastojeći pronaći neku misao koja bi ga odvratila od tog prijekornog čina, žurno sam pregledao njegovu

povijest i otkrio da bi najmoćnija misao u tu svrhu bila pomisao na staru majku kojoj je bio osobito drag. Bilo je lako utisnuti snažno sjećanje na njezin lik, a tada ga izvući i pokazati kako bi taj čin uništio ostatak njenog života, bacajući ga u neizrecivu tugu ne samo zbog njegovog gubitka na fizičkoj razini već i zbog njene brige za sudbinu njegove duše poslije života. Također je bilo potrebno ispitati mogućnost izlaska iz situacije u koju je tako glupo uletio. Zbog toga sam ispitao kapetana broda i otkrio da je razuman čovjek toplog srca. Činilo mi se da je moguće od njega tražiti razumijevanje.

Tu ideju stavio sam u um mladoga čovjeka. Da bi izbjegao veliku tugu koju bi samoubojstvom nanio srcu svoje majke, morao se suočiti s gotovo nemogućim izborom - odlazak kapetanu, izlaganje čitavog slučaja pri čemu će zamoliti kapetana za odlaganje konačne odluke sve dok ne uspije dokazati da je vrijedan takve milosti. I tako je u mrklo doba noći mladi čovjek krenuo kapetanu. Kako su mornari uvijek budni, nije bilo teško srediti buđenje kapetana i njegovo pojavljivanje navratima kabine u pravom trenutku. Cijela je situacija razjašnjena u manje od pola sata. S mnogo očinskih i dobronamjernih savjeta od strane kapetana, sve se uspjelo srediti. Čitav iznos nadomjestio je kapetan, a mladi časnik vraćat će novac u ratama. Jedan mlad i obećavajuć život bio je spašen.

Poglavlje XII

Izgubljeni dječak

U želji da pokažem raznovrsnost astralnog rada koji se prostire pred nama, spomenut ću još jedan slučaj kojim je isti mladi neofit bio zaokupljen.

Svaki astralni "radnik" uvijek ima na brizi određen broj redovitih slučajeva koje obilazi noću, jednako kao što liječnik tijekom svog dnevnog obilaska posjećuje svoje pacijente. Neofite, koji su mi dodijeljeni na učenje, uvijek vodim u obilazak, kao što i iskusan doktor često sa sobom povede svog mlađeg kolegu kako bi i ovaj stekao iskustvo. Međutim, postoji i drugo određeno učenje. Početnik mora proći iskušenja zemlje, vode, zraka i vatre. Ustrajnim vježbanjem mora naučiti razliku između misaonih formi i živih bića, kako prepoznati i koristiti 2,401 različitost elementarne suštine; kako materijalizirati sebe ili druge prema potrebi; kako se suočiti s tisućama hitnih slučajeva koji se stalno pojavljuju; iznad svega, mora naučiti da nikada, ni u kakvim okolnostima, ne izgubi ravnotežu ili da si dopusti i najmanji osjećaj straha bez obzira kako alarmantno ili neobično može biti očitovanje koje se pojavljuje. Primarna potreba za astralnog radnika je uvijek ostati gospodar situ-

acije, ma kakva ona bila. Također mora biti pun ljubavi i nesebične želje za pomaganjem, ali tim ih kvalitetama ne moram poučavati jer bez njih mi nijedan kandidat neće biti poslan.

Jedne sam noći putovao k jednom od mojih uobičajenih slučajeva. Prolazio sam iznad slikovitog i brdovitog predjela. Moji su prijatelji lutali uokolo i letjeli nad područjem, slično kao što foksterijeri trče naprijed pa se vraćaju, te čine izlete u raznim pravcima pokrivajući tri do četiri puta više prostora od čovjeka kojeg prate. Moj mladi prijatelj koji je nekoliko dana ranije spasio život brodsikoga časnika iznenada se pojavio na svoj uobičajen, impulzivan način rekavši da je otkrio dječaka koji umire na putu dolje ispod nas.

Uskoro smo otkrili osmogodišnjeg dječaka izgubljenog u dubokim udubinama goleme špilje, daleko od svjetla dana. Umirao je od gladi, žeđi i očaja. Slučaj me nekako podsjetio na "Priču o anđelu" i učinilo mi se da je potrebno poduzeti nešto slično. Zbog toga sam materijalizirao mladog pomagača, ali ne Cyrila već dječaka druge rase. Bilo je potrebno osigurati svjetlo, jer smo se nalazili u mrklom mraku. Napola klonulo dijete probuđeno je iz svoje obamrlosti i ugledalo je pred sobom dječaka sa svjetiljkom. Prva i najpotrebnija stvar bila je voda. Nedaleko se nalazio potočić, ali iscrpljeni dječak do njega nije mogao doprijeti. Nismo imali nikakvu posudu. Mogli smo stvoriti jednu, ali moj revni neofit nije o tomu razmišljao već je požurio i donio vodu u dlanovima. To je toliko pomoglo djetetu da se ono opo-

ravilo i uspjelo sjesti. Poslije dva takva postupka, mogao je čak malo i govoriti.

Rekao je da živi u obližnjoj dolini. Uzdignuvši se kroz zemlju razgledao sam uokolo (ostavio sam materijaliziranog dječaka uz malog patnika) no nisam mogao pronaći ništa što bi odgovaralo njegovom opisu. Morao sam se vratiti dječaku i navesti ga da razmišlja o svom domu kako bi o njemu stvorio mentalnu sliku koju ću upotrijebiti u potrazi za njegovim domom. Tek tada sam pronašao kuću, ali mnogo dalje nego što je dječak rekao. U kući se nalazilo nekoliko ljudi. Pokušao sam u njih utisnuti misao o dječakovim nevoljama, ali bezuspješno. Nitko od njih nije bio prijemčiv pa im nisam mogao jasno prenijeti ideju. Bili su pogođeni nestankom dječaka. Bezuspješno su ga tražili. U međuvremenu su poslali po susjede iz doline namjeravajući detaljnije pretražiti okolicu. Ni na koga od njih nisam mogao djelovati, zbog njihove zaokupljenosti potragom.

Dulji napor vjerojatno bi nadvladao prepreku, ali dječakovo stanje nije mi za to ostavljalo vremena. Zbog toga sam odustao i počeo razgledavati okolicu želeći vidjeti ima li raspoložive hrane koja se može dematerijalizirati, a kako sam prvo otišao u dječakov dom smatrao sam da imam prava na to te da ne bi bilo nepošteno uzeti hranu. U žurbi sam izabrao nešto kruha, sira i dvije lijepe, velike jabuke. Potom sam požurio natrag u špilju. Tada sam ponovno materijalizirao raznolik "plijen" u nestrpljive ruke mog neofita koji je počeo hraniti dijete. Uskoro je dječak postao sposoban voditi

brigu o vlastitim željama. Pojeo je sve do posljednjeg komadića i zatražio još hrane. Bojao sam se dati mu više jer je gladovao dulje razdoblje. Zato sam svojem predstavniku rekao da mu kaže kako nema više i kako sada moramo pokušati izaći iz špilje.

Rekao sam svom pomagaču da pita dječaka kako je došao u pećinu. Ispričao je da se penjao po okolnim brdima i da je primijetio malu pećinu na obronku koju do tada nikada prije nije zamijetio. Krenuo je istražiti je, ali nije prošao ni nekoliko koraka kada se tlo pod njim urušilo. Pao je u dolje u drugu, dublju pećinu. Neko je vrijeme vjerojatno bio u nesvijesti, jer kada se probudio već je bio mrak. Više nije mogao vidjeti otvor kroz koji je propao. Nešto kasnije pretražili smo to mjesto i iznenadili se što nije bio teže ozlijeđen. Visina s koje je pao bila je poprilična. Srećom, pad je ublažila veća količina mekane zemlje koja se nalazila ispod.

Bilo je nemoguće iznijeti ga tim putem jer su zidovi špilje bili glatki i strmi. Osim toga, dječak je lutao špijlom čitava dva dana. U danom trenutku nalazio se nekoliko kilometara od mjesta pada. Napokon smo pronašli, na razumnoj udaljenosti, mjesto s kojeg se osjetilo strujanje zraka. Dijete, ojačano vodom i hranom, bilo je sposobno doći do tamo. Dva su dječaka proširila otvor vlastitim rukama sve dok nije bio dovoljno velik da se kroz njega moglo provući. Bilo je očito da dječak sada može pronaći put do svojeg doma. Također smo se nadali da ćemo moći utjecati na neke od tragaoca da krenu u tom smjeru.

Dječakov je otac u svom umu imao zacrtan plan traganja i shemu pretraživanja doline po određenom redosljedu. Nikakva naša sugestija nije ga mogla nag-nati da od tog plana odstupi. No, među tragaocima se nalazio pas koji je dokazao dobru prijemčivost. Kada je uhvatio nogavicu jednoga od seljaka nastojeći ga odvući prema nama, čovjek je pomislio da za to mora postojati neki razlog. Popustio je i počeo slijediti psa. U međuvremenu je dijete bilo izbavljeno iz pećine, a čovjek i pas nalazili su se samo nekoliko kilometara dalje od njega. Dječak je iskreno i iz zahvalnosti zamolio svog novog tajanstvenog prijatelja da ga otprati do kuće. Zagrlio ga je iz zahvalnosti, ali pomagač mu je nježno rekao da to ne može učiniti i da ima drugog posla. Odveo ga je na vrh brežuljka odakle je mogao vidjeti svoj posjed na drugoj strani doline. Povik kojim se oglasio netko od tragaoca privukao je njegovu pažnju. Čim je bio siguran da pomoć stiže, naš mali poma-gać se oprostio od dječaka kojeg je spasio, uputivši ga da trčeći krene prema svojim prijateljima, a tada se bez oklijevanja dematerijalizirao.

Dječak nije mogao ni pomisliti da njegov spasitelj nije nešto nefizičko, a svako njegovo pitanje glede toga vješto se izbjegavalo. Vjerojatno je u kazivanju svoje priče nailazio na veće poteškoće nego što mu je to činio susret sa strancem, njemu netipična izgleda, na tako neobičnom mjestu. U ovom je slučaju nemoguće dati ikakav dokaz o nefizičkoj intervenciji.

Poglavlje XIII

Priča o Ivy

Junakinja ove priče je Ivy, jedan od naših najboljih radnika na astralnoj razini. Tijekom svog zemaljskog života bila je član "Krug a Lotos". Bila je bistra i dražesna djevojka, muzikalna, umjetničkih i atletskih sposobnosti. Bila je također vješt govornik. Iznad svega je bila dobra, ljubazna i srdačna, voljna podnijeti bilo kakvu nevolju da bi pomogla drugima. Osoba s tim karakteristikama na fizičkoj razini uvijek čini dobrog pomagača na astralnoj. Siguran sam da bi vodila izuzetan i koristan život na ovoj razini da je njena karma krenula tim putem, ali nije sigurno da bi u tom slučaju pronašla priliku da čak tijekom dugog zemaljskog života učini nešto više za približavanje količini dobra kojeg je učinila na astralnoj razini nakon svoje smrti. Glede toga ne namjeravam ići u detalje. Dovoljno je reći da se s nepunih osamnaest godina utopila u brodskoj nesreći. Povrativši svoju svijest i utješivši svoje rođake i prijatelje, došla je izravno k Cyrilu, koji je postao njezin poseban *guru*. Zatražila je obuku za vršenje uobičajenog posla pomagača. To je bila jedna od njenih najboljih karakteristika. Iako je posjedovala izraženu originalnost i

darovitost, bila je ipak skromna glede svojih sposobnosti, spremna i voljna učiti o metodama rada, željna znanja i razumijevanja.

Osobito je voljela djecu, a izuzetno je bila korisna u radu s djevojčicama i djevojkama njene dobi. Istinski je bila zainteresirana za stvaranje misaonih formi u ljudima i u tome je stekla izuzetne sposobnosti. Bavila se djecom koja su se bojala noći, kao i onima koje su neprestano napadale misli prkosa, ljubomore i osjetljivosti. U većini slučajeva pronasla bi djetetov najviši ideal, najvećeg junaka ili junakinju, stvarajući snažnu misaonu formu koju bi potom poslala da djeluje kao djetetov anđeo čuvar.

Zatim bi svakodnevno ponovno oživljavala sve te misaone forme kako bi uvijek bile aktivne i kako bi uvijek obavljale svoj posao. Tako je zapravo spašavala velik broj djece. Poznajem jedan slučaj gdje je uspjela prekinuti početno ludilo, te druga dva u kojima bi bez njene pomoći zasigurno nastupila rana smrt. Tijekom brojnih intervencija njezin je učinak bio iznad svih očekivanja. Zaista je nemoguće govoriti o radu što ga je učinila.

Jedna od njenih aktivnosti osobito će se dopasti onima koji nisu zaboravili svoje djetinjstvo. Mnogo djece živi u nekoj vrsti "ružičastog" svakodnevnog sna. Dječaci se zamišljaju kao junaci uzbudljivih avantura, kao središnji likovi u prizorima slave, u mornarici, vojsci i sportu. Male djevojčice zamišljaju da su obožavane od gomile vitezova i dvorjana, zamišljajući da su krasne i

privlačne, da su moćne, bogate i utjecajne itd. Ivy je učinila posebnost uzimajući te dnevne snove, oživljavajući ih i predstavljajući ih oduševljenom sanjaru deset puta stvarnijim, ali ih u isto vrijeme oblikujući i usmjerujući. Postupno je sebične snove pretvarala u nesebične, vodeći djecu da se zamišljaju pomagačima i dobrotvorima, utječući na njih da ne razmišljaju o tome što mogu dobiti, već o onome što mogu učiniti, mijenjajući tako njihov karakter.

"Čovjekje ono kako misli i osjeća unutar svog srca!" Također se to odnosi i na djecu. Stoga onaj tko razumije ogromnu snagu dobra neće biti iznenađen saznanjem da je neprocjenjivo dobro učinjeno djelovanjem na mlade u najprimjerenijoj dobi.

Ivy nije zanemarivala ni uobičajene načine pomaganja. Npr. mladoj djevojci bio je nakon ozbiljne bolesti potreban dug i brižljiv oporavak. Zamolio sam Ivy da preuzme brigu o njoj. Moja mlada prijateljica nije tijekom svih tih tjedana imala nijedan turoban sat, jer Ivy je održavala postojane struje misli najdivnije i najzanimljivije prirode, priče svih vrsta, prizora s raznih strana svijeta koje je protumačila, vizije bića, astralnih kao i fizičkih, glazbu nadnaravne topline i druge domišljate stvari, pomažući joj da vrijeme provede ugodno i u učenju.

Čitav opis njenog rada samo je uvod u priču koju ću ispričati, priču za koju mislim da će je moji čitatelji shvatiti bolje ukoliko se upoznaju s karakterom njenog glavnog lika. Glede tog slučaja bila je izuzetno marljiva

i požrtvovna. U jednom trenutku on je postao glavnim predmetom njenog zanimanja i aktivnosti. Uspješno ga okončavši, osjećala se zaista pobjedonosno.

Priču ću ispričati ukratko, nastojeći u nju unijeti kronološki red. Čitav događaj nisam čuo odjednom. Prvo sam saznao samo za njegov aktualan trenutak koji se odnosio na sredinu čitave priče. Preostali dio čuo sam nešto kasnije. Nekoć davno Ivy se rodila u Rimu kao djevojčica. Imala je školsku prijateljicu koju ćemo zvati Rosa. Dvije su djevojčice bile privržene jedna drugoj. Zajedno su rasle i bile su gotovo nerazdvojne. Rosa je bila izuzetno lijepa i nije imala niti petnaest godina kada je neki mlad čovjek ušao u njen život. Vjerujući mu, pobjegla je od kuće bojeći se suočavanja s novonastalom situacijom. Ivy, premda šokirana i skrhanana bolom, lojalno je stala uz svoju prijateljicu. Neko ju je vrijeme skrivala, a potom joj je pomogla pobjeći iz grada. Rosa, međutim, nije izbjegla posljedice svojeg krivo danog povjerenja. Dospijela je u loše ruke i rano je umrla u zaista jadnim okolnostima.

Rosa i mladi čovjek rodili su se ponovno (bez Ivy) negdje u Srednjem vijeku, kada su gotovo na identičan način učinili istu stvar, ponavljajući istu dramu.

U ovom sadašnjem životu Rosa je rođena mnogo kasnije nego Ivy i na drugom kraju svijeta. Bila je izvanbračno dijete, a njena je majka umrla uskoro nakon poroda. Ne znam da li je to bila karma zbog njenih postupaka duž istovrsnog slijeda prethodnih rođenja, ali čini se da je tako. Teta koja je podizala Rosu nikada joj

nije oprostila što je bila uzrokom smrti njene voljene sestre. Treba napomenuti da je teta bila kruta stara puritanka najgore vrste. Možemo zamisliti kako je jadno djetinjstvo Rosa imala. Godinu dana prije vremena na koje se odnosi aktualan događaj, u Rosin život ušao je isti mladi čovjek. Premda je bio slab, ni na koji način ne bi ga se trebalo okarakterizirati kao vucibatinu i nevaljalca. Mislim da bi je ovaj put oženio, iako si to nije mogao priuštiti. Međutim, nije imao prilike, jer je uskoro poginuo u nesreći ostavljajući Rosu u drugom stanju. Nije znala što učiniti. Nije mogla izaći pred tetu s takvom pričom. Odlučila je utopiti se. Jednoga je dana lutala s tom namjerom, ostavivši teti pismo u kojem je iskazala svoje namjere. Sjela je na obalu rijeke zlovoljno gledajući vodu.

Do tada Ivy nije ništa znala o svemu tome, ali se u tom trenutku pojavila (astralno), očito kao jedina šansa. Ne vjerujem da glede takvih stvari postoji nešto kao šansa. Naravno, nije prepoznala Rosu kao prijateljicu od prije dvije tisuće godina, ali vidjela je njezin očaj, osjetila je prema njoj jaku privrženost i sažaljenje. Nekoliko tjedana prije spomenutog događaja pokazao sam Ivy kako da se koristi mesmerizmom i pokazao sam joj u kojim okolnostima može biti pravilno i dopustivo koristiti to saznanje. Naučeno je provedeno u praksi i Rosa je zaspala na obali rijeke. Čim ju je izvukla iz tijela, predstavila joj se kao prijatelj iskazujući joj najdublje osjećaje i naklonost. Napokon je uspjela otkloniti njene suicidalne namjere. No, nije znala što dalje učiniti.

Zbog toga je Ivy, vodeći Rosu sa sobom, požurila potražiti Cyrila. Kako je bio dan, Cyril je bio na fizičkoj razini zaokupljen svojim obavezama i tako neraspoloživ za astralnu komunikaciju. S obzirom na tu okolnost, Ivy je dovela Rosu meni i protumačila mi je okolnosti.

Predložio sam da se Rosa privremeno vrati kući, ali to se nije moglo provesti jer je strah od tetine okrutnosti bio ogroman. Druga mogućnost bio je neizvjestan odlazak u svijet. Ponovno sam oživio njeno svečano obećanje da neće počinuti samoubojstvo. Činila se spremnom suočiti se s poteškoćama novog života rekavši da ne može biti tako jadan kao onaj prijašnji, iako je može dovesti do skapavanja od gladi.

Odlučili smo tako jer se činilo da nema drugog izbora. Rosa je poslana natrag u svoje fizičko tijelo. Probudivši se, ipak se sjetila dovoljno od prethodnih događaja i užasnuta se odmaknula od vode krenuvši u susjedni grad. Imala je vrlo malo novca, jer ljudi ga u takvim prilikama nikada ne nose sa sobom. Uspjelaje pronaći jeftino konačište i kupiti nešto hrane. Tijekom sna Ivy ju je oraspoložila, razveselila i utješila, a potom je odlučila pronaći nekoga tko bi joj pomogao na fizičkoj razini. Do tada je Cyril već zaspao i osigurao svoju pomoć. Uspjeli su pronaći divnu i dobrohotnu staru gospođu koja je živjela sama s jednim poslužiteljem u lijepoj, maloj vili nadomak obližnjem selu. Uz veliki napor uspjeli su učiniti da dvije osobe (Rosa i stara gospođa) sanjaju jedna drugu kako bi pri susretu na fizičkoj razini između njih nastao međusoban interes.

Narednog je jutra Ivy usmjerila Rosin put prema selu gdje je živjela stara gospođa. Iako je put bio dalek i tegoban, ipak je uspjela. Na kraju je velik tjelesni napor otvorio vrata potištenosti. Postala je svjesna da joj je ostalo samo nekoliko penija, a nije znala kamo krenuti i što učiniti. Nada i polet što su joj pružali uporište tijekom dugoga dana zasnivali su se na onome što je doživjela u snu. Vidno iscrpljena, tužno je sjela pokraj puta i tamo ju je zatekla stara gospođa istoga trenutka shvativši da je to djevojka koju je tako duboko zavoljela u snu. Uzajamno prepoznavanje zaista je bilo neobično i divno iskustvo. Obje su bile vrlo iznenađene, pokrenute i na određen način sretne.

Stara je gospođa odvela djevojku kući i uskoro je uspjela nagovoriti da joj ispriča o svojim problemima koji su u njoj izazvali najiskrenije simpatije. Ponudila joj je boravak i pomoć makar do rođenja djeteta. No, nije bilo nemoguće da čak i posvoji Rosu. Ivy sve vrijeme radi u tom pravcu i čvrsto se nada uspjehu, a ona obično uspijeva u svemu što zacrta u svom umu.

Poglavlje XIV

Tipični slučajevi

Tužan slučaj u kojem nije bilo moguće djelovati izravno govori o troje male djece i majci alkoholičarki. Radi njih je iznajmila neki jeftin stančić. Iako se isprva nije mogla rastati od njih, sramno ih je zanemarivala i poklanjala im vrlo malo pažnje. Najstarije dijete imalo je deset godina. Atmosfera kojom su djeca bila okružena, mentalno, astralno i eterički bila je izuzetno loša. Pokušavao sam uporno djelovati na njenu narav, ali ona je neko vrijeme bila nedostupna bilo kakvom višem utjecaju. Mogao sam jedino ostaviti jednog od svojih mlađih pomoćnika uz djecu da ih čuva od grubih misaonih formi i živih bića koja su u skupinama obitavala oko tako srozane žene. Također sam savjetovao neofitu da oko djece postavi snažan štit postavljajući umjetne elementale koji će im osigurati zaštitu tijekom određenog perioda.

Poteškoća je u tome što prirodni duhovi ne žele raditi u takvim teškim okolnostima. Iako ih se određenim magijskim ceremonijama može prisiliti na djelovanje, taj plan nisu usvojili oni koji rade za "Veliku bijelu ložu". Mi prihvaćamo samo voljne suradnike. Ne možemo

očekivati da bića na razvojnoj razini na kakvoj su prirodni duhovi budu uključena u takve slučajeve; naime da su stekli duh požrtvovnosti koji bi ih potaknuo da rade u njima užasnim okolnostima. Mogu se stvarati jednostavne misaone forme djelujući u raznim stadijima ili okolnostima, ali inteligentna živa suradnja prirodnih duhova, koji udahnuju dušu takvim misaonim formama, može postojati samo kada je prirodnom duhu posao prikladno olakšan.

Kasnije smo po ovom pitanju znatno napredovali. Učinjeni su odlučni naponi na fizičkoj, jednako kao i na astralnoj razini. Sretan sam što mogu reći da su konačno okrunjeni privremenim uspjehom. Dvoje starije djece poslano je u "Dom za djecu", a iako je majka zadržala najmlađe dijete, stavila se pod nadzor nekih religioznih prijatelja i sada je već poprilično izmijenila karakter.

U astralnom radu postoji mnogo slučajeva koji zahtijevaju kontinuirano djelovanje, tj. netko mora biti voljan nadzirati osobu koja traži pomoć stalno joj pomažući. Naravno, oni koji imaju širok djelokrug raznolikoga astralnog rada ne mogu se potpuno posvetiti svakom pojedinom slučaju. Obično se na prvo mjesto stavlja patnja neke osobe.

Zamolili su me da pomognem čovjeku koji je nedavno umro. Bio je u stanju užasne depresije, okružen mnogobrojnim oblacima mračnih misli, usred nečega što ga je činilo potpuno bespomoćnim i slabim. Njegov je život bio daleko od bespriječnosti. Postojali su oni

koje je povrijedio, koji su o njemu razmišljali s mržnjom, želeći osvetu. Takve su misaone forme djelovale na njega kroz oblake depresije, prijanjajući uz njega poput pijavica, oduzimajući mu vitalnost, nadu i vedrinu.

Razgovarao sam s njim pun nade, naglasivši mu da njegov život nije bio onakav kakav je trebao biti i da postoji mnogo toga pravednog u načinu na koji ga drugi promatraju, ali da usprkos tomu nije bio toliko grešan i beskoristan da bi ga to dovelo do očaja. Protumačio sam mu da je nanio ozbiljnu štetu svojom depresijom, jer njegove misaone forme, iako ne pod kontrolom volje, djeluju na nju čineći mu život krajnje jadnim. Rekao sam mu da mora riješiti svoju prošlost ili barem smanjiti njezino djelovanje naporom zadržavanja spokojsva pred prisutnošću odvratnosti koju je izazvao svojim djelovanjem te da bi morao nastojati odgovoriti joj lijepim željama umjesto mržnjom i očajem. Zapravo, glavna misao moje propovijedi bila je da zaboravi na sebe i svoju tugu te da misli jedino o posljedicama svog odnosa glede njegove preživjele veze. Jadan momak odgovorio mi je samo s pola snage svog srca, obećavši da će zaista nastojati to učiniti. Stvarno je tako mislio, ali nije bilo mnogo nade u uspjeh. Bilo bi bolje reći da uopće nije imao nade, jer je bio siguran da je predodređen za neuspjeh. Jasno sam mu sve protumačio. Prekinuo sam krug depresije kojim je bio sputan i raspršio mračne oblake koji su ga okruživali. Nedobrohotne misaone forme onih koje je povrijedio tako će imati daleko manji i štetniji utjecaj na njega. Na trenutak se činio gotovo

sretan, jer sam pred njega stavio snažan misaoni izgled preživjele veze koju je tako volio. Rekao je:

„Čini mi se da razumijem dok si ovdje i već mislim da se mogu oduprijeti očaju, ali znam da će moja hrabrost iščeznuti čim odeš.”

Rekoh mu da ne mora biti tako. Svaki odlučan napor nadvladavanja očaja učinit će idući pokušaj mnogo lakšim, pa tako to odolijevanje mora shvatiti kao dužnost u kojoj ne može dopustiti neuspjeh. Morao sam krenuti za svojim poslovima, ali sam zamolio jednog od svojih pomoćnika da ostane uz jadnog čovjeka neko vrijeme promatrajući nakupljanje depresivnih misli te da ih rasprši svaki put kada zaprijetite da će se priviti uz žrtvu. Znao sam da ćemo dugotrajnim postupkom postići da se mladi čovjek sam odupre održavajući vlastiti položaj, iako je tijekom dugog i kontinuiranog podvrgavanja isprva imao jedva dovoljno snage da ostane u borbi. Moj je mladi prijatelj vodio borbu dva ili tri sata sve dok se tamni oblaci nisu "razrijedili" pa je mladić mogao ostate sam. Stoga mi se pomagač namjeravao vratiti.

Upravo se spremao na odlazak, ostavljajući nekoliko jakih i ohrabrujućih misli već ohrabrenom čovjeku, kadli je spazio malu djevojčicu (u astralnom tijelu) kako užasnuta bježi pred nekom vrstom goblina konvencionalnog tipa. Brzo se ispriječio upitavši: "Što je to?" Preplašeno je dijete potražilo zaklon iza njega pokazujući na demona progonitelja. Pomagač je priznao da mu se njegov izgled nimalo nije dopao. Bio je pomalo ljutit, upućen da prema nečemu takve prirode mora uvijek

pokazati hrabro lice. Stoga je stao pred neman i suprotstavio svoju volju njegovoj. Goblin im se nije približavao, već je ostao na maloj udaljenosti svijajući se uokolo, škrgućući ogromnim zubima, očito nastojeći izgledati što strašnije.

Kako situacija nije pokazivala nikakvog znaka poboljšanja, neofit je postao nemiran, ali je bio upozoren da ne smije djelovati agresivno, osim u strogo određenim okolnostima. Odlučio me potražiti te je doveo sa sobom preplašeno dijete. Kretao se polako i oprezno, stalno se okrećući prema neugodnom goblinu koji ih je uporno pratio na maloj udaljenosti.

Istražio sam predmet i otkrio da jaderno dijete ima česte noćne more iz kojih se fizičko tijelo budi u grčevima, vrišteći. Biće-progonitelj bila je neugodna misaona forma privremeno oživljena pomoću vragolastog i zlobnog prirodnog duha nižega tipa kojem je užas male djevojčice očito pružao veliko zadovoljstvo i pakosnu ugodu. Sve sam to protumačio djeci, a srditi dječak odmah je okarakterizirao prirodnog duha kao zlo i izopačeno biće. Napomenuo sam mu da to nije ništa drugo doli igre mačke i miša, da bića na takvom niskom evolutivnom stupnju jednostavno slijede svoju nerazvijenu prirodu te se stoga ne mogu nazvati pokvarenima.

Ne bi se smjelo dopustiti da njihovi budalasti nestašluci izazivaju patnju i užas ljudskih bića. Pokazao sam mu kako da usmjeri svoju volju protiv prirodnog duha i izbaci ga iz forme raspršujući istu određenim naporom volje. Mala je djevojčica bila još uvijek uplašena, ali se

zaista oduševila vidjevši kako je neman eksplodirala. Zbog ovog će iskustva vjerojatno skupiti hrabrost pa će ubuduće njezin san biti mirniji. Na astralnoj razini postoji velika raznolikost neugodnih misaonih formi, a najgore su one u svezi s lažnim i budalastim religioznim vjerovanjima - raznim demonima i ljutitim božanstvima. Okultistu je dopušteno uništiti takva bića. Ona zapravo ne postoje, odnosno ne predstavljaju trajno evolutivan život, već su samo jednostavne privremene kreature.

Zanimljiv je slučaj brata i sestre koji su tijekom svoje mladosti bili privrženi jedan drugom. Nažalost, kasnije se između njih ispriječila lukava žena. Brat je potpao pod njezin utjecaj i malo-pomalo ona ga je naučila da sumnja u svoju sestru. Sestra nije vjerovala toj ženi i upozorila je brata. Upozorenje nije primljeno dobro-namjerno i uslijedio je ozbiljan raskol. Slijepa zanesenost brata trajala je više od godinu dana. Tijekom tog razdoblja držao se podalje od nje. Ona je pak bila teško uvrijeđena, ponosna i nesklona praštanju. Postupno je brat otkrio istinski karakter te žene, premda dugo u to saznanje nije mogao povjerovati. Čak i kada mu je bilo nemoguće održati svoju slijepu vjeru, još je uvijek bio ljut na sestru, uvjeravajući se da bi mu bez njenog miješanja druga žena ostala vjerna i naklona. Stoga je otuđenje još uvijek bilo prisutno, ali su uzroci ipak iščezli.

U ovakvom je slučaju najbolje poslati dva pomoćnika, jednog bratu, a drugog sestri, sa zadatkom da u njihovim umovima stvore slike o starim danima kada

su se iskreno voljeli. Kada se uspostave takvi odnosi, treba određenim misaonim formama nastaviti tretman. Brat i sestra ništa nisu znali o posredovanju. I jednom i drugom se činilo da stalno naviru sjećanja o malim i neočekivanim događajima iz sretnijih dana. Nakon nekog vremena ponos je nestao. Na kraju je brat, uslijed stalnih sugestija, otišao do sestre, naišavši na neočekivanu susretljivost, oprost i radost. Odmah je uslijedilo pomirenje. Malo je vjerojatno da će ikada ponovno dozvoliti da se između njih ispriječi kakav taman oblak.

Poglavlje XV

Brodolomi i katastrofe

Ponekad je članovima grupe pomagača moguće otkloniti prijeteću katastrofu uslijed neke veće odredbe. U mnogo je slučajeva kapetan broda, ne sumnjajući, skrenuo s kursa uslijed neke nepoznate struje ili pogrešnog proračuna, krećući prema opasnosti. Brodolom je bilo moguće spriječiti utiskujući u njegov um osjećaj pogreške. Iako je informacija u kapetanov mozak dolazila kao neodređena, upozoravajuća intuicija koja se neprestano ponavljala, on bi joj pridao pažnju poduzimajući sugerirane mjere opreza.

U jednom je slučaju kapetan broda bio bliže kopnu nego što je mislio. Uporno smo ga pokušavali nagnati da promijeni smjer. Neko je vrijeme odolijevao sugestijama, odbacujući ih kao nepotrebne i apsurdne, ali je ipak, oklijevajući, promijenio smjer. Rezultat ga je zaprepastio. Nalazio se vrlo blizu obale, zapravo neposredno uz obalu. Dolaskom sunčevih zraka shvatio je za koliko je izbjegao katastrofu.

Međutim, katastrofe često imaju karmičku prirodu i dosljedno tome ne mogu biti otklonjene. No, ne smije se pomisliti da pomoć u takvim slučajevima nije potreb-

na i da se ona ne može pružiti. Ljudi su pritom predodređeni za umiranje i ne mogu biti spašeni od smrti, ali u nekim slučajevima za to mogu biti pripremljeni te im se zasigurno može pomoći na drugoj strani, kada se sve okonča. I zaista, sa sigurnošću mogu utvrditi da u slučaju velikih katastrofa postoji posebna pomoć.

Dva nedavna slučaja takve vrste su potonuće broda Drummond Castle i veliki ciklon koji je opustošio St. Louis. U oba slučaja pomagači su učinili sve kako bi smirili i probudili ljudske umove. Kada je nesreća nastupila, bili su manje uznemireni nego što bi inače bili. Veći dio rada sa žrtvama u obje nesreće obavljen je na astralnoj razini nakon napuštanja fizičkih tijela. O tome ćemo kasnije. Posredovanje pomagača u katastrofi može biti ometeno uslijed panike koja obuzima unesrećene ili ponekad, što je još gore, zbog suludog pijanstva onih kojima se nastoji pomoći. Mnogo je brodova odvučeno na dno pijane duše. Zbog toga im se nije mogla pružiti nikakva pomoć neposredno pred smrt, kao ni dugo nakon toga.

Ako se netko od nas nađe u velikoj opasnosti koja se ni na koji način ne može otkloniti, trebamo se pokušati sjetiti da je pomoć blizu i da o nama ovisi da li će zadatak pomagača biti težak ili lagan. Suočimo li se s opasnošću hrabro i smireno, znajući da naš istinski ego nije u opasnosti, naš će um biti otvoren za primanje vodstva i pouke koje pomagači nastoje dati. Za nas je to zasigurno najbolje, bez obzira da li se to odnosi na

naše spašavanje, kada je ono moguće, ili na sigurno vođenje kroz stanje smrti.

Potonje asistencije nisu česte u slučajevima individualnih nesreća, već su učestalije glede općih katastrofa. Bit će dovoljno spomenuti jedan primjer kojim ću objasniti ono što sam mislio. U velikoj oluji koja je prije nekoliko godina poharala našu obalu zatekao se ribarski brodić, otisnut daleko od obale. Na brodu su se nalazili stari ribar i mali dječak. Starac se nekoliko minuta uspijevao držati za prevrnut brod. Nije bilo nikakve fizičke pomoći, a da je i bilo, po takvom vremenu ništa se ne može učiniti. Starije ribar znao da ne postoji nada za spasenje i da je smrt samo pitanje trenutka. Osjetio je ogroman strah. Posebno je bio shrvan užasnom samoćom koju je poticala beskrajna vodena masa. Također su ga mučile misli o ženi i obitelji te o poteškoćama u kojima će se oni zateći nakon njegove smrti.

Naša je predsjednica tuda prolazila te je, vidjevši starca, odlučila olakšati mu situaciju, ali njegov je um bio toliko uznemiren da se na njega nije moglo djelovati. Zbog toga mu se odlučila prikazati kako bi pomoć bila djelotvornija. Prepričavajući kasnije taj događaj, rekla nam je da je bilo divno uočiti promjenu na ribarevom licu u trenutku kada ju je ugledao. Vidjevši sjajno obličje na brodu, pomislio je da mu je za olakšanje muka poslan anđeo. Stoga je osjetio da će kroz vrata smrti proći sigurno, a da će se za njegovu obitelj netko pobrinuti. Nakon nastupanja smrti svjesno se oporavio na astralnoj razini zatekavši uz sebe svog "anđela". Osjećao se

kao kod kuće, spreman prihvatiti savjet pri započinjanju novog života u koji je zakoračio.

Potom nam je ispričala još jedan slučaj: "Sjećate li se broda kojeg je zahvatio ciklon prošlog studenog? Ušla sam u kabinu u kojoj je bilo zatvoreno dvanaest žena. Zatekla sam ih kako tužno jadikuju, plaču i strahuju od smrti. Brod je trebao potonuti. Nije bilo pomoći. Sve je upućivalo na dezinkarnaciju u stanju mahnitog užasa, što je najgori način ulaska u novi svijet. Kako bih ih umirila, materijalizirala sam se, a one su pomislile da sam anđeo. Jadne su žene pale na koljena moleći me da ih spasim. Jedna mi je gurnula dijete u ruke preklinjući me da spasim barem njega. Uskoro su sve utihnule i smirile se, a dijete je zaspalo smijući se. Potom su sve mirno zaspale. Ispunila sam njihov um mislima o nebeskom svijetu pa se stoga nisu probudile kada je brod potonuo na dno. Osigurala sam njihov san do posljednjeg trenutka. Nisu se ni pomakle kada se san pretvorio u smrt."

Ovaj slučaj pokazuje da oni kojima se pomaže imaju veliku prednost u susretu sa smrću i daleko veću prednost koju su primili na njenim dalekim obalama od onog kome su predali ljubav i povjerenje, onog tko je u potpunosti shvaćao novi svijet u kojem su se zatekli, onog tko ih je odveo u sigurnost te im savjetovao kako prilagoditi živote novim okolnostima. Ovo nas dovodi do jednog od najvećih i najvažnijih zadataka nevidljivih pomagača - vodstva i pomoći koju su sposobni pružiti mrtvima.

Poglavlje XVI

Rad među mrtvima

Jedno veliko zlo proizlazi iz apsurdno pogrešnog učenja o stanju nakon smrti, koje je nažalost toliko prošireno našim zapadnjačkim svijetom. Oni koji se iznenada probude iz smrtnog meteža obično su jako zbunjeni i često ozbiljno uplašeni, nalazeći da je sve toliko drugačije od onoga čemu ih je podučavala njihova religija i od njihovih očekivanja. Mentalni stav velikog broja takvih ljudi nedavno je jezgrovito iznio engleski general, susrećući se tri dana nakon smrti s jednim od pomažuća kojeg je poznao iz zemaljskoga života. Nakon što je izrazio olakšanje konačno pronašavši nekoga s kim može komunicirati, prva primjedba je bila: "Gdje se nalazim ako sam mrtav? Ako je ovo raj, onda i nije baš nešto posebno; ako je ovo pakao, bolje je nego što sam očekivao."

Nažalost, nema mnogo ljudi koji poimaju stvari filozofski. Učili su ih da će većina biti izložena vječnoj vatri, izuzev nekolicine nadnaravno dobrih osoba. Kako ih vrlo malo samoispitivanja može uvjeriti da ne pripadaju toj kategoriji, vrlo su često u stanju panike, strahujući da ih novi svijet u kojem su se zatekli tako iznenada

može rastvoriti i baciti u vražju klopku. U mnogim slučajevima provode dugo u stanju akutne mentalne patnje prije no što se uzmognu osloboditi fatalnog utjecaja blasfemične doktrine o vječnoj kazni. Polako počinju shvaćati da se svijetom ne upravlja prema kapricu odvratnog vruga koji se naslađuje ljudskim mukama, već prema dobrohotnom i strpljivom evolutivnom zakonu, apsolutno pravednom, koji uvijek iznova nudi priliku za napredovanje ukoliko ga čovjek želi na bilo kojem stupnju svog razvitka.

Smatram da je potrebno spomenuti da među protestantskim zajednicama užasavajuće zlo poprima najgoru formu. Rimokatolička crkva sa svojom doktrinom pročišćenja više se približava koncepciji astralne razine. Njeni odani članovi u svakom trenutku shvaćaju da je stanje u kojem su se zatekli nakon smrti privremeno i daje njihov zadatak pokušaj uzdizanja uz pomoć intenzivne duhovne aspiracije. Svaku patnju prihvaćaju kao neophodnost za otklanjanje nesavršenosti karaktera prije nego što krenu u viša i svjetlija područja.

Zamjećujemo da pomagači imaju obilje posla među pridošlim dušama. U većini slučajeva potrebno ih je umiriti, utješiti, olakšati im stanje poučavajući ih. U astralnom, kao i u fizičkom svijetu, postoje mnogi neskloni primanju savjeta od onih koji znaju više od njih. Ipak, nepoznavanje stanja koje ih okružuje upućuje mnoge mrtve da voljno prihvate vodstvo onih kojima su takvastanja očito poznata. Boravak mnogih ljudi

na toj razini bio je skraćen uslijed iskrenih napora grupa neumornih radnika.

Razumljivo je da se karma umrlog čovjeka ne može promijeniti. Tijekom života čovjek gradi astralno tijelo do određenog stupnja gustoće i sve dok ono ne bude uspješno razgrađeno ne može krenuti u nebeski svijet. Nije mu potrebno produljivati razdoblje neophodno za taj proces prihvaćanjem neprikladnih metoda.

Svi bi izučavatelji trebali shvatiti da duljina čovjekova astralnog života, nakon napuštanja fizičkog tijela, uglavnom ovisi o dva čimbenika - prirodi njegova prošlog fizičkog života i stavu uma nakon onoga što nazivamo smrću. Tijekom zemaljskoga života čovjek utječe na ugrađivanje materije u svoje astralno tijelo. Izravno utječe na njega strastima, emocijama i željama dopuštajući im da njime vladaju. Neizravno utječe na njega odozgo, djelovanjem misli, i odozdo, pojedinostima iz fizičkog življenja - umjerenošću ili razuzdanošću, čistoćom ili nečistoćom, hranom i pićem.

Ukoliko ustraje u izopačavanju duž bilo kojeg od tih pravaca, izgradit će grubo i sirovo astralno tijelo, naučeno odgovarati samo nižim vibracijama razine, te će nakon smrti biti vezan za tu razinu dugim i polaganim procesom razgrađivanja astralnog tijela. Nasuprot tomu, plemenitim i pažljivim životom pribavlja se nosač sastavljen uglavnom od finih materijala; *post mortem* problemi bit će stoga manji i neugodniji, a njegova će se evolucija nastaviti brže i lakše.

Ovo je općenito razumljivo, ali se često zaboravlja na drugi važan čimbenik - stanje uma nakon smrti. Poželjna stvar za njega je razumijevanje svog položaja glede određenog segmenta evolucije - treba naučiti da se u tom stanju polako povlači prema nivou pravoga ega te da je, dosledno tomu, njegov posao dezintegriranja misli koje potječu od fizičkog; treba usmjeriti i učvrstiti misli na duhovne stvari koje će ga okupirati tijekom života u nebeskom svijetu. Tako će olakšati prirodnu astralnu dezintegraciju i izbjeći tegobnu i uobičajenu pogrešku nepotrebnog zadržavanja na nižim razinama, koje su mu ionako privremeno boravište.

Međutim, mnogo mrtvih poprilično usporava proces rastvaranja strastvenom težnjom za zemljom koju su napustili. Oni jednostavno ne usmjeravaju svoje misli i želje prema gore, već provode vrijeme boreći se svom snagom da ostanu u dodiru s fizičkom razinom, čineći tako velike poteškoće svakome tko bi im pokušao pomoći. Jedino su u zemaljskim stvarima nalazili neki živući interes pa im stoga nakon smrti teže očajničkom tvrdoglavošću. Kako vrijeme prolazi, uviđaju da je jako teško zadržavati svoj interes ovdje dolje, ali umjesto da pozdrave proces postupnog produhovljenja, tvrdoglavo mu odolijevaju na sve moguće načine.

No, moćna snaga evolucije očito je za njih prejaka i oni su ponovno uvučeni u njenu dobrohotnu struju. Ipak, bore se na svakom koraku tog puta uzrokujući mnogo nepotrebnog bola i tuge te odlaganje napredovanja prema gore i prolongiranje boravka u astralnim

područjima tijekom dugog razdoblja. U pokušaju uvjeravanja da je to neuko i pogubno protivljenje kozmičkoj volji suprotno prirodnim zakonima, kao i naporima kojima ih se pokušava nagnati da prihvate drugačije stanje uma, počiva velik dio rada onih koji pokušavaju pomoći.

Pomagači mogu učiniti mnogo više za one koji su izučavali ove teme i koji su za zemaljskoga života naučili kontrolirati nižu prirodu. Kako sam već napomenuo u svojim knjigama "Astralna razina" i "Druga strana smrti", materija astralnog tijela uvijek je neposredno nakon smrti preinačena u koncentrične čahure pod djelovanjem elementala želja. To je ono što ograničava svijest tijekom nekog vremena na najnižim podrazinama. Mrtav čovjek se opire promjeni jednako kao što tijekom zemaljskoga života može nadvladati divlje izviranje želja odlučnim naporom volje. Iskazivanjem snage može nakon smrti postati gospodarem vlastitog nosača.

Može biti dovoljno fleksibilan i dopustiti nastavak promjene. Naporom volje može vratiti svojem astralnom tijelu izvornu fleksibilnost. Može inzistirati na održavanju istoga stanja kao i tijekom zemaljskoga života, ali učini li to, vjerojatno će razvući borbu s elementalom, što je analogno zemaljskoj borbi za nadvladavanjem neke jake želje u fizičkom životu. Takav napor pokazat će se vrijednim; kada uspije bit će oslobođen i prema vlastitoj volji moći će se kretati astralnim svijetom, svjestan ne samo jedne podrazine već i svih podrazina

zajedno. Takva svijest primjenjiva je u slučaju čovjeka koji ulazi u astralni život pri punoj svijesti za zemaljskoga života. Na taj će način duljina astralnog života biti razumno skraćena, a on će biti mnogo sretniji i korisniji. Tako oslobođen čovjek može pružiti više pomoći drugima. Zapravo se može, ukoliko je dobro poučen, pridružiti grupama pomagača i započeti s njima rad bivajući od velike pomoći svojim bližnjima u astralnom svijetu, pribavljajući sebi mnogo dobre karme.

Drugi je razlog odolijevanju koncentričnoj raspodjeli što ona često sprječava ili odlaže susret s prijateljima. Astralno tijelo nema odvojenih čulnih organa kao fizičko tijelo. Lik iz guste materije u središtu stvara formu nalik fizičkom tijelu u svakoj pojedinosti. Iako ima izražene oči, njima ne vidi; iako ima prikazane uši, njima ne čuje. Vidi i čuje (točnije rečeno prima vibracije koje stvaraju ono što u fizičkom svijetu nazivamo vidom i sluhom) kroz bilo koji dio koji se u danom trenutku nalazi na površini.

Unutra se nalazi materija koja pripada svakoj od podrazina astrala, ali svaki od tih tipova materije može primiti samo vibracije koje mu odgovaraju. Tijekom života sve se čestice brzo kreću i kruže, nalik proključaloj vodi. Čestice svake podrazine ulaze i napuštaju površinski film pa čovjek može u bilo kojem trenutku vidjeti prizore i stanovnike bilo koje razine. Ako na astralnoj razini noću sretne prijatelja, vidi njegovo astralno tijelo, vidi ga onakvog kakav jest.

Ako se elementalu želja nakon smrti dopusti ponovna preinaka materije čovjekovog astralnog tijela u koncentrične tijekove, na površinu će izbiti grublje čestice najnižih podrazina. Čovjek tada ne vidi ništa osim materije te vrste. Neugodna okolica te podrazine bit će jedini prizor koji će vidjeti. Sretne li prijatelja, neće ga vidjeti onakvim kakav jest, već samo onaj njegov dio koji se izražava kroz grubu materiju; znači da će vidjeti samo njegovu krajnje žudljivu stranu (ono što pripada željama), njegovu senzualnost, niskost, ljubomoru, razdražljivost - ukoliko posjeduje bilo koju od tih loših osobina. Ako je prijatelj mrtav neko određeno vrijeme, vjerojatno se već riješio tih karakteristika i izgubio grublju materiju kroz koju su one bile izražene. U tom slučaju njegov ga novopridošli prijatelj (čije je tijelo već promijenjeno) uopće neće vidjeti.

Svojim dolaskom nevidljivi pomagač slama koncentrične ljuske i obnavlja cirkulaciju, a novopristigao čovjek vidi čitavu razinu uživajući u društvu prijatelja koji se već dulje nalazi u astralnom svijetu. Tako je obeshraćen nastavak djelovanja elementala.

Događa se da su mrtvi vezani za zemlju zabrinutošću. Ponekad su zabrinuti zbog neizvršenih dužnosti i nepodmirenih dugovanja, ali češće zbog djece i žena koje ostavljaju nedovoljno zbrinutima. U takvim slučajevima potrebno je, prije nego što mrtav čovjek bude smiren i zadovoljan te mirno i smireno nastavi svoje putovanje prema gore, da se pomagač ponaša, do neke mjere, kao njegov zastupnik na fizičkoj razini te da

umjesto njega nastoji srediti poslove koji su mu predstavljali toliko problema. Neki od naših nedavnih doživljaja vjerojatno će potonje tumačenje učiniti jasnijim.

Jedan od pomagača pokušao je pomoći nedavno umrlom čovjeku. No bilo mu je nemoguće odvući njegov um od zemaljskih stvari, jer je čovjek bio zabrinut za dvoje djece koje je ostavio bez ikakve potpore. Bio je radnik, ništa nije uštedio, a žena mu je umrla prije dvije godine. Kućevlasnica kod koje su živjeli bila je izuzetno dobra žena, voljna učiniti sve što je u njenoj moći, ali i sama presiromašna da bi ih mogla usvojiti. Zbog tog je bila prisiljena, što je prilično nerado učinila, dati ih na skrb parohiji (ustanova koja se samostalno brine za odgoj i za pomaganje sirotinje). Umrlom je ocu to pričinilo velike jade. Nije krivio kućevlasticu, ali ni sam nije mogao učiniti mnogo.

Naš ga je prijatelj upitao ima li kakve rođake kojim bi povjerio djecu, ali se otac nije mogao sjetiti nikoga tko bi bio voljan učiniti takvo što. Rekao je da ima mlađeg brata koji bi zasigurno učinio nešto za njega, ali on se izgubio prije nekih petnaestak godina pa tako nije znao da li je živ ili mrtav. Posljednje što je čuo o njemu bilo je da živi i radi na sjeveru kao stolar i da je smiren, dobrostojeći mladi čovjek.

Uporište s kojeg se trebalo krenuti zaista je bilo jako slabo, ali kako se nije nazirao nijedan drugi način kojim bi se djeci pomoglo, naš je prijatelj odlučio krenuti tim tragom. Zajedno s umrlim čovjekom započeo je strpljivu potragu za bratom. Nakon mnogo muka i pro-

blema, ipak su ga pronašli. Vodio je dobro razgranat stolarski posao. Bio je oženjen, ali bez djece koju je iskreno želio. Mogao je pomoći.

Sada se kao pitanje nametnuo najbolji način prijenosa informacije. Nasreću, pronađena je osoba koja može prenijeti vijest o bratovoj smrti i bijedi njegove djece. To mu se jasno predočilo u snu i ponovilo tri puta; jasno mu je naznačeno mjesto, pa čak i ime kućevlasnice. San je delovao. Porazgovarao je o svemu sa ženom, koja ga je savjetovala da piše na u snu priopćenu adresu. Ideja mu se nije previše dopala. Htio je otputovati i otkriti da li postoji kuća kakvu je vidio u snu i izmisliti neki razlog za svoj dolazak. Kako je bio poslovan čovjek, naposljetku je odlučio da ne može izgubiti radni dan zbog nečeg što se može pokazati kao besmislica.

Napori u tom pravcu nisu urodili plodom. Trebalo je iskušati neku drugu metodu. Jedan od pomagača napisao je čovjeku pismo opisujući okolnosti u kojima je brat umro i položaj napuštene djece, što je već vidio u svojem snu. Primivši pismo, nije oklijevao. Narednog dana uputio se u naznačeni grad gde ga je širokih ruku primila dobra kućevlasnica. Zbog toga što je bila dobra duša, pomagačima nije bilo teško uvjeriti je da zadrži djecu još nekoliko dana zbog mogućnosti da im netko pomogne. Bila je sretna i zadovoljna što je tako postupila. Stolar je uzeo djecu sa sobom i osigurao im sretniji dom. Umrli otac više nije bio zabrinut. Veselo je krenuo putem nagore.

Premda neki autori smatraju da je njihova dužnost energično inzistirati na zlu koje često prati održavanje spiritističkih seansi, poželjno je priznat da je u nekoliko slučajeva obavljen "dobar posao", sličan onome iz posljednjeg slučaja, posredovanjem kroz medije ili nekog od prisutnih u krugu. Spiritizam ponekad zadržava duše koje bi drugačije postigle brže oslobođenje, ali moraju mu se pridati zasluge da omogućava oslobađanje drugima, otvarajući im putove napredovanja. Postoje slučajevi u kojima se pokojnik pojavljuje bez ikakve pomoći pred rođacima ili prijateljima objašnjavajući im svoje želje. Takvi slučajevi su poprilično rijetki, a većina se duša, koje su vezane uz zemlju zabrinutošću (onakvom kakvu smo naznačili), može zadovoljiti jedino služeći se medijima ili svjesnim pomagačima.

Na astralnoj razini često se susreću ljudi koji ne mogu vjerovati da su mrtvi. I zaista, većina ljudi uzima stanje svoje svijesti kao nepobitan dokaz da nisu prošli kroz vrata smrti, što se čini podrugljivim glede praktične vrijednosti našeg hvaljenog vjerovanja u besmrtnost duše. Međutim, velik broj onih koji umiru, s ciljevima i namjerama tijekom zemaljskoga života, mogu se opisati kao materijalisti u srcu. Oni koji su sebe na zemlji tako nazivali često se ne mogu ni usporediti s onima koji čak i na spomen tog imena doživljavaju šok.

Nedavni primjer govori o znanstveniku koji se zatekao na astralnoj razini pri punoj svijesti, ali pod drugačijim okolnostima od onih koje je poznavao i ikada doživio. Uvjerio je sebe da još uvijek živi i daje jednostavno

žrtva produženog i neugodnog sna. Na njegovu sreću, među grupom sposobnih za djelovanje na astralnoj razini bio je sin njegova starog prijatelja, mladi čovjek čiji ga je otac ovlastio da potraži umrlog znanstvenika te da mu nastoji pružiti pomoć. Nakon što ga je pronašao i pristupio mu, umrli mu je znanstvenik otvoreno priznao da se nalazi u stanju velikog nemira i zbrke, ali da još uvijek zastupa svoju teoriju o snu jer mu to izgleda kao najvjerojatnije tumačenje onoga što je vidio. Išao je toliko daleko da je napomenuo kako njegov posjetitelj nije ništa drugo doli lik iz sna i da zapravo predstavlja njega samog.

Predložio je mladom pomagaču jednu vrstu testa: "Ako si ti, kao što tvrdiš, živa osoba, sin mog starog prijatelja, donesi mi od njega neku poruku koja će mi dokazati tvoju objektivnu stvarnost." Učenicima je u uobičajenim okolnostima fizičke razine strogo zabranjeno davati bilo kakav pojavni dokaz. Činilo se da bi slučaj ove vrste teško spadao u to pravilo: s obzirom da nije bilo primjedbi od viših "autoriteta", ocu je prenesena molba, a on je poslao poruke koje su se odnosile na događaje prije sinova rođenja. Mrtvog je čovjeka to uvjerilo u stvarnost postojanja njegovog mladog prijatelja, a time i razine na kojoj su oba djelovala. Spoznavši to, njegovje znanstveni instinkt oživio i žudljivo nastojao dobiti sve raspoložive informacije o novom svijetu.

Naravno, poruka koju je tako spremno prihvatio nije predstavljala nikakav dokaz, jer je priopćene činjenice vrlo lako moglo pročitati, iz njegovog uma ili iz

zapisa prošlosti, biće razvijenih astralnih osjetila. Njegovo neznanje o tim mogućnostima omogućilo je stvaranje konačnog dojma, a instrukcije koje mu svake noći daje njegov mladi prijatelj nedvojbeno će imati predivan učinak na njegovu budućnost; one će utjecati na nebesko stanje koje leži neposredno pred njim, kao i na njegovu narednu zemaljsku inkarnaciju.

Glavni posao kojeg pomagači vrše za novoumrle sastoji se od umirivanja i utjehe, kao i izbjavljanja od užasnog, ali nerazumnog straha koji ih tako često ispunjava, uzrokujući toliko nepotrebne patnje, što onemogućuje njihovo napredovanje prema višim područjima. Time ih se, u što je moguće većoj mjeri, osposobljava za razumijevanje budućnosti koja se otvara pred njima.

Uzimajući svoj rad kao primjer, želim napomenuti da svake noći posjećujem velik broj mrtvih ljudi, a stalno dolaze novi. Jedna od osobitosti rada s mrtvima je njihov nemir. Nalik su djeci u mraku. Sve dok sjedite uz dijete i držite ga za ruku, ono se osjeća sigurnim i sretnim. Kada ga napustite, oko njega se zatvara tama i ono ponovno postaje plašljivo. Stoga opet sjedate do njega i držite ga za ruku dok ne zaspi. Slično je s većinom umrlih. Poštena i časna osoba koja je već dulje mrtva jako je uplašena. Ne zna kada će se tlo pod njome otvoriti i kada će pasti u pakao. Sve dok sam uz nju osjeća se razuvjereno, ali čim odem njezini se strahovi počinju ponovo javljati; brine je čak nisam li ja prerušeni vrag. Stoga radim s njom kao što se radi s malom djecom. Ostavljam nekog uz nju. Neofit pri astralnom

radu ne mora znati što treba učiniti s neobičnim i teškim slučajevima, ali može sjediti uz osobu, tješiti je i reći joj toliko toga o novom životu. Mora biti tamo, mora biti pri ruci i ne smije se bojati. To je ono što ponovno umiruje mrtve. Ako pomagač pokazuje nervozu, mrtva će se osoba opet početi bojati.

Određeni broj početnika svake noći putuje u pratnji starijeg pomagača. Dođemo tako do neke žene u velikoj tuzi. Kažem joj: "U čemu je problem? Što možemo učiniti za vas? Žao mi je, ali siguran sam da ćete se osećati mnogo bolje sada kada ste mi sve ispričali."

Tada, okrećući se prema jednom od učenika, kažem: "Gospođo X, da li biste htjeli ostati uz ovu damu neko vrijeme?"

Susrećemo se s novim slučajem, ostavljamo jednog od naših početnika i tako dok ne zaposlimo sve naše pratitelje. U međuvremenu se neki od njih vrate nakon što su ispunili zadatak. S vremenom nauče izvršavati zadatke sami, bez tuđe pomoći. Izvršavaju ih kada steknu povjerenje u sebe i tada prijanjaju na posao kao potpuno spremni pomagači.

Umrli koji se već dugo nalaze na astralnoj razini također mogu primiti pomoć, naravno, ukoliko je žele prihvatiti. Pomoć se sastoji u tumačenju i davanju savjeta koji ovise o njihovim različitim položajima. Mogu npr. biti upozoreni na opasnost i otkloniti uzroke nastojeći komunicirati sa živima putem medija, a ponekad (iako rijetko) biće povučeno u spiritistički krug može biti odvedeno u viši i zdraviji život. Učenje koje se daje

osobama te razine nije izgubljeno. Sjećanje se ne može izravno odnijeti u sljedeću inkarnaciju, ali uvijek ostaje kao stvarno znanje. Stoga postoje jake predispozicije za njegovim trenutnim prihvaćanjem u novom životu.

Prilično znakovit slučaj pomaganja mrtvima bio je prvo postignuće novog člana grupe pomagača. Taj mladi aspirant izgubio je dugogodišnju vezu prema kojoj je imao najdublje osjećaje. Njegova žudljiva molba bila je da posjeti tu osobu zajedno s iskusnijim prijateljem kako bi joj mogao pomagati. Tako je učinjeno. Predivan i dirljiv bio je susret živog i mrtvog. Astralni život starije osobe približavao se svom kraju, ali stanje apatije, dosade i nesigurnosti sprečavalo ju je da učini neki neposredniji korak.

Kada je dječak, koji joj je toliko mnogo značio u zemaljskom životu, ponovno stupio pred nju i zrakama svoje ljubavi raspršio gustu maglu potištenosti oko nje, ona se probudila iz svoje obamrlosti. Shvatila je da joj je došao protumačiti situaciju i pričati joj o slavi višeg života prema kojem su sada trebale biti usmjerene nje-misli i težnje. Kada je to u potpunosti ostvareno, u njoj su se probudili uspavani osjećaji, takav izljev iskrenih emocija prema mladom pomagaču da je slomljena poslednja spona kojom je bila vezana za astralni život. Ogromno izlivanje ljubavi i zahvalnosti odvelo ju je k višoj svijesti nebeskog svijeta. I zaista, ne postoji veća i dobrohotnija snaga u univerzumu od čiste i nesebične ljubavi.

Poglavlje XVII

Rad u svezi s ratom

Mnogo je ljudi pitalo da li je moguće da grupe nevidljivih pomagača učine nešto u vezi s ratom. Članovi grupe pomagača tijekom rata plemenito i predano rade. Mislim, i mogu reći da su od neprocjenjive koristi i pomoći. U tu svrhu naša je grupa znatno povećana. Čak postoje i pomagači izvan našeg kruga. Za rata nam tisuće ljudi nudi pomoć, oni koji vjerojatno nikada prije nisu razmišljali o mogućnosti takvog rada.

Stanje koje nameće rat na mnogo je načina neobično. Tisuće i tisuće ljudi iznenada je bačeno u astralni svijet. Uglavnom su to jaki i mladi ljudi, a gotovo većina njih pripada najnaprednijim rasama svijeta. Čovjek koji umire u starijoj dobi iscrpio je većinu svojih emotivnih energija. One koje su još uvijek aktivne ipak su slabe, lako ih kontrolira i uglavnom mu ne zadaju mnogo poteškoća. U čovjeka koji umire u cvijetu mladosti i u punoj snazi emocije su na najvišem stupnju. Sposoban je patiti kroz njih jednako kao što je sposoban kroz njih uživati. Zbog toga njegov astralni život predstavlja različit spektar problema koje treba riješiti.

Što je s ljudima koji umiru iznenada? Neki od njih su dugo nakon smrti nesvjesni svijeta u kojem se nalaze, poglavito zahvaljujući posljedicama prestrukturiranja materije astralnog tijela, o čemu sam govorio u prethodnom poglavlju. Cjelokupna grublja astralna materija stavljena je na površinu astralne ovojnice što rezultira time da se djelovanje primanja i izražavanja odvija kroz grublji tip materije (vibracije na koje će odgovoriti).

Čovjek koji je vodio umjeren život nije navikao koristiti tu grublju materiju. Sve više emocije - ljubav, devocija, simpatija, patriotizam - koriste finije djeliće astralnog tijela. Samo niže emocije kao što su senzualnost, ljutnja, zloba, mržnja koriste grublje djeliće. Smrću čovjek ne mijenja iznenada narav i ne počinje odmah koristiti vibracije na koje je navikao. Svjestan može biti kroz vanjski omotač astralnog tijela, a ostaje zatvoren unutar ljuske od grube materije; može živjeti u nekoj vrsti ružičastoga sna, sretno nesvjestan svih neugodnosti oko sebe sve dok se grublji djelići potpuno ne istroše i dok se ne probudi na višoj razini. Taj proces može trajati tjednima, ponekad čak i mjesecima.

Neki u trenutku smrti doživljavaju samo trenutnu nesvjesnost; poslije jakog šoka osjećaju se mnogo bolje i lakše nego ikada prije. Razlog tomu nije samo oslobađanje težine fizičkog tijela. Više je to posljedica atmosferskog tlaka (15 funti na kvadratni inč; 1 inč = 2,54 cm; 1 funta = 453,59 grama), u iznosu od dvije tone na čitavo tijelo. Toliko smo naviknuti na njega da ga podnosimo ne znajući za njegovo postojanje. Tek kada ga se

oslobodimo vidimo da smo izgubili nešto izuzetno teško i deprimirajuće.

Često čovjek ne zna da je mrtav i ne želi u to povjerovati. Pokušava razgovarati sa živim prijateljima, ali ga oni ne čuju. Pokušava ih dodirnuti, ali bez rezultata. Reći će pomagaču: "Kažeš mi da sam mrtav, a osjećam se življim nego prije deset minuta." Ponekad se želi boriti i tada je potrebno smiriti ga i protumačiti mu kako stvari stoje. Kada vojnik konačno shvati svoj položaj, obično iskazuje veliko zanimanje pronalazeći bezbroj novih mogućnosti. Neopažen se može kretati neprijateljskim položajima, ali rijetko kada uspijeva svojim javiti poteze i namjere neprijatelja. Ipak, postoje slučajevi u kojima se može djelovati na nečiji um. No, prijatelji to obično shvaćaju kao posljedicu imaginacije, ne pridajući joj previše pažnje.

Neki su ljudi zabrinuti zbog obitelji. Drugi žele naučiti sve što se može naučiti o novom stanju u kojem su se zatekli. Posao nevidljivih pomagača sastoji se u spremnosti susretanja s raznoraznim zahtjevima. Prvo što se od njega traži su poučavanja određene vrste, ne da bi se na njega prenijelo neko vjerovanje, već zato što učenje predstavlja činjenice o slučaju i namijenjeno je onima koji pitaju. Kada im je materija protumačena, mnogi od vojnika spremni su i željni učiniti sve što mogu za svoje drugove, bez obzira da li su već na astralnoj ili još uvijek na fizičkoj razini. Njihove su aktivnosti tada različite i od najveće koristi.

Ne mogu ovdje otvoriti široko polje opisivanja tih mnogobrojnih čuda, ali izložiti ću nekoliko primjera povezanih s ratom i s nekim od mlađih članova grupe pomagača sa čijim smo se pothvatima već upoznali u prethodnim poglavljima. Pravi je Cyril živio u prošlom stoljeću i bio je časnik u britanskoj vojsci. Dva puta je bio teško ranjen. Bio je zarobljen i utamničen u Njemačkoj, odakle je izbaavljen razmjenom. Mladi pomagač rođen je kasnije. Iskreno mu se divio i iskazao mu je svoje poštovanje uzimajući njegovo ime kao svoj pseudonim. Iznijet ću neka od njegovih postignuća.

PRIČA O URSULI

Vršeci svoj posao, sreli smo na bojnopolju izvjesnog kapetana, nedavno dospjelog u astralni svijet, kojeg ćemo nazvati Harold. Spremno je primio sva naša tumačenja o novom životu postavši miroljubiv i sretan. Ali nešto je tištalo njegov um. Bio je najstariji sin u obitelji. Imao je brata, godinu ili dvije mlađeg od njega. Bili su jako povezani. Čak ni ljubav prema istoj ženi nije narušila njihov odnos. Prije rata Harold se zaručio s Ursulom. Brat Julian je također bio zaljubljen u nju, ali je odlučio nadjačati svoje osjećaje zbog privrženosti Haroldu.

Uskoro je izbio rat i oba su brata uvojačena. Julian nije imao sreće. Ubrzo je ranjen i onesposobljen za vojnu službu. I tako je ostao kod kuće gdje nije mogao

izbjeci druženje s Ursulom, koju je volio više nego ikada. Uskoro je i ona postala svjesna njegovih osjećaja i na vlastiti užas otkrila da ih uzvraća. Među mladim ljudima nije bila izmijenjena nijedna ljubavna riječ. Oboje su bili posramljeni zbog svojih strasti, osjećajući se nevjerno prema vojniku u ratu koji, naravno, ni u što nije sumnjao. Vrijeme je prolazilo, a Julian i Ursula osjećali su sve veće nezadovoljstvo. Čak je i Harold, prilikom svog kratkog posjeta, osjećao da nešto nije u redu, iako nije znao što.

Uskoro je Harold bio ubijen. Poginuo je vodeći svoje ljude u pobjedu. Smrt je pojmio krajnje filozofski. Jedino je žalio Juliana i Ursulu jer je znao da će oboje osjećati veliku tugu. Nastojeći im ublažiti bol, gotovo stalno se nalazio uz njih. Profinjenom sposobnošću opažanja kakvo je karakteristično za astralni svijet uskoro je otkrio jaku privlačnost među njima. Odmah je u tomu vidio nadu za brzo olakšanje i utjehu za njih oboje. Pokušao ih je ohrabriti. Jake predrasude u njihovim umovima dovele su do krivog razumijevanja njegovih dobronamjernih pokušaja kojima je nastojao na njih utjecati.

Haroldove česte astralne posjete stalno su držali u svom umu. Što je intenzivnije nametao svoj lik, više su se sramili svoje neloyalnosti prema njemu i ostali su uporni u naumu da se odupru iskušenju. Ursula se mentalno zavjetovala da će čitav život posvetiti samotnom životu. U međuvremenu se Harold zabrinuo nad njihovom neobjašnjivom nenaklonošću prihvatanja poteškoća koje je toliko žudljivo nastojao otkloniti.

Mladi pomagač Cyril (ne Cyril iz prošlog stoljeća, već njegov nasljednik koji je uzeo njegovo ime), kojem je dotični slučaj bio povjeren, ubrzo je otkrio da njegov "štićenik" neće pokloniti svu svoju pažnju astralnom radu sve dok se ne riješi obiteljski slučaj. Zbog toga se zajedno s Haroldom uputio u njegov prvobitan dom želeći vidjeti može li se nešto učiniti da se situacija razriješi. Stigli su do Juliana i Ursule koji su šetali šumskim puteljkom, sretni što su zajedno, ali u isto vrijeme osjećajući nelagodu i krivnju. Cyril im je prvo pokušao utisnuti istinu, ali nije mogao nadići njihovo pogrešno usmjereno vjerovanje. Oni su osjećali energične sugestije da Harold odobrava njihovu vezu, ali prepoznavali su je kao iluziju rođenu iz bolesne želje. Mladi pomagač je bio očajan. Pozvao je svog starijeg i iskusnijeg prijatelja, ali i njegovi su naponi ostali bezuspješni. Na kraju je dječak rekao: "Nećemo uspjeti sve dok ne uzmognemo govoriti s njima licem u lice. Ako me materijaliziraš, mislim da bih ih mogao uvjeriti."

Stariji se pomagač složio. Nekoliko minuta kasnije nestrpljiv i uzbuđen dječak žurio je prema nesretnom paru govoreći im:

"Donosim vam poruku od Harolda. Želi da se vjenčate i budete sretni. Šalje vam svoju ljubav i svoj blagoslov."

Možete zamisliti iznenađenje Juliana i Ursule. Bili su previše zbunjeni da bi neobičnom djetetu zamjerili iznenadno prodiranje u područje njihovih najskrovitijih emocija. Ali uskoro se Ursula oporavila i izustila:

"Tko si ti? Što si mislio reći time da dolaziš od Harolda? Zar ne znaš da je Harold mrtav?"

Dječak je odgovorio: "Ja sam Cyril, ali ne obazirite se na mene. Nema za to vremena. Pokušajte shvatiti što vam govorim i učinite što Harold želi."

Tada je žurno protumačio (zato što je znao da se energija ne smije gubiti predugim održavanjem materijalizacije) da smrt ne postoji i da u danom trenutku Harold stoji pokraj njih, svjestan ljubavi koju su pažljivo skrivali, odobravajući njihovu ljubav i zabrinut zbog njihove sreće.

"Ursula", uzviknuo je Julian, "čitavom dušom vjerujem da je to istina. Osjećam to, znam to."

"O, kada bih u to mogla vjerovati", rekla je Ursula zapanjujući svojom rezerviranošću. "Kako u to mogu biti sigurna? Kažeš da je Harold ovdje", reče okrećući se prema dječaku. "Pokaži mi ga na trenutak. Neka mi on to kaže, i tada ću vjerovati."

"Možemo li?" pitao je mlađi starijeg pomagača. Potonji je sagnuo glavu i sjenovito Haroldovo obličje stajalo je tamo, smijući im se sjajnih očiju. Učinio je jedan korak, uzeo Ursulinu ruku i nježno je položio u ruku od straha preneraženog Juliana. Tada je podigao ruku kao što to čini svećenik prilikom blagoslivljanja i iznenada se nečega sjetio. Pipkao je po nečemu ispod svoje odore i iznenada je izvukao malen zlatni križić koji je čuvao za Ursulu, ali prije nego što joj ga je uspio vratiti poginuo je.

Cyril se okrenuo starijem pomagaču i upitao: "Možemo li to učiniti za nju?" Stariji se pomagač udaljio na nekoliko trenutaka, a kada se vratio, u Cyrilove je ruke stavio fizički križ. Dječak ga je odmah dao Ursuli govoreći: "Vidiš, ovo je križ koji ti je Harold htio dati."

Zaljubljeni su stajali još uvijek se držeći za ruke, nemalo iznenađeni. Uzevši križ, Ursula je rekla: "Ovo konačno dokazuje da sve nije samo san. Ovaj križ dala sam Haroldu prije odlaska u rat. Evo, ovdje su inicijali koje sam dala ugravirati."

Julian se iznenada sabrao i rekao Cyrilu: "Nismo ti se zahvalili. Ne znam tko si i zapravo sve ovo ne razumijem, ali učinio si nam nešto što se ničim ne može vratiti. Ako postoji nešto što mogu učiniti kao izraz svoje zahvalnosti..."

I tada je iznenada reagirala Ursula, naglo se saginjući, očito pokušavajući poljubiti Cyrila, ali dječak se dematerijalizirao brzinom svjetlosti. Njene su ruke zahvatile samo zrak. Oboje su bili preplašeni i razočarani. No Julian je pronašao način utjehe i oni su proveli mnogo sati razgovarajući o čudesnom doživljaju. Julian je iskreno požalio što nije imao priliku iskazati štovanje za ono što je dječak učinio. Zaželio je, ukoliko im Bog podari potomstvo, da njihov prvorođeni sin dobije ime Cyril, kao znak sjećanja na ovaj dan. Na to se Ursula zacrvenjela i svim srcem zaželjela isto.

Događaj je u Ursuli pobudio istinsko zanimanje za život nakon smrti, kao i za nefizičke fenomene. Cyril je nekoliko dana navraćao do nje i vidio je još jednu

mogućnost. Kada je šetala šumom sama, u pratnji psa čuvara, ishodio je dozvolu za ponovno materijaliziranje na nekoliko minuta kako bi joj preporučio neke knjige. Bila je presretna što ga ponovno vidi, a Cyril je ovaj put bio pažljiv i držao se na sigurnoj udaljenosti. Bilo je zanimljivo primijetiti da ga je veliki pas, iako isprva uznemiren i znatiželjan, potpuno prihvatio, pokazujući mu svoje prijateljstvo na dostojan način.

ČASNIKOVA VOLJA

Isti mladi pomagač nekoliko je dana kasnije izvijestio o drugom zanimljivom slučaju. Umrlom časniku velike probleme činila je njegova ostavština. Ispričao je svoju priču. Kao neotuđivo nasljedstvo ostavljeno mu je imanje i određena svota novca koju je mogao trošiti po slobodnoj volji. Njegova ga je majka neko vrijeme nastojala prisiliti da oženi mladu ženu prema kojoj nije osjećao neku posebnu privlačnost. Odlučio je uvojačiti se kako bi izbjegao donošenje odluke koju nije bio voljan učiniti. U borbi je teško ranjen. Tijekom dugog oporavka zaljubio se u Francuskinju koja ga je njegovala. Oženio se njome prema francuskom zakonu, ali o tome nije izvijestio svoju majku u Engleskoj, bojeći se njezine ljutnje zbog neuspjeha njezina plana. Znao je da prema strancima ima izuzetno negativan stav. Mislio je da će sve mnogo bolje razjasniti kada svoju suprugu po svršetku rata odvede kući. Nadao se da će

u međuvremenu dobiti sina te da će taj događaj ublažiti gnjev njegove majke.

I tada je čitav plan poremetila njegova smrt. Čini se da je pokušao spasiti život ranjenom redovu, pri čemu su oboje ranjeni daleko ozbiljnije. Uspjeli su dopuzati do nekog jarka, a ratni je vihor krenuo dalje ostavljajući ih postrani. Umirući časnik učinio je krajnji napor pišući svoju volju i oporuku, ali nije znao da li će se taj dokument pronaći, da li će dospjeti u prave ruke, ukoliko se uopće i pronađe, te da li će ga smatrati pravovaljanim. Srećom, imao je uz sebe nalivpero, a jedini papir bilo je posljednje ženino pismo. Počeo je pisati na poledini pisma što je mogao bolje, znajući da mu je ostalo malo vremena. Uspio je jasno i odlučno izraziti svoju želju prema kojoj čitavo nasljedstvo treba pripasti njegovoj ženi čiju je adresu napisao. Također je nalaznika zamolio da oporuku pošalje njegovom odvjetniku u London. Potpisavši pismo, zamolio je umirućeg redova da ga kao svjedok potpiše. Čovjek je pokušao, ali nakon što je teškom mukom napisao dva ili tri slova svog imena, nalivpero mu je ispalo iz ruke. Nakon nekoliko minuta i časnik i vojnik bili su mrtvi.

Pokušali smo umiriti njegov um govoreći mu da će oni koji pokapaju tijela zasigurno naći uz njega papir i o njemu se pobrinuti. To ga nije smirilo. Imao je mnogo dvojbi. Kao prvo, utvrdio je da se mjesto na kojem je pao nalazi daleko te da je moguće da ga ne obiđu s obzirom da je crta bojišnice brzo pomaknuta. Također se bojao da kiša ne ispere tekst koji je ionako bio jako

blijed, te da pismo umjesto njegovom odvjetniku ne stigne njegovoj majci. Veliku nadu predstavljalo je njegovo dijete koje je uskoro trebalo ugledati svjetlo dana. Provjerili smo. Očekivao je sina. Potom se zabrinuo da li će biti ostvaren zahtjev njegovog sina za nasljeđivanjem. Mislio je da bi u tim okolnostima vlastoručno napisana izjava, iako neposvjedočena, vjerojatno bila prihvaćena.

Imao je starog školskog prijatelja. Činilo nam se da bi pokušaj utjecaja na njega mogao dati neke rezultate. Prijatelj je iskazao tvrdoću. Poslije mnogo bezuspješnih pokušaja prijenosa misli morali smo i u ovom slučaju materijalizirati mladog pomagača. Iskrsle su razne poteškoće. Nadilazili smo ih jednu po jednu. Na kraju je prijatelj bio odveden do časnikova tijela, njegova oporuka je otkrivena i predana odvjetniku. Umrli čovjek konačno je pronašao svoj mir, a njegove želje su se počele ostvarivati.

NEKI MANJI SLUČAJEM

Ponekad su na fizičkoj razini naši mladi pomagači sposobni djelovati mnogo izravnije. Primjerice kada su neki seljaci grozničavo bježali pred njemačkim vojnicima koji su nasrnuli na njihova sela, naši mladi pomagači odveli su četvoricu bjegunaca u malu pećinu pokraj obližnje rijeke, gdje su ostali skriveni sve dok vojnici nisu otišli dalje. Potom su se vratili u svoje selo gdje su

nastojali ugasiti požar u jednoj od kuća. Tamo su pre-spavali, a idućeg dana uputili su se u obližnje selo koje je izbjeglo razaranja.

Dva dana kasnije Cyril je spasio dva nova života - dječaka i djevojčicu. Jedini su preživjeli napad na selo. Svi su ostali stanovnici ubijeni. Nekako su se uspjeli sakriti. Kada su vojnici napustili spaljeno selo, pokušali su neopazice pobjeći. Namjeravali su pobjeći između kuća, ali brzim pregrupiranjem vojnika prepriječen im je put. Kada ih je Cyril pronašao, ponovno su bili skriveni. Ovaj put u plitkoj udubini usred guštare koju su stalno probijale granate i meci. Plitka udubina spasila ih je od metaka, ali neprijatelj je bio u šumi pa je postojala opasnost da budu uhvaćeni i ubijeni. Kasnije se bitka pomaknula malo dalje i neprijatelj je napustio šumu, ali bitka se nastavila tijekom čitavog dana i noći. Djeca se nisu usudila ni pomaknuti. Hladnoća i vlaga bile su strašne. Kada ih je Cyril pronašao, nisu ništa jeli već dva dana, a dječak je svukao sa sebe gotovo svu odjeću kako bi zaštitio svoju malu sestru. Gotovo je umirao, a ni njegova sestra nije bila u boljem stanju, iako joj je bilo malo toplije.

Cyril se materijalizirao, ali oni ga nisu razumjeli. Bili su jako uplašeni. Nisu znali tko je i kako je ovdje dospio. Zbog toga je pozvao starijeg pomagača koji ih je umirio protumačivši da im ne žele nauditi. Cyril je prvo u dječaka izlio toplinu i snagu, a kada je utvrdio da mu je mnogo toplije i bolje, pronašao je za njega malo kruha i kobasice u torbi jednog mrtvog vojnika.

Čak i tada dječak je hranu prvo ponudio svojoj sestri, ali bilo je dovoljno za oboje. Kada su ojačali, Cyril ih je odveo dalje. Uzdignuvši se u zrak, Cyril je vidio čitavo bojno polje i odredio najsigurniji put. Ohrabrivao ih je i pomagao im. Konačno ih je uspio dovesti iza vatrenih linija, do grupe francuskih vojnika koji su im dali nešto hrane te ih odveli u poljsku bolnicu gdje ih je zbrinulo medicinsko osoblje. Ovdje su bili sigurni. Kako su svi njihovi rođaci ubijeni, brigu o njima preuzeli su neki dobri ljudi.

U drugom slučaju radilo se o maloj djevojčici koja je namjeravala prijeći preko mosta i na drugoj strani potražiti hranu za svoju majku i drugu djecu koja su umirala od gladi. Svuda uokolo nalazili su se vojnici pa je taj pothvat bio izuzetno opasan. Čekala je pogodan trenutak, onaj za koji je ona mislila da je pogodan, i potrčala je preko mosta. Dospjela je do sredine mosta kada je velika grupa poraženih vojnika banula na most bježeći pred neprijateljskim granatama. Ljudi su panično trčali. Padali su jedan preko drugoga, a neki su bili odbačeni na ogradu mosta. Djevojčica nije imala kamo pobjeći. Stajala je nepomično, gotovo nasmrt izgladnjela. Cyril se odmah materijalizirao, pomogao joj da prijeđe ogradu i da se uvuče između dva stupa. Tamo je ostala sve dok opasnost nije prošla. Potom se opet vratila na most i ostvarila svoj plemenit naum.

Cyril je otkrio nov način pomaganja - spašavanje brodova od mina utječući na um kormilara. U svom astralnom tijelu mogao je otkriti i raspoznati mine bez

većih poteškoća. Uspio je postići da nekoliko brodova izbjegne smrtonosnu zamku. Pokušao bi priopćiti kormilaru da se na njegovom putu nalazi mina, ali očito je da takvu zamisao nije bilo lako staviti u njegovu glavu. Cyril bi ga tada pokušao nagnati da na nekoliko trenutaka skrene s kursa, toliko koliko mu je potrebno da ukloni prepreku. Probudio bi kormilara koji bi s užasom primijetio promjenu smjera okrećući kormilo u nadi da nitko ništa nije primijetio. U jednom je slučaju brodski časnik primijetio promjenu kursa i probudio je kormilara koji je brzo skrenuo brod, ali opasnost je već prošla.

Cyrilov je uspjeh bio osobit jer iskusne mornare nije bilo nimalo lako navesti na promjenu smjera. Jednom nikako nije mogao navesti kormilara da promijeni kurs, a s obzirom da je opasnost zaista bila velika, Cyril je materijalizirao ruku i sam okrenuo kormilo. Čovjek je vidio ruku, ispustio kormilo i preplašeno pobjegao. Nastupila je zbrka tijekom koje je Cyril udaljio brod od mine. Kada je časnik preuzeo kontrolu nad brodom, opasnost je već bila minula. Zaključili su da je mornar bio pijan ili da je sanjao. Smijali su mu se, ali on je tvrdoglavo govorio kako je mala bijela ruka uhvatila kormilo i počela ga pomicati. I tako je nastala nova priča o duhovima, jer mornari vole povjerovati u sve što je nadnar--no.

Priča govori o malom dječaku Ethanu čiji je otac poginuo ranih ratnih dana. Majka je umrla početkom njegova djetinjstva pa su tako on i otac ostali zajedno, postavši najbolji prijatelji. Ethan je obožavao jakog, visokog čovjeka koji je prema njemu uvijek bio tako nježan i spokojan, premda je u određenim situacijama s drugima znao govoriti strogo i odbojno. Dječak je uvijek znao čemu ga otac želi poučiti. Često su raspravljali o mnogim temama koje obično ne zanimaju osmogodišnje dječake. Bili su jako povezani. Često su znali što onaj drugi o nečemu misli bez ijedne izgovorene riječi. Kada je otac otišao u rat, ostavio je Ethana na brigu svom bratiću, bučnom i veselom čovjeku s velikom obitelji.

Prema Ethanu su bili izuzetno ljubazni, ali ipak ga nisu razumjeli. Smrt njegova oca teško ih je pogodila. Bili su puni samilosti. Ethan se uopće nije obazirao na činjenicu da je postao siročće. Njegovi su rođaci činili sve kako bi ga utješili. Posvećivali su mu mnogo pažnje. Namučili su se provjeravajući i osiguravajući mu očevu imovinu. Bio je potpuno svjestan njihovih dobrih namjera i zbog toga zahvalan. Ali otac mu je nedostajao u svakom trenutku. Dobrota i razumijevanje okoline nisu mu mogli nadomjestiti njegovu nazočnost. Povukao se u sebe. Umirao je od tuge i rođaci nisu znali što učiniti.

Sve vrijeme otac se nalazio u njegovoj blizini, jako zabrinut. Svake noći, čim bi Ethan napustio svoje tijelo,

bili su zajedno kao nekad i dječak je bio presretan. Nakon što bi se probudio, nije se jasno mogao sjetiti onoga što se dogodilo iako je imao osjećaj da se dogodilo nešto predivno. Tako je svake noći doživljavao nekoliko trenutaka sreće, a potom bi se polagano budio osjećajući jad i prazninu.

Pokušavajući pomoći ocu, Cyrilova pažnja usmjerila se na neobičnu tragediju malenog dječaka. Vidjevši je, zavolio je malenog Ethana i odlučio mu je pomoći kako bi ga izbavio iz kobne potištenosti koja je uništavala njegovu vitalnost. Situacija je nalagala da bi se u fizičkom životu trebao sjetiti svog izvantjelesnog iskustva, ali svi napori glede toga bili su bezuspješni zato što o tome nije ništa znao i zato što njegov um nije prema takvoj mogućnosti bio otvoren.

U astralnom životu Cyril je pobijedio Ethanovu plašljivost i oni su postali veliki prijatelji, ali sve njegove upute kojima je pokušao poučiti malenog dječaka kako da premosti bezdan bile su bezuspješne.

Nakon mnogih pokušaja Cyril je konačno morao isprobati lijek protiv svih bolesti, materijalizaciju. Jednog je jutra došao u fizički život s Ethanovim buđenjem, koji je otvorio svoje oči i ugledao ga kako stoji u fizičkom tijelu pokraj njega. Cyril mu je rekao: "Sada me poznaješ, zar ne? Sjećaš se da sam držao tvoju ruku trenutak ranije, dok te otac držao za drugu?"

"Da! Da!" uzviknuo je Ethan uzbuđeno. "Gdje je moj otac sada?"

"On još uvijek drži tvoju ruku, ali ne možeš ga vidjeti sada kada su tvoje oči otvorene. Mogu učiniti da vidiš mene. Ne mogu učiniti da vidiš njega, ali možeš osjetiti njegovu ruku."

Kada je veza bila jasno uspostavljena, Ethan je bio sposoban sjetiti se svega što mu je otac rekao. Narednog jutra Cyril je uspio učiniti da Ethan sa sobom ponese sjećanje bez potrebe veće dodatne materijalizacije. Bilo je dovoljno materijalizirati stisak dvije ruke, očeve, velike, s jedne strane i dječakove, male, s druge strane. Tako se sada Ethan svakoga jutra prisjeća sve više i više, a Cyril užurbano poučava i oca i sina. Dobro se oporavlja, što njegovi rođaci ne razumiju, jednako kao što nisu mogli razumjeti njegovu bolest, ali on im to nikada neće moći protumačiti.

Poglavlje XVIII

Ostala područja rada

Prelazeći s teme važnoga rada među mrtvima na razmatranje rada među živima, moramo istaknuti dosta široko polje djelovanja, a time djelovanje nevidljivih pomagača nije konačno. Tomu pridonosi ogromna količina posla učinjena uz pomoć poticaja - jednostavno stavljanjem dobrih misli u umove onih koji su ih spremni primiti.

Glede smisla izrečenog ne bi trebalo činiti pogrešku. Pomagačima bi trebalo biti savršeno lako (lako u odnosu na one koji temu ne razumiju praktično) utjecati na um bilo kojeg prosječnog čovjeka navodeći ga da misli kako oni žele, i to bez izazivanja sumnje u umu subjekta da je posrijedi kakav vanjski utjecaj. *Međutim*, ma koliko bi rezultat mogao biti zadovoljavajuć, takvo djelovanje ne bi bilo prihvatljivo. Sve što može biti učinjeno je polaganje dobrih misli u um osobe kao jedne od stotinu misli koje stalno prolaze kroz njega. Da li će je čovjek primiti, učiniti je svojom vlastitom i djelovati u skladu s njom ovisi u cijelosti o njemu samom. U protivnom bi sva dobra karma uslijed djelovanja bila pripisana samom pomagaču, jer subjekt bi predstavljao samo

igračku, a ne aktivnog djelatnika; to nije ono što se želi postići.

Pomoć koja se na taj način daje izuzetno varira u karakteru. Tješjenje onih koji pate počinje se nametati kao što to također čini napor vođenja prema istini onih koji je žudljivo žele. Kada osoba provede mnogo vremena razmišljajući o nekom metafizičkom problemu, moguće je u njezin um staviti rješenje a da ona nije svjesna da je ono došlo vanjskim posredovanjem.

Učenik također može djelovati kao posrednik u onome što se može opisati kao odgovor na molitvu. Premda je točno da svaka duhovna želja, ona za koju se može pretpostaviti da pronalazi svoj izraz u molitvi, sama predstavlja silu koja automatski postiže određene rezultate, također je točno da takav duhovni napor nudi mogućnost utjecaja na "snage dobra". Ponekad je privilegij voljnih pomagača stvaranje kanala kroz koje njihova energija istječe. Istinito je ono što je rečeno za molitvu, čak u većoj mjeri od meditacije, za one kojima je ovo više vježbanje mogućnosti.

Uz ove više općenite metode pomaganja postoje i specijalni kanali otvoreni jedino nekolicini. Takvi su učenici spremni upotrijebiti rad za priopćavanje istine i predivnih misli autorima, pjesnicima, umjetnicima i glazbenicima, ali razumljivo je da svi pomagači ne mogu biti sposobni raditi na takav način. Ponekad, iako rjeđe, moguće je upozoriti osobe na opasan pravac moralnog razvitka kakvim su krenuli i otkloniti zle utjecaje nekog čovjeka ili mjesta, ili omesti spletke crnih maga. Izravno upućivanje u velike istine prirode rijetko se

može priopćiti izvan kruga izučavatelja okultizma, ali ponekad je moguće učiniti nešto glede toga polažući u umove propovjednika i učitelja širi spektar misli i slobodnije vidike od onih koje imaju.

Postoji druga primjena te metode mentalne sugestije koja je od najveće važnosti, ali je zbog svoje naravi pristupačna samo naprednijim članovima grupe pomažuća. Na isti način kao što obični ljudi mogu primiti pomoć u vezi s osobnim problemima, mogu primiti savjet i biti vođeni u stvarima koje izravno djeluju na samo mali broj njima bliskih osoba. Sugestije mogu biti ponuđene samo onima koji imaju mnogo moći i odgovornosti u političkom i religioznom svijetu - predsjednicima i njihovim ministrima, vođama crkvenih ili državnih tijela, voditeljima misli čije riječi mogu utjecati na tisuće ljudi. Prihvatanje sugestije i njezino aktiviranje mogu dobrohotno djelovati na čitave narode i materijalno potaknuti napredak svijeta.

Uvijek moramo imati na umu činjenicu da iza prividnog kaosa pohlepe i sebičnosti postoji evolutivni porijek, moćna "Hijerarhija" velikih Adepata koji čine pravo unutarnje vodstvo svijeta; iznad njih nalazi se sjajan lik "JEDINOŠ POKRETAČA", duhovnog *kralja* koji na ovom planetu predstavlja logose Sunčevog sustava. Pod njegovim svemoćnim upravljanjem polako, polako se tijekom eona rasprostire nezadrživ evolutivni val. Iako se individualni valovi koji čine njegovo uzdizanje i pad jure i povlače, oni se ipak vraćaju sa sve većom i većom snagom, sve dok se "Njegova" božanska svrha ne izvrši, a zemlja ne ispuni božanskom slavom. Naše

grupe pomagača rade pod vodstvom "Hijerarhije". Stoga se događa da izučavatelj okultizma koji napreduje na "Putu" dostiže do širih sfera korisnosti. Umjesto da pomaže samo individuama, uči nas kako postupati s klasama, narodima i rasama, a postupno mu se povjerava dio višeg i važnijeg rada što ga čine sami adepti. Stječući nužnu pomoć i znanje, počinje rukovati većim energijama mentalne i astralne razine; pokazuje mu se kako polučiti krajnje mogućnosti korištenja svakog povoljnoga cikličkog utjecaja. Dovodi se u vezu s velikim Nirmanakayasima koji su ponekad simbolički izraženi kao "Kamenje zaštitnog zida", postajući - isprva u smanjenom opsegu - jedan iz grupe *njihovih* službenika, učeći kako su raspoređene energije koje predstavljaju plod *njihove* uzvišene žrtve. Tako se postupno uzdiže sve više i više; dostiže u stanje adeptstva, kada je sposoban preuzeti potpunu odgovornost koja počiva na Učiteljima mudrosti i pomoći drugima duž puta na koji se uputio.

Na mentalnoj se razini rad nekako razlikuje s obzirom na to da se učenje može dati i primiti direktnije, brže i savršenije dok su pokrenuti utjecaji mnogo snažniji zbog toga što djeluju na mnogo višoj razini. Ali (nekorisno je o tome govoriti detaljnije jer svega je nekolicina nas sposobna svjesno djelovati na toj razini za vrijeme života) ovdje, a i još više, postoji obilje posla za kojeg trebamo postati sposobni izvršiti ga, bez bojazni da ćemo rijekom bezbrojnih eona prestati obavljati taj nesebičan i koristan rad.

Poglavlje XIX

Veliki rad

Moguće je postaviti pitanje: "Kako se možemo osposobiti za sudjelovanje u tom velikom radu?" Glede osobina koje su potrebne osobi koja nastoji postati pomagač ne postoji nikakva tajnovitost. Poteškoća se ne nalazi u učenju što one zapravo jesu, već u njihovom razvijanju unutar osobe. One su djelomično već opisane, ali usprkos tome treba ih izložiti potpuno i kategorično.

1. Privrženost (predanost). Prvo je potrebno prepoznati velik rad koji će nam Učitelji povjeriti i koji treba postati naša najveća životna preokupacija. Moramo naučiti razlikovati ne samo koristan od beskorisnog rada, već također različite vrste korisnog rada kako bismo se mogli posvetiti najvišem radu za kojeg smo sposobni, ne gubeći uzalud naše vrijeme za nešto, ma koliko to izgledalo dobro čovjeku koji ne može učiniti nešto bolje. Čovjek koji želi biti izabran za rad na najvišim razinama mora odlučno početi raditi za prirodnu filozofiju ovdje dolje.

Ni na koji način pritom ne želim reći da trebamo zanemariti naše životne dužnosti. Zasigurno ćemo uči-

niti dobro ako ne započnemo bilo kakve nove svjetovne dužnosti, ali one koje već nosimo na svojim leđima imaju karmičku obvezu koju nemamo pravo izbjeći. Sve dok ne izvršimo dužnosti koje je karma pred nas postavila, nismo slobodni za viši rad. No viši rad nam usprkos tome treba predstavljati jedinu stvar za koju zaista treba živjeti - stalnu životnu podlogu koja je namijenjena radu za "Učitelje milosrđa".

2. Savršena Samokontrola. Prije nego što uzmognemo sigurno raditi sa snagama i moćima astralnog života, moramo u potpunosti imati nadzor nad nama samima. Naš temperament, naša narav, moraju biti pod kontrolom pa tako ništa što vidimo ili čujemo ne smije u nama izazvati stanje uzbuđenosti, jer posljedice takve iritacije bit će ozbiljnije na astralnoj nego na ovoj razini. Snaga misli uvijek predstavlja ogromnu moć, ali ovdje dolje ona je ograničena i umrtvljena teškim fizičkim moždanim česticama koje nisu stavljene u pokret. U astralnom svijetu sve je to daleko slobodnije i jače; za čovjeka potpuno probuđenih sposobnosti osjećaj ljutnje spram druge osobe prouzročit će ozbiljnu, pa čak i fatalnu povredu.

Osim temperamenta, potrebno je kontrolirati i živce. Prividna i užasavajuća opažanja s kojima se možemo susresti ne smiju dovesti u pitanje neustrašivost i hrabrost. Mora se zapamtiti da se učenici koji bude čovjeka na astralnoj razini izvrgavaju određenoj odgovornosti za njegovu sigurnost, kao i za svoja djelovanja. Stoga

sve dok neofit ne prikupi dovoljno hrabrosti da ostane sam, pomagačevu će vrijeme biti utrošeno na njegovu zaštitu, u stalnom boravljenju oko njega, što bi očito bilo nerazumno očekivati.

Treba biti siguran u postojanje živčane kontrole. Živce treba pripremiti za rad koji treba biti izvršen. Kandidati to čine sada, kao i nekada, prolazeći ono što se naziva iskušenjima zemlje, vode, zraka i vatre.

Drugim riječima, treba naučiti, ne samo u teoriji već i praktičnim iskustvom, da u njihovim astralnim tijelima nijedan od tih elemenata ne postane za njih štetan, da nitko ne zastane pred kakvom zaprekom na putu rada kojeg moraju obaviti.

Uvjereni smo da će nas u fizičkom tijelu vatra spržiti, voda utopiti, da čvrsta stijena predstavlja nepremostivu prepreku našem napredovanju, da ne možemo letjeti. To je toliko duboko u nama da je za većinu ljudi potreban veliki napor nadilaženja instinktivne akcije koja iz toga proizlazi i razumijevanja kako u astralnom tijelu i najtvrdja stijena ne predstavlja prepreku slobodnom kretanju, kako se može skočiti s najviše stijene, zaroniti u grotlo proključalog vulkana ili u dubine nedokučivih oceana.

Sve dok čovjek to ne spozna, znajući dovoljno da bi mogao djelovati instinktivno i sigurno, beskoristan je za astralni rad, jer će u hitnim slučajevima koji stalno naviru biti trajno paraliziran prividnom nesposobnošću. Stoga on mora proći iskušenja i mnoga druga neobična iskustva da bi se hrabrošću i mirnoćom suočio s naj-

groznijim prilikama usred najodvratnije okoline, da bi činjenično pokazao da njegovi živci mogu biti podvrgnuti bilo kakvim i svim različitim situacijama u kojima bi se u bilo kojem trenutku mogao naći.

Nadalje, potrebno je kontrolirati um i želje. Um - zbog toga što je bez sposobnosti koncentracije nemoguće učiniti dobar rad među zbunjujućim tijekovima astralne razine. Želje - zbog toga što je u ovom neobičnom svijetu želja uobičajeno česta. Sve dok se ne uzmogne kontrolirati taj dio naše prirode, mogli bismo se suočiti s našim vlastitim kreacijama kojih bismo se istinski posramili.

3. Spokojnost. Spokojnost je neobično važna; izuzeće svih briga i tjeskoba. Mnogi radovi podrazumijevaju umirivanje onih koji su uznemireni i razveseljavanje onih koji su tužni. Kako pomagač može vršiti ovakav rad ako njegova vlastita aura vibrira stalnim nemirom i zabrinutošću ili sivilom pogubne potištenosti koja proizlazi iz stalne depresije?

Za okultni razvitak ništa nije pogubnije od nepotrebne zabrinutosti nad sitnicama što nam nameće naše dvadeseto stoljeće, kada se često "od muhe radi slona". Većina nas provodi svoje živote u preuveličavanju najapsurdnijih sitnica, u ozbiljnim i nadasve iscrpnim radnjama slabljenja ni zbog čega.

Mi, izučavatelji prirodne filozofije, trebamo nadići takvo stanje iracionalne zabrinutosti i bezrazložne potištenosti. Mi, koji nastojimo postići određeno znanje

o kozmičkom poretku, trebali bismo shvatiti da je optimistički pogled na svijet uvijek bliži božanskom pogledu, a stoga i istini, jer samo to u svakoj osobi koja je dobra i predivna može na bilo kakav način biti stalnost; zlo po svojoj prirodi treba biti privremeno. Zapravo, kao što Browning kaže: "Zlo je ništica, nula, tišina koja uključuje zvuk", a iznad i iza svega "duša stvari je slatka, srce postojanja je nebesko počivanje." Stoga oni koji znaju stječu nepomućenu mirnoću te potpunim razumijevanjem združuju vedrinu koja proizlazi iz sigurnosti da će sve na kraju biti dobro. Oni koji žele pomoći moraju naučiti slijediti njihov primjer.

4. Znanje. Da bi bio koristan, čovjek mora imati određeno znanje o prirodi razine na kojoj treba djelovati. Što više znanja ima u bilo kojem pravcu, više će biti od koristi. Mora se pripremiti za zadatak pažljivo proučavajući literaturu prirodne filozofije (Leadbeater ovdje daje prvenstvo teozofskim knjigama od kojih smo neke do sada već objavili). Ne možemo očekivati da će mu oni čije je vrijeme toliko dragocjeno pokloniti svoju pažnju tumačeći mu ono što bi mogao naučiti ovdje dolje čitanjem knjiga. Onome tko već po svojim kapacitetima i sposobnostima nije "izučavatelj" nije potrebno o sebi razmišljati kao o kandidatu za astralni rad.

5. Nesebičnost. Nije potrebno mnogo govoriti o osobini nesebičnosti. Onaj tko je čak samo površno proučavao nauk prirodne filozofije morao je uočiti da čovjek

u kojem postoji i najmanje zrnice sebičnosti nije spreman uputiti se u rad s višim snagama i moćima niti je spreman pristupiti poslu čija se suština sastoji u tom da djelatnik zaboravi na sebe zbog dobrobiti drugih. Onaj tko još uvijek ima sebične misli, čija je osobnost dovoljno jaka ne dozvoljavajući mu da se odvoji od svog rada zbog osjećaja prezirnog ponosa ili ranjenog dostojanstva - takav čovjek nije spreman iskazati nesebičnu predanost pomagača.

6. Ljubav. Ova posljednja i najveća osobina također se uglavnom krivo shvaća. Najjasnije rečeno, to nije jeftin, beznačajno neodlučan sentimentalizam koji se uvijek iskazuje ispraznim frazama i pretjeranom općenitošću, bojeći se čvršće postojanosti zbog toga što bi ga "neuki" mogli proglasiti "nebratskim". Ono što se traži je ljubav, dovoljno jaka da se njome ne hvali već da djeluje bez da o njoj govori, silna želja za pomaganjem koja uvijek čeka priliku iako to želi učiniti u tajnosti, osjećaj koji cvjeta u srcima onih koji su shvatili veliki rad Logosa. Vidjevši ga jednom, spoznaju da u sva tri svijeta za njih ne postoji drugi pravac doli poistovjećivanja s Logosom u što je moguće većoj mjeri; ostat skroman na putu, velik na udaljenosti, sićušan kanal predivne božanske ljubavi koja kao i Božji mir osvježava čovjekovo razumijevanje.

To su kvalitete čijem zadobivanju pomagač mora neprekidno težiti i koje u razumljivoj mjeri mora na kraju zadobiti prije negoli se uzmogne nadati da će "Veliki" koji stoji iznad odlučiti da je spreman za buđe-

nje. Ideal je u istini "visokog". Ipak, ne treba odustati i pomisliti da će za vrijeme svoje borbe ostati beskoristan na astralnoj razini. Postoji zaista mnogo toga što se može učiniti sigurno i uspješno.

Teško je zamisliti da među nama ne postoji netko tko noću, kada se nalazi izvan svog fizičkog tijela, ne bi bio sposoban učiniti neko milosrdno ili dobro djelo. Naše stanje tijekom sna obično se sastoji od zadubljenosti u jednu misao. Moramo upamtiti da u san unosimo misli koje su nas uglavnom zaokupljale tijekom dana. Osobito je bitna posljednja misao prije zapadanja u san. Ako od te posljednje misli učinimo snažnu namjeru da odemo i pružimo pomoć nekome za koga znamo da mu je potrebna, duša oslobođena tijela nedvojbeno će ponijeti tu namjeru i pomoć će biti pružena. Postoji nekoliko slučajeva činjenja takvih pokušaja kada je izabrana osoba u potpunosti bila svjesna napora budućeg pomagača pa je čak vidjela njegovo astralno tijelo u činu nošenja uputa koje su na njemu bile utisnute.

Nitko ne treba biti ražalošćen misliju da nema udjela u tom veličanstvenom radu. Takav bi osjećaj u cijelosti bio netočan, jer svatko tko može misliti može i pomoći. Nema potrebe takvu korisnu djelatnost ograničiti samo na sate sna. Ako znate (a tko ne zna?) nekoga tko je tužan ili tko pati, pošaljite mu misao ljubavi i iskrenih dobrih želja. Budite sigurni da su takve misli i želje stvarne, žive i jake. Kada ih pošaljete, one će izvršavati vašu volju proporcionalno snazi koju ste u nju ugradili. Misli su stvari, jako realne stvari, potpuno vidljive onima čije su oči otvorene u tolikoj mjeri da mogu vidjeti.

Mislima najsiromašniji ljudi, jednako kao i najbogatiji, mogu dati svoj doprinos dobrohotnom radu za svijet. Na taj način, bez obzira da li svjesno možemo funkcionirati na astralnoj razini ili ne, svi se možemo pridružiti i svi bismo se trebali pridružiti vojsci nevidljivih pomagača.

Aspirant koji želi postati jedan od grupe nevidljivih pomagača koji rade prema uputama velikih "Učitelja mudrosti" pripremat će se za daleko veću shemu razvitka. Umjesto djelomične spremnosti, nastojat će se pripremiti za daleko veći zadatak kako bi slijedio "njihove" stope, podčinjavajući sve energije vlastite duše za postizanje onoga što su "oni" postigli. Tako njegova moć pomaganja neće biti ograničena samo na astralnu razinu, već će se proširiti na one više razine koje su pravi dom čovjekove božanske biti.

Za njega je put već odavno označen mudročću onih koji su na njega stupili u davnim vremenima, put samorazvitka koji prije ili kasnije svi moraju proći, bez obzira da li ga odluči prihvatiti svojom slobodnom voljom ili čekajući da ga polagana, sveprodorna snaga evolucije, nakon mnogo života i mnogo patnji, izvuče iz bezvoljnosti. Mudar čovjek je onaj koji odmah stupa na "Put", odlučno okrećući svoje lice prema postignuću "adeptstva", da bi oslobođen svih sumnji, straha i tuge, mogao pomoći drugima da pronađu sigurnost i sreću. Koji su koraci na tom "Putu svetosti", kako ga budisti nazivaju, i kojim slijedom dolaze vidjet ćemo u sljedećem poglavlju.

Poglavlje XX

Put probacionizma

Knjige Istoka govore nam da postoje četiri načina pomoću kojih se čovjek dovodi na početak puta duhovne evolucije:

1. Družeci se i prateći one koji su na njega stupili.

2. Slušajući i čitajući učenja prirodne filozofije.

3. Refleksijom prosvijećenosti; čistom i potpunom energijom napornog razmišljanja može se dospjeti do istine ili do nekog njezinog dijela.

4. Vježbanjem vrline, što znači da dugi niz godina u vrlini provedenih života, premda to neophodno ne uključuje povećanje intelektualnosti, postupno u čovjeku razvija dovoljno intuicije koja će mu omogućiti da shvati nužnost stupanja na Put te mu pokazati kojim smjerom treba ići.

Kada je na jedan od ovih načina stigao do te točke, pred njim se prostire Put do najvišeg *adeptstva* odluči li krenuti njime. Pišući za izučavatelje okultizma, nužno je naglasiti da na sadašnjem stupnju razvoja ne možemo očekivati da ćemo naučiti sve ili gotovo sve; može-

mo se nadati znanju samo o prvim koracima toga puta. O onim sljedećima znamo jako malo, ali ipak možemo uhvatiti povremene bljeskove neopisive slave koja ih okružuje.

Prema ezoterijskom učenju, ti su koraci svrstani u tri velike grupe:

1. Razdoblje probacionizma koje se odvija prije nego li je dana bilo kakva obveza ili inicijacija (u punom smislu riječi). To dovodi čovjeka do stupnja gdje je potrebno uspješno proći kroz ono što se u teozofskim knjigama naziva kritičnim razdobljem "Pete runde".

2. Razdoblje obveze učenja ili odgovarajućeg Puta (službovanja) čija su četiri stupnja često opisana u istočnjačkim knjigama kao "*četiri sveta puta*". Na kraju učenik postiže adeptstvo - razinu koju bi čovječanstvo trebalo dosegnuti po završetku "Sedme runde".

3. Ono što se možemo usuditi nazvati razdobljem službe gdje adept obnaša određenu dužnost (u skladu s velikim kozmičkim zakonom) u vladanju svijetom i glede toga prima poseban zadatak. Naravno, svaki adept - čak i svaki učenik, kada je jednom definitivno prihvaćen, kao što smo vidjeli u prethodnim poglavljima - preuzima udio u velikom poslu pomaganja i unaprjeđivanja evolucije čovjeka. Oni koji stoje na višim razinama zaduženi su za posebne odjeljke i odgovaraju u kozmičkoj shemi kraljevim ministrima u dobro organiziranoj zemaljskoj državi.

Prije nego što detaljnije razmotrimo razdoblje probacionizma, dobro je spomenuti da je u većini svetih knjiga Istoka to stanje okarakterizirano i prepoznato kao preliminarno, jedva kao dio Puta, jer se smatra da se na Put stupa samo onda kada se prisegne (kada se da zavjet). Činjenicom da brojenje stupnjeva započinje upravo ovdje može biti stvorena razumljiva nejasnoća. Ponekad su sami stupnjevi ubrojani, a ponekad inicijacija vodi u ili izvan njih. Proučavajući knjige, mora se stalno biti na oprezu kako bi se izbjegli nesporazumi.

Međutim, razdoblje probacionizma razlikuje se od ostalih. Razlike između stupnjeva manje su naznačene ovdje nego razlike između više grupe, a potraživanja nisu toliko određena ili zahtjevna. Bit će lakše protumačiti tu posljednju točku nakon što se prikaže popis pet stadija tog razdoblja s pridruženim im kvalifikacijama. Prva četiri opisao je Mohini Mahun Chatterji u prvom "Provođenju londonske lože" gdje čitatelje izvješćuje jasnije i detaljnije. Izuzetno vrijedne informacije daje nam dr. Besant u "Putu učenja" i "Vanjskom sudu".

Nazivi pridruženi stadijima razlikuju se jer se u ovim knjigama koristi hindi sanskrtska terminologija, a rabljeni pali nazivi potječu od budističkog sustava. No, iako se subjektu prilazi s različitih strana, potrebne kvalitete su iste čak i s obzirom na različitost forme. Kratko objašnjenje svake riječi bit će prikazano u zagradi, a potom će slijediti tumačenje koje obično daje Učitelj. Budisti prvi stupanj nazivaju:

1. *Manodvaravajjana* (otvaranje vrata uma ili bijeg pomoću vrata uma). U njemu kandidat postiže čvrsto intelektualno uvjerenje u nepostojanost i bezvrijednost isključivo zemaljskih ciljeva. Često je opisano kao učenje razlike između stvarnog i nestvarnog. Da bi se to naučilo, često je potrebno jako mnogo vremena i teških lekcija. Očito je da to mora biti prvi korak prema pravom napretku, jer nijedan čovjek ne može krenuti na Put svim srcem prije nego što se definitivno odluči "zavoljeti one stvari koje su gore, umjesto onih stvari koje pripadaju zemlji". Ta odluka mora doći iz uvjerenja da se ništa na zemlji ne može usporediti s našim životom. Ovaj korak hinduisti nazivaju "Vivekovim postignućem ili odabirom", a Sinnet ga naziva zakletvom na vjernost svojoj višoj "biti".

2. *Parikamma* (priprema za djelovanje) - stanje u kojem kandidat uči djelovati ispravno jednostavno zato što je to ispravno, ne razmišljajući o svom vlastitom gubitku ili dobitku na ovom ili na budućem svijetu, postižući, kao što to naukovanje istočnjaka nalaže, potpunu indiferentnost spram uživanja u plodovima njegovog djelovanja. Ta je indiferentnost prirodni rezultat prethodnog koraka. Kada neofit jednom shvati nestvarni i nestalni karakter svih zemaljskih nagrada, prestaje težiti istima; kada jednom sjaj stvarnosti obasja dušu, ništa "ispod" ne može više biti predmetom neke od želja. Tu višu indiferentnost ili ravnodušnost hinduisti nazivaju *Vairagya*.

3. *Upacharo* (pažnja ili vođenje) - stanje u kojem se mora postići "šest preduvjeta" (hinduski *Shatsampatti*). Na pali jeziku oni su:

a) *Samo* (ravnodušnost) - čistoća i mirnoća misli što proizlazi iz savršene kontrole uma. Ovaj je preduvjet izuzetno teško postići, a on je pak najpotrebniji. Sve dok um nije poslušan i podložan vođenju volje, ne može biti savršen instrument Učiteljevog rada u budućnosti. Osobina je izuzetno opsežna. Uključuje samokontrolu i spokojnost koji su opisani u Poglavlju XIX kao nužnost za astralni rad.

b) *Damo* (podjarmljivanje) - slično ovladavanju, a stoga i pročišćenju nad nečijim djelovanjem i riječima - osobina koja neophodno proizlazi iz prethodne.

c) *Uparati* (prekid) - osobina se tumači kao prekid bogomoljstva ili vjerovanja u potrebnost bilo kojeg čina ili ceremonije koju propisuje pojedina religija, što vodi aspiranta do neovisnosti misli te do šire i velikodušnije tolerancije.

d) *Titikha* (izdržljivost ili odvajanje) - osobina kojom se naznačuje spremnost veselog podnošenja onoga što čovjeku karma može donijeti i rastajanja od sveg svjetovnog kada se za to ukaže potreba. Također to uključuje ideju potpunog nepostojanja negodovanja i ljutnje zbog štete ili nepravde; čovjek zna da su oni koji mu nanose štetu ili nepravdu samo instrumenti njegove vlastite karme.

e) *Samadhana* (nakana) -jednousmjerenost, uključivanje na sposobnosti skretanja s nečijeg puta zbog napasti. Ova je osobina slična "privrženosti" iz prethodnog poglavlja.

f) *Saddha* (vjera) - povjerenje u Učitelja i sebe; povjerenje da je "Učitelj" kompetentna osoba. Ma kakvo nepovjerenje učenik može osjećati prema svojim vlastitim snagama i moćima, ipak u sebi sadrži božansku iskru koja će mu, pretvorena u plamen, jednoga dana omogućiti da dosegne ono što je njegov Učitelj već postigao.

4. *Anuloma* (izravan poredak ili slijed; naznačuje da njegovo postignuće slijedi kao prirodna posljedica prethodnih triju) - stanje u kojem je intenzivnom željom postignuto odvajanje od zemaljskog života i sjedinjenje s najvišim koje hinduisti nazivaju Mumukshatva.

5. *Gotrabhu* (stanje spremnosti za inicijaciju) - u tom stanju kandidat sabire svoje prethodne stečevine, osnažuje ih do stupnja potrebnog za sljedeći veliki korak kojim će stupiti na vlastiti Put kao prihvaćen učenik. Ostvarenje tog stupnja brzo je praćeno inicijacijom u sljedeći stupanj. Odgovarajući na pitanje: "Tko je Gotrabhu?" Buddha odgovara: "Gotrabhu je čovjek koji posjeduje stanja iz kojih proizlazi trenutani početak posvećenja."

Mudrost potrebna za prihvaćanje PUTA SVETOSTI naziva se Gotrabhu-gnana.

I sada, kada smo letimice pogledali korake probationizma, moramo istaknuti ono što se odnosi na početak. Savršeno postignuće tih osobina i sposobnosti ne treba očekivati u ranom stadiju. Mohini kaže: "Ako su sve osobine jednako jake, adeptstvo se postiže u istoj inkarnaciji." Ali nešto takvo je izuzetno rijetko. Kandidat mora neprestano ići u smjeru tog znanja i tih osobina. Pogrešno je misliti da nikome nije dopušten sljedeći korak ukoliko nije u potpunosti ovladao ostalima; oni ne moraju ići određenim redom kao posljednji stadiji. U mnogim će slučajevima čovjek razvijati određene osobine u isto vrijeme, prije jednu uz drugu nego u pravilnom slijedu.

Očito je da čovjek vrlo lako može raditi duž velikog dijela Puta nesvjestan njegovog postojanja. Bez sumnje je mnogo dobrih kršćana, mnogo ljudi slobodnog duha već daleko na Putu koji ih može dovesti do inicijacije, premda u svom životu možda nikada nisu čuli za riječ "okultizam" ili za prirodnu filozofiju. Namjerno sam spomenuo ove dvije vrste jer je u svim drugim religijama okultni razvitak prepoznat kao mogućnost te stoga zasigurno uočen od strane onih koji teže nečemu što će ih zadovoljiti više nego egzoterijska vjera.

Također moram naglasiti da koraci razdoblja probationizma nisu razdijeljeni inicijacijom, iako će zasigurno biti prožeti raznolikim iskušenjima i probama na svim razinama te mogu biti poduprijeti ohrabrujućim iskustvima, nagovještajima i pomoći kad god se ona sigurno može pružiti. Ponekad smo skloni slobodnije

rabiti riječ "inicijacija" glede spomenutih iskušenja i proba. Ispravno govoreći, ona odgovara jedino uzvišenoj ceremoniji kojom je učenik formalno prihvaćen na viši stupanj od imenovane službene osobe koja u ime "Jedinog inicijatora" prima učenikov svečani zavjet i polaže u njegove ruke novi ključ znanja kojeg će koristiti na stupnju što ga je postigao. Takva se inicijacija primjenjuje pri ulasku u dio koji će od tada razmatrati, kao i pri prelasku iz jednog koraka u drugi.

* * *

Smatrao sam da je ovo poglavlje najbolje ostaviti nepromijenjeno, onakvo kako sam ga napisao prije više od trideset godina. Od tada se mnogo toga promijenilo. Nakon svega, čovječanstvo ipak evoluiralo polagano, a javno mnijenje se glede materije koju obrađujem u ovoj knjizi ipak promijenilo. Zbog toga nam je dopušteno da u kasnijoj literaturi podrobnije obradimo tu temu. Ako je nabranjem oskudnih i tehničkih podataka o izloženim kvalifikacijama probuđeno zanimanje nekog od čitatelja, ako unutar sebe osjeti potrebu traženja "Puti svetosti" i stupanja na njega, predlažem mu nedavno objavljenu knjigu "Učitelj i Put" koju sam napisao isključivo o tome, a u kojoj se nalazi daleko više prikladnih informacija.

Poglavlje XXI

Vlastiti put

Na četvrtom stadiju Puta nalazi se 10 Samyojana ili karika koje vežu čovjeka za krug ponovnih rođenja sprečavajući njegov ulazak u nirvanu. One moraju biti odbačene. Ovdje počinje razlika između razdoblja obvezatnog učenja i prethodnog probacionizma. Djelomično skidanje okova neće biti dovoljno. Prije nego što kandidat prijeđe s jednog stupnja na drugi, mora u cijelosti biti oslobođen određenih tereta. Njihovim nabrojanjem upoznat ćemo potrebne uvjete. Stoga nema razloga za čuđenje glede tvrdnje sadržane u svetim knjigama da je ponekad za prelazak tih etapa Puta potrebno sedam inkarnacija.

Svaki od četiriju koraka ili stadija također se dijeli. Svaki stadij ima svoj: 1.) *Maggo* ili Put tijekom kojeg se izučavatelj nastoji riješiti okova; 2.) *Pala* (rezultat ili plod), kada pronalazi rezultate svojeg djelovanja koji se sve više i više pokazuju; 3.) *Bhavagga* ili dovršenje, razdoblje u kojemu su rezultati na vrhuncu i kada je sposoban na zadovoljavajuć način izvršiti rad koji pripada koraku ili stadiju na kojemu sada čvrsto stoji; 4.) *Gotrabhu*, namjera, stanje u kojem je potpuno spreman primiti sljedeću inkarnaciju. Prvi stadij je:

I. *Sotapati* ili *Sowan*. O učeniku koji je dosegao tu razinu govori se kao o *Sowani* ili *Sotapanni* - "onaj tko je ušao u tijek" -jer u tom razdoblju, iako može oklijevati, iako može podleći daleko profinjenijim iskušenjima i skrenuti s puta na neko vrijeme, ne može više pasti iz stanja svoje duhovnosti i postati običan svjetovnjak. Ušao je u tijek određene uzvišene ljudske evolucije u koju čitavo čovječanstvo mora ući oko sredine sljedeće "runde", sve dok ne ostavi za sobom privremene neuspjehe pomoću velikoga životnog vala, čekajući daljnji progres sve do narednog lanca svjetova.

Učenik sposoban za takvu inicijaciju spreman je prestići većinu čovječanstva u iznosu čitave "runde" svih sedam planeta. Čineći to, osigurao se od mogućnosti ispadanja iz tijeka "Pete Runde". Dosljedno tomu, o njemu se ponekad govori kao o "spašenom" ili "sigurnom", što je posljedica nerazumijevanja ove ideje. Iz krive interpretacije proizlazi čudna teorija spasenja koju zagovara određen dio kršćanske zajednice. "Vječni spas" o kojem govore neki od njihovih dokumenata nije vječna muka, kako su pogrešno tumačili neuki.

Okovi kojih se mora riješiti prije negoli prijeđe na sljedeći stadij jesu:

1. *Sakkayaditthi* - vlastita zabluda ili iluzija.
2. *Vichikichchha* - sumnja ili nesigurnost.
3. *Silabbataparamasa* - praznovjerje.

Prvi od njih je "Ja sam ja" svijest. Povezan je s osobnošću. On je samo iluzija te mora biti uklonjen na pr-

vom koraku stvarnoga gornjeg puta. Da bi se karike u potpunosti zbacile, potrebno je još nešto više, jer se tu uključuje činjenica da individualnost uistinu čini jedno sa "Svim", da stoga ne može postojati nikakav drugi interes suprotan interesu braće i da je najistinskije napredovanje ono koje pomaže napredak drugih.

Prvi znak i jamstvo stupanja na razinu Sotapati jest učenikov prvi ulazak na razinu iznad mentalne, onu koju obično nazivamo budičkom. Bit će to najjednostavniji dodir najniže podrazine s tim veličanstveno uzdignutim stanjem koje učenik može doživjeti, iako uz "Učiteljevu" pomoć. Ali čak i taj dodir je nešto što se nikada ne može zaboraviti, nešto što pred njim otvara vrata novoga svijeta, iz korijena mijenjajući njegove osjećaje i koncepcije. Tada po prvi put svojom proširenom svijesću s te razine on istinski shvaća istaknuto jedinstvo svega, ne samo kao intelektualnu koncepciju već kao jasnu činjenicu što se prostire pred njegovim otvorenim očima. Tada zaista zna nešto o svijetu u kojem živi, tada dobiva slabašne bljeskove o tome kakvi moraju biti ljubav i milosrđe velikih "Učitelja".

Glede drugog *okova* potrebna je riječ opomene. Mi, koji smo navikli na europski način razmišljanja, skloni smo ideji da od učenika može biti zatraženo slijepo i nerazumno prijanjanje određenim dogmama. Čuvši da je *sumnja* prepreka okultnom napretku, skloni smo povjerovati da je ispravno od sljedbenika tražiti neupitnu i nepobitnu vjeru, kao što moderna vjerovanja i čine. Nijedna ideja u cijelosti ne može biti neistinitija.

Istina je da je sumnja (ili prije nesigurnost) glede određenih pitanja prepreka duhovnom napretku, ali antidot toj sumnji nije slijepa vjera (koja se smatra okovom) već sigurnost uvjerenosti koja se temelji na individualnom eksperimentu ili matematičkom zaključivanju. Dok dijete dvoji o točnosti množenja, teško da će postići znanje o višoj matematici. Njegove dvojbe mogu se na zadovoljavajuć način razjasniti prihvaćanjem razumijevanja, temeljenog na razumu ili eksperimentu. On vjeruje da su dva puta dva četiri ne zbog toga što mu je tako rečeno, već zbog toga što je to postala činjenica u koju se sam uvjerio. Upravo tom metodom, i samo tom metodom, mogu se rješavati sumnje poznate okultizmu.

Vichikichchha je označena kao sumnja u doktrinu karme i reinkarnaciju te u djelotvornost metode prihvaćanja najvišeg dobra "Putu svetosti". Biti oslobođen od te Samyojane znači napredovati apsolutnom sigurnošću zasnovanom na osobnom neposrednom znanju ili na razumijevanju da je okultno učenje glede tih točaka istinito.

Da bi se zbacili okovi treće vrste, potrebno je otkloniti sve vrste nerazumnog ili pogrešnog vjerovanja, svu ovisnost glede djelotvornosti vanjskih rituala i ceremonija te njihovog značenja pri pročišćenju srca. Onaj tko ih odbacuje mora naučiti biti ovisan o sebi samom, ne o drugima, niti o vanjskim ljuskama bilo koje religije.

Prva tri okova čine skladan niz. Kada je razlika između individualnosti i osobnosti u cijelosti shvaćena, moguće je do neke mjere procijeniti i poštovati pravi

smjer reinkarnacije, a time i raspršiti sve sumnje koje u vezi s tim postoje.

Tako znanje o duhovnoj stalnosti istinskoga ega uzdiže povjerenje o nečijoj duhovnoj snazi, raspršujući praznovjerje.

II. *Sakadagami*. O učeniku koji je dospio na drugi stupanj govori se kao o Sakadagaminu - "čovjek koji se vraća samo jednom" - što znači da će čovjeku koji je dosegao tu razinu trebati samo jedna inkarnacija prije nego što postigne arhatstvo. Na tom stupnju nije potrebno rješavati se bilo kakvih okova, ali učenik je zauzet smanjivanjem i maksimalnim ograničavanjem onih koji ga još uvijek vežu. Međutim, ovo je obično razdoblje znakovitoga psihičkog i intelektualnog napretka.

Ono što se naziva psihičkim sposobnostima nije se prethodno tražilo, ali one moraju biti razvijene na ovom stupnju. Bez njih je nemoguće primiti znanje koje treba dati ili izvršavati viši rad za čovječanstvo u kojem sada učenik ima priliku sudjelovati; tijekom budnoga fizičkog življenja mora imati razvijenu astralnu svijest, a tijekom sna pred njegovim će se očima otvoriti nebeski svijet - jer svijest čovjeka koji je odvojen od svog fizičkog tijela uvijek je jedan stupanj viša nego dok je zatvoren u svojoj kući od krvi i mesa.

III. *Anagami*. Anagamin (onaj tko se ne vraća) je nazvan tako jer, dosegovši ovaj stadij, trebao bi biti sposoban dosegnuti sljedeći tijekom postojećeg života. On

uživa, krećući se "rundom" svojega dnevnog rada, sve vpličanstvene mogućnosti progresa dane pomoću punog posjedovanja neprocjenjivih sposobnosti nebeskoga svijeta. Napuštajući noću svoj fizički omotač, ponovno ulazi u predivno proširenu svijest koja pripada Buddhi. Time dolazi do onoga što ga ograničava:

4. *Kamaraga* - vezanost za osjetilne užitke, kojima kao uzor služi zemaljska ljubav.
5. *Patigha* - mogućnost ljutnje i mržnje.

Izučavatelj koji se riješio tih okova ne može više nikad biti pokoleban utjecajem svojih osjetila niti u smjeru ljubavi niti u smjeru mržnje. Oslobođen je od vezanosti ili nemira fizičke razine.

I ovdje se ponovno moramo čuvati krive koncepcije koja se toliko često susreće. Najčišća i najplemenitija ljudska ljubav nikada ne iščezne i nije nikada, ni na koji način, umanjena okultnim treningom. Upravo suprotno. Ona se povećava i širi sve dok ne obuhvati sve s istim žarom s kojim je isprva obasipala jednog ili dvoje. Ali učenik se vremenom diže iznad svih obzira (razmatranja) povezanih s osobnošću onih oko njega pa je stoga oslobođen nepravde i pristranosti koju zemaljska ljubav toliko često donosi pri njegovom obučavanju.

Ni na trenutak se ne smije pomisliti da bi stječući tu široku nesklonost prema svima izgubio posebnu ljubav prema svojim prijateljima. Neobično savršena veza između Anande i Buddhe, kao i ona između svetog Ivana i Isusa, dovoljan je dokaz. Odnos između Učitelja

i učenika jači je od ikakve zemaljske veze. Jer ljubav koja cvjeta na Putu svetosti jest ljubav između ega, ne ljubav između osobnosti. Stoga je ona trajna i jaka, bez bojazni od smanjenja i nestalnosti, jer to je ona "savršena ljubav koja otklanja strah".

IV..*Arhat* (dostojan poštovanja, savršen). Dolaskom na ovaj stupanj aspirant trajno uživa svijest budičke razine: sposoban je koristiti njezine moći i snage dok se nalazi u fizičkom tijelu. Napuštajući ga za vrijeme transa ili sna prelazi u neiskazivu slavu nirvaničke razine. U tom stanju okultist se mora riješiti preostalih pet okova. Oni su:

6. *Ruparaga* - želja za ljepotom forme ili za fizičkom egzistencijom u formi, uključujući to čak i u nebeskom svijetu.
7. *Aruparaga* - želja za bezobličnim životom (životom bez forme).
8. *Mano* - ponos.
9. *Uddhachcha* - nespokoјstvo ili nemir.
10. *Avijja* - neznanje.

Odbacivanje Ruparage uključuje napuštanje svake želje za zemaljskim životom ma koliko on bio plemenit i uznosit, kao i za astralnim i nebeskim životom, ma koliko on bio veličanstven, a također i svaku podvrgnutost prekomjernom utjecaju ili odbijanju uz pomoć vanjske ljepote ili ružnoće bilo koje osobe ili stvari.

Aruparaga - želja za životom na najvišoj i najbezobličnijoj razini mentalnoga svijeta ili na još uzvišenijoj

budičkoj razini bit će jednostavno više ili manje čulna forma sebičnosti koje se treba riješiti, kao i sljedećeg okova. Uddhachcha zaista znači "izloženost umnom uznemiravanju". Čovjek koji se konačno riješio tog okova bit će potpuno neuznemiren glede bilo čega što mu se može dogoditi - savršeno nepropustan za ikakvu vrstu napada na njegovu uzvišenu vedrinu.

Rješavanje neznanja uključuje stjecanje savršenog znanja - praktično sve znanje u vezi s našim planetarnim lancem. Kada su svi okovi konačno zbačeni, napredujući ego doseže peti stupanj - stanje punoga adeptstva, postajući:

V. *Asekha*, "onaj tko više ne mora učiti" o našem planetarnom lancu. Na našoj sadašnjoj razini potpuno nam je nemoguće shvatiti što to postignuće znači. Pred budnim očima adepta leži sav sjaj nirvaničke razine. Napuštajući svoje tijelo, ima moć uzdignuti se na nešto još više - razinu koja nama predstavlja samo ime. Profesor Rhys Davids tumači: "Sad je oslobođen svih grijeha; vidi i prosuđuje sve stvari u ovom životu po njihovoj istinskoj vrijednosti; iz njegovog je uma iskorijenjeno svako zlo; za sebe doživljava samo pravedne želje, nježno milosrđe, sklonost i izrazitu ljubav prema drugima."

Da bismo pokazali kako je malo izgubio osjećaja ljubavi, čitamo u Metta Sutta o stanju uma onoga tko stoji na ovoj razini: "Poput majčinske ljubavi koja će po cijenu vlastitog života zaštititi svog sina, takva ljubav neka tamo bude prema svim živim bićima. Neka neiz-

mjerna dobra volja prevlada u čitavom svijetu, iznad, ispod, uokolo, neograničena, nepomiješana s ikakvim osjećajem različitog ili suprotnog interesa. Kada čovjek postojano ostaje u tom stanju uma, bez obzira da li stoji ili hoda, sjedi ili leži, događa se ono što je zapisano: 'Čak u ovom životu pronašao je svetost (uzvišenost)'."

Poglavlje XXII

O onome što se nalazi "iza"

Očito je da ne možemo bilo što drugo znati o osobinama potrebnim za još više razine koje se otvaraju pred savršenim čovjekom. Potpuno je jasno da je, postajući *asekha*, iscrpio sve mogućnosti moralnog razvitka, pa stoga daljnji napredak njemu znači još šire znanje i još čudesnije duhovne moći. Rečeno je da kada čovjek na taj način postigne svoju duhovnu veličinu, bilo to tijekom polaganog evolutivnog napretka bilo kraćim putem samorazvitka, postiže punu kontrolu nad vlastitim sudbinama, odlučujući o svom budućem evolutivnom pravcu između sedam mogućih putova koji se pred njime otvaraju.

Prirodno je da na sadašnjoj razini ne možemo očekivati mnogo veće razumijevanje glede toga. Do našega uma dopiru samo slabašna opća slika i konture, izuzevši jednu koja adepta izdvaja iz zemaljskog lanca koji mu više ne osigurava dovoljno mjesta za njegovu evoluciju.

Jedan put je put onih koji idu "prihvatiti nirvanu". Koliko dugo ostaju u tom uzvišenom stanju, za kakav se rad pripremaju, koji će biti njihov budući evolutivni

pravac - pitanja su o kojima ništa ne znamo. Kada bi se o tome i mogla dati neka informacija, vjerojatno bi nam bila poprilično nerazumljiva.

Ali možemo shvatiti toliko da blagoslovljeno stanje nirvane nije, kako neki netočno smatraju, stanje prazne ništavnosti, već je stanje intenzivnije i dobrohotnije aktivnosti; uzdizanjem po ljestvama prirode čovjekove se mogućnosti povećavaju, njegov rad za druge postaje veći i dalekosežniji, a beskonačna mudrost i beskonačna moć predstavljaju mu samo veću mogućnost služenja, jer njima upravlja beskonačna ljubav.

Druga vrsta odabire duhovnu evoluciju ne toliko daleku čovječanstvu. Iako nije izravno povezana sa sljedećim lancem našeg sustava, proteže se kroz dva duga razdoblja koja odgovaraju "prvoj i drugoj rundi". Na kraju, oni također prihvaćaju *nirvanu*, no na višem stupnju od prethodno spomenutog.

Ostali se pridružuju evoluciji *deva*, čiji progres počiva unutar velikog lanca sastavljenog od sedam manjih lanaca poput našega. Svaki od lanaca njima predstavlja jedan svijet. O tom se evolutivnom pravcu govori kao o najpostupnijem i najmanje strmim, za razliku od ostalih. Iako se ponekad spominje u knjigama kao "odbacivanje iskušenja da bi se postalo dobrim", to samo čini usporedbu s plemenitim visinama samoodricanja Nirmanakaye kako se to već može opisati na ovakav poluvredljiv način, jer adept koji odabere ovaj pravac pred sobom ima zaista veličanstven put. Put koji je izabrao nije najkraći, ali je izrazito plemenit, što se može vidjeti

iz činjenice da ga je izabrala sveta Marija, Isusova majka, desegnuvši stadij adeptstva. Tada se susrela s glasovitim i odgovornim zaduženjem "Majke Svijeta".

Još jednu grupu čine Nirmanakaye, oni koji potiskuju sve lakše metode izabirući najkraći, ali najstrmiji put do visina koje se još uvijek nalaze pred njima. Čine ono što se pjesnički može izraziti kao "zaštitni zid". U "Glasu tišine" piše: "Štite svijet od daljnjeg i daleko većeg jada i tuge." Ne čuvaju samo od vanjskih zlih utjecaja već posvećuju cjelokupnu svoju snagu radu slijevanja duhovne snage i pomoći bez kojih bi čovječanstvo bilo u daleko težem položaju nego što je sada.

Postoje također oni izravnije povezani sa čovječanstvom. Ponovno se inkarniraju odabirući put što vodi kroz četiri stadija onoga što smo označili kao službeno razdoblje. Među njima se nalaze "Učitelji mudrosti", oni od kojih smo mi, izučavatelji prirodne filozofije, naučili djeliće moćne harmonije razvijajuće prirode. Može se činiti da samo malobrojni prihvaćaju ovaj smjer - vjerojatno samo onolko koliko je potrebno da se obavi fizička strana rada.

Čuvši za ove različite mogućnosti, ljudi često brzo uzvikuju da Učitelji ne mogu drugačije nego izabrati pravac koji najviše pomaže čovječanstvu. Boljim poznavanjem i većim znanjem zasigurno nešto takvo ne bi vidjeli. Nikada ne bi smjeli zaboraviti da uz našu postojbu i druge evolucije u Sunčevom sustavu te da nesumnjivo treba provesti ogroman plan Logosa na kojemu adepti rade duž svih sedam pravaca o kojima smo već govorili.

Izbor Majstora ovisit će o potrebama; staviti se u službu apsolutnom nesebičnošću, biti na raspolaganju glavnim snagama tog dijela velike evolutivne sheme.

* * *

To je, dakle, put koji se nalazi pred nama, "Put" kojim bi svatko od nas trebao koračati. Veličanstvenim se doimaju njegove visine, ali moramo zapamtiti da se one dostižu postupno, korak po korak; oni koji se sada nalaze blizu vrha jednom su se uspinjali kao što mi sada činimo. Iako se "Put" isprva čini težak i strm, napredovanjem naše noge postaju čvršće, a vidokrug širi. I tako postajemo sposobniji pomoći onima koji se penju uz nas.

Zbog toga što je isprva toliko težak i strm našoj nižoj prirodi ponekad je nazvan "putem jada", što je poprilično netočno. No, dr. Besant je to predivno opisala: "Usprkos svim tim patnjama postoji duboka i stalna radost, jer patnja potječe od niže prirode, a radost od više. I kada je posljednja mrvica osobnosti nestala, sve što je bilo podložno patnji iščezlo je; u savršenom adeptu postoje nepomućen mir i vječno veselje. On vidi kraj prema kojem je sve djelovanje usmjereno, veseli se tom kraju znajući da je zemaljska tuga samo prolazna faza ljudske evolucije."

Iz ovoga proizlazi duboko zadovoljstvo koračanja "Putem", razumijevanja cilja i načina na koji se do njega

dolazi, znajući da se korisne moći povećavaju, a niža priroda polagano nestaje. Malo je rečeno o zrakama veselja koje obasjavaju "Put" na uzvišenim razinama, o objavljivanju zasljepljujućih bljeskova slave, o plemenitosti koju zemaljske oluje ne mogu pomutiti. Za sve one koji su stupili na "Put" svi drugi putovi izgubili su svoju draž, a na njemu se i najveća tuga doima kao najveće veselje "donjega" svijeta.

Neka nijedan čovjek ne očajava misleći da je zadatak za njega prevelik. Što god je čovjek učinio, može se postići. Jednako pomoći koju pružamo drugima, moći će oni koji su već mnogo postigli pomoći nama. Mi, koji koračamo putem, od najnižeg do najvišeg, vezani smo dugim lancem uzajamnog pomaganja. Nitko se nema pravo osjetiti zapostavljenim i samim. Iako se ponekad niže stepenice mogu izgubiti u magli, znamo da nas vode do sretnijeg područja i čistijeg zraka, tamo gdje svjetlost uvijek sja.

